

ZPRÁVY

ČKAIT



1. 10. 2003

informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

4 | 20
03



Logistické centrum JIPOCAR Jihlava. Prestižní stavba Vysočiny 1992 – 2002.

OBSAH

Z NAŠEHO POHLEDU

ZÁKON O KOMOŘE SCHVÁLEN	1
-------------------------------	---

NÁZORY A STANOVISKA

CHOVÁNÍ NĚKTERÝCH INVESTORŮ NA STAVEBNÍM TRHU	1
EVROPSKÉ STAVEBNÍ FÓRUM BRNO 2003	2
POŽÁRNÍ BEZPEČNOST STAVEB	6

Z ČINNOSTI KOMORY

UPOZORNĚNÍ NA HRAZENÍ ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU	
ZAMĚSTNAVATELEM	8
ZMĚNY VE SMLUVNÍM POJIŠTĚNÍ ČKAIT	8
PŮSOBNOST AUTORIZOVANÝCH TECHNIKŮ V OBORU POZEMNÍ	
STAVBY PRO PROJEKTOVÁNÍ BYLA JEDNOZNAČNĚ VYMEZENÁ	9
RADA PRO ROZVOJ PROFESÍ	11
SPOLUPRÁCE MEZI SPŠ STAVEBNÍ V OSTRAVĚ A ČKAIT	11
ING. VÁCLAV MACH, PŘEDSEDA ČKAIT NOSITELEM PAMĚTNÍ	
MEDAILE SLOVENSKÉ KOMORY STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ	12
UZNÁVÁNÍ KVALIFIKACE STAVEBNÍCH INŽINIEROV V RÁMCI EU ..	12
CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ČKAIT	13

INFORMAČNÍ CENTRUM

NEKOLIK POZNÁMEK K NOVÉMU VYDÁNÍ CD ROM „SYSTÉM JAKOSTI	
V OBORU POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ	14

ZE ZAHRANIČÍ

ING. JÁN KYSEĽ ČESTNÝM ČLENEM ČSSI	14
Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR	15
PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE ..	16
ZE SVĚTA VÝSTAVBY	20

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI

CO NABÍZÍ ČESKÁ SPOŘITELNA ČLENŮM ČESKÉ KOMORY	
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ?	22
NOVÁ ORIENTACE EVROPSKÉ VODNÍ POLITIKY RÁMCOVÁ	
SMĚRNICE EU O VODĚ	23

ODBORNÉ AKCE

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE - POVODNĚ 2002	27
PŘEDNÁŠKY O CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ	
JARMILA DAVIES, Ph.D.	28
DOMÁCÍ I ZAHRANIČNÍ OHLASY NA KONFERENCI „MĚSTSKÉ	
INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY 2003”	28
2. BIENÁLE TECHNICKÝCH PAMÁTEK A KONVERZE INDUSTRIÁLNÍ	
ARCHITEKTURY „INDUSTRIÁLNÍ STOPY”	30

ODBORNÉ PUBLIKACE

TVOŘIT VE VYTVOŘENÉM	31
ODBORNÉ PUBLIKACE, SEMINÁŘE A KONFERENCE	32



Logistické centrum JIPOCAR Jihlava.
Prestižní stavba Vysočiny 1992 – 2002.

Z + i 4/03

PRO SVÉ ČLENY VYDÁVÁ ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

WWW.ZPRAVY-CKAIT.CZ

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký, předseda redakční rady,
tajemník RS Brno, člen Představenstva ČKAIT
Marie Báčová, ředitelka Informačního centra ČKAIT
Ing. František Bartoň, Hradec Králové
Ing. Jan Bedrníček, tajemník ČKAIT
Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.
Ing. Jiří Kuchynka, čestný člen ČKAIT
Doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.,
člen Představenstva RS Brno
Ing. Miroslav Najdekr, CSc.,
předseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti České Budějovice,
člen stavovského soudu
Ing. Ivana Švaříčková, Fakulta stavební VUT v Brně
JUDr. Marie Urbancová, kancelář RS Brno
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti Karlovy Vary,
člen Představenstva ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální sekce Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel./fax: 545 574 310, telefon: 545 212 123
e-mail: brno@ckait.cz
ckait@brno.anet.cz – do 31. 1. 2004

Grafická úprava: EXPO DATA spol. s r. o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 152 565, e-mail: mkuncak@expodata.cz

Tisk: Tiskárna EXPDATA-DIDOT, spol. s r. o.
Langrova 43, 627 00 Brno

Vychází nejméně čtyřikrát ročně
jako příloha Věstníku ČKAIT.
Pro členy ČKAIT zdarma.
Náklad 22 350 výtisků.

Následující vydání Z + i ČKAIT č. 5/2003
Termíny příspěvků: 21. 10. 2003 na adresu redakce.
Termín vydání: 12. 12. 2003

ZÁKON O KOMOŘE SCHVÁLEN

Poměrně rozsáhlá novela č. 224/2003 Sb. zákona o Komoře (zák. č. 360/1992 Sb.), schválená v červnu letošního roku, potvrdila stávající koncepci organizace naší profese. Přestože se množí návraty pravomocí do rukou státní správy, novelizovaný zákon ponechal dohled nad profesí odborné profesní samosprávě. Je dobře, že tento v Evropě převládající trend byl nejen zachován, ale rozšířen i na odborníky, kteří k nám přijdou ze zahraničí.

Autorizovaného inženýra nebo technika pracujícího na zakázkách v České republice se novela zdánlivě prakticky netýká. Řada zahraničních investorů se však již v současné době ptá, má-li jejich český partner oprávnění, na která jsou zvyklí ze zemí EU. Dá se očekávat, že tyto dotazy začnou vznášet i čeští investoři. Po našem vstupu do EU se o tato oprávnění začnou zajímat i firmy, vyvážející práci ať projektovou, nebo stavební subdodávky. Naše autorizace takovýmto oprávněním je.

Nově definované svobodné povolání je příslibem pro ty investory, kteří chtějí výsledné dílo v maximální míře přizpůsobit svým požadavkům. To jim může zajistit pouze projektant, nezávislý na stavebním průmyslu, prodeji realit a podobně. Nezávislost je také hlavním znakem svobodných povolání, stejně jako např. u advokátů.

O co méně změn přinesl nový zákon členům Komory, o to více změn čeká Komory. Řada drobných organizačních změn, většinou vyvolaných desetiletou zkušeností, znamená novelizaci všech řádů komory. Tento proces, jehož se zúčastní i valné hromady oblastí, by měl být ukončen Shromážděním delegátů v březnu příštího roku.

V té době by měla být dokončena i nová pravidla pro autorizace. Největší změnou je zde zkrácení praxe. O to důležitější bude její průběh a informace o ní.

Převedení specializace požární bezpečnost staveb, kterou Komora vytvořila hned v roce 1992 novelou na obor, odpovídá důležitosti této problematiky. Vytvoření úzce specializovaného oboru „stavby pro plnění funkce lesa“, který z pohledu stavebního zákona zahrnuje hrazení bystřin a lesní cesty, jde proti trendu Komory slučovat obory. Poslanecká iniciativa zde bohužel podlehla tlaku některých pedagogů o zviditelnění svého oboru bez ohledu na skutečné potřeby stavební praxe.

Nejdůležitější změny, na které se musíme připravit, se týkají možnosti vstupu zahraničních odborníků k nám. Přestože se domnívám, že vzhledem k jazykovým problémům bude těchto lidí minimum,

je nutné tento proces dobře organizačně zajistit. Základním prvkem tohoto procesu jsou uznávací místa, posuzující splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon příslušné profese. Považuji za velmi důležité nejen pro současnost, že se ČKAIT stala uznávacím místem pro všechny obory, které sama autorizuje.

U každého nového zákona považuji za nejdůležitější jeho kontinuitu s předcházejícím stavem. Zákon má měnit a vylepšovat pouze to, co je nefunkční. Nemá znejistovat uživatele tím, že to, co platí dnes, nemusí platit příští rok (např. daňové zákony). Novelizovaný zákon, přes značný rozsah změn, vše zásadně zachoval a dává jistotu pro budoucnost. V kontinuitě, v tom, že zapadá do koncepce nového stavebního zákona, i v tom, že konečně ruší platnost průkazů zvláštní způsobilosti, vidím jeho hlavní přednosti.

Pro Komoru z přípravy, projednávání a přijetí nového zákona vyplývá ještě několik důležitých zkušeností. Dlouhodobý seriózní a kvalifikovaný přístup k řešení problémů otevírá cestu ke státní správě a umožňuje ovlivňovat jí navrhovaná řešení. Druhou zkušeností je, že problematikou je třeba zabývat se dlouhodobě a předvídat různé varianty vývoje. Třetí zkušeností je, že i když se vše nepodaří, je třeba v práci pokračovat. Zdánlivě nemožné se může stát skutečností. Příkladem může být dříve naprosto nepřijatelná závaznost honorářového řádu, která tentokrát málem parlamentem prošla. Tyto zdánlivě samozřejmosti, tj. dlouhodobá seriózní práce a představa budoucnosti, by měly být základem naší další činnosti.

Ing. Václav Mach
předseda ČKAIT

CHOVÁNÍ NĚKTERÝCH INVESTORŮ NA STAVEBNÍM TRHU

Jedním z problémů společných jak podnikatelům ve stavebnictví, tak i členům České komory autorizovaných inženýrů a techniků i členům Českého svazu stavebních inženýrů je právě tento nešvar. Problémem se v diskusi již několikrát zabývalo představenstvo Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR, naposledy dne 19. 6. 2003, jako řádným bodem programu na svém zasedání ve Špindlerově Mlýně. Jedná se o důležitý materiál, připravený vedením svazu podnikatelů jako podklad k tomuto jednání, se kterým bych vás, čtenáře

Z+i, rád, obdobně jako s jinými závažnými materiály projednávanými představenstvem Svazu podnikatelů ve stavebnictví, seznámil. Myslím, že materiál, který je připraven k zahájení diskuse na zasedání představenstva SPS, by mohl posloužit i k zahájení diskuse na stránkách Z+i.

Pokud Vás toto téma zaujme, rádi Vám v případné diskusi na stránkách Z+i k této problematice zprostředkujeme i další názory členů představenstva SPS.

Stavební trh v České republice se po roce 1990 zcela změnil, a to nejen co do struktury zakázek, ale také co do postavení jednotlivých účastníků investiční výstavby. Nejvíce se patrně změnilo postavení investorů, kteří v centrálně plánované ekonomice byli prosebníky u realizačních firem, zatímco v tržní ekonomice jsou zadavateli zakázek a rozhodují tak o prosperitě firem, dokonce mnohdy o jejich existenci. V procesu investiční výstavby jsou dominantní dvě skupiny vztahů:

- vztahy mezi investory a dodavateli staveb,
- vztahy mezi dodavatelskými firmami navzájem.

Na našem mladém, co do struktury stále se ještě tvořícím, stavebním trhu vykazují obě skupiny vztahů některé deformace a anomálie. Představenstvo Svazu podnikatelů ve stavebnictví se na svém zasedání v březnu t. r. zabývalo stavem etiky vztahů mezi investory a dodavatelskými firmami, které jsou stále častěji předmětem kritiky ze strany dodavatelských firem, členů Svazu. Představenstvo uložilo sekretariátu Svazu, aby na jeho červnové zasedání připravil materiál o současné úrovni vztahů mezi investory a dodavatelskými firmami s využitím materiálu, který na toto téma v loňském roce zpracovala „sekce velkých firem“ SPS a navrhl opatření, kterými by Svaz a jeho členové měli čelit neetickým požadavkům investorů.

1. Přehled současného stavu

Jak již bylo řečeno, postavení investorů je v tržním prostředí dominantní a je to objektivní skutečnost. Investor v postavení kupujícího požaduje za své peníze co nejlepší služby a vybírá si jejich nejlepší poskytovatele. Přesto mezi oběma – zákazníkem a poskytovatelem služby (nebo uchazeči o tuto službu) - musí být harmonický vztah respektující zásady rovnoprávnosti obou účastníků. Pokud tento vztah není harmonický, je to vždy na škodu nejen zhotoviteli, ale i investorovi a projeví se to negativně na stavebním díle. Měl jsem možnost v rámci soutěže „Stavba roku“ posuzovat stovky staveb a vždy nejlepší stavební díla byla výsledkem dobré spolupráce investora, projektanta a realizátora stavby. V současné době se však velmi mnoho

případy, kdy investor své dominantní postavení vůči realizačním firmám **zneužívá** a při výběru uchazečů o stavební dodávku i při realizaci díla požaduje na stavebních firmách takové ústupky a nevýhodná ustanovení, která nejen že odporují etice rovnoprávných vztahů mezi účastníky investiční výstavby, ale jsou mnohdy zcela zjevně i v rozporu s dobrými mravy (viz ustavení Obchodního zákoníku). S požadavky, které znevýhodňují dodavatelskou stranu, přišli a začali je uplatňovat někteří zahraniční investoři, v současné době se však tato praxe rozšířila i na tuzemské investory, nevyjímaje státní orgány a ministerstva a komunální sféru, tj. obce a města.

Ve výběrových řízeních a v návrhu smluv mezi investory a dodavateli se objevují tyto požadavky a návrhy:

- neúměrně krátké dodací lhůty bez ohledu na roční období a charakter prací,
- neúměrně dlouhé záruční doby na stavby,
- možnost jednostranného prodloužení záruční doby a zvýšení pozastávek a garancí na odstranění vad,
- neúměrně sankce ze strany investora za vady a jejich odstranění,
- nepřipustné zasahování do organizačních, technologických i personálních záležitostí realizační firmy,
- určování subdodavatelů investorem bez odpovědnosti za jejich výkon a kvalitu,
- vyžadování dlouhých lhůt splatnosti faktur a vynucování dodavatelského bezúročného úvěru (i státní investoři) apod.

Řada těchto opatření má diskriminační charakter, zneužívá postavení investora na trhu a likviduje dodavatelské firmy ekonomicky.

2. Návrh opatření, kterým by Svaz podnikatelů a jeho členské firmy měly čelit těmto negativním vlivům ze strany investorů

Předně je nutno říci, že většina firem ve snaze uspět v boji o stavební zakázku tyto praktiky toleruje a pokud nejsou přímo likvidační, tak je akceptuje. Při výběrových řízeních se někdy firmy dokonce předhánějí v nabídce takových parametrů, které nemohou splnit, a doufají, že v průběhu výstavby tyto parametry kladně ovlivní. To se týká nejen dumpingových cen, ale také záručních lhůt na 10-12 let, dodavatelského úvěru na 6 měsíců i 1 rok, neúměrné sankce při neplnění apod.

Aby se alespoň částečně zamezilo dalšímu nepříznivému vývoji, navrhuje vedení Svazu představenstvu zvážit tato opatření:

a) V současné době **vydává SIA Všeobecné obchodní podmínky pro dodávky staveb a dokumentace staveb**. Navrhuje se, aby tyto podmínky byly doplněny o „etický doplněk“, který by označoval, které požadavky investorů jsou **standardní, nestandardní a nepřipustné**. Vše by bylo sladěno s Obchodním zákoníkem, příslušnými zákony a evropskými zvyklostmi.

b) V materiálu by byly uvedeny přímo minimální či maximální doporučené parametry, např.:

- maximální záruční doba: 5 let (60 měsíců)
- maximální doba splatnosti faktur: 60 dní
- maximální sankce při odstraňování vad: 0,1 % z ceny stavby
- maximální výše pozastávky na odstranění vad: 5 % z ceny stavby.

Zcela nepřipustné by bylo:

- jednostranné prodloužení záruční doby a zvýšení pozastávek na základě „posouzení kvality investorem“,
- jednostranné zásahy investora do personálního obsazení stavby, nebo do technologických postupů (dohody na kontrolních dnech se nevylučují) apod.

Po obšírné diskusi představenstvo na svém jednání rozhodlo, aby Svaz podnikatelů ve stavebnictví vydal materiál, který by informoval investory i stavební firmy o dimenzi a mantinelech, které lze pokládat vzhledem k českým právním předpisům (OZ) i evropským předpisům (FIDIC, VOB apod.) za etické a seriózní ve vztahu mezi investorem a dodavatelem stavby a které již ne. Bylo dohodnuto, že materiál bude využívat zejména kladná vymezení.

Názory vás, členů Z+i, členů ČKAIT mohou být pro snahu Svazu podnikatelů ve stavebnictví důležitým poznatkem a věřím, že tento článek by mohl zahájit zajímavou diskusi, zejména mezi členy ČKAIT.

Z materiálů zpracovaných
Ing. Miloslavem Maškem, CSc.,
generálním ředitelem a viceprezidentem SPS

pro čtenáře Z+i připravil
Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva SPS

Regionální sekce a oblastní kancelář ČKAIT Brno
E-mailová adresa trvalá:
brno@ckait.cz
dočasná do 31. 1. 2004
ckait@brno.anet.cz

EVROPSKÉ STAVEBNÍ FÓRUM BRNO 2003

14. 4. 2003,
BRNO – VÝTAVIŠTĚ,
PAVILON A – ROTUNDA



Ve dnech 13. a 14. června 2003 rozhodlo 3 446 758 hlasujících, což je 77,33 % účastníků referenda, o přistoupení České republiky do Evropské unie. Naše přistoupení do EU je tudíž záležitostí vážnou a dá se říci neodvratnou. Právě proto si dovoluji předložit vám, členům Z+i, myšlenky tří hlavních a zásadních projevů přednesených na Evropském stavebním fóru v Brně, které se uskutečnilo u příležitosti konání stavebního veletrhu IBF 2003.

Vím, že čas je jedním z největších nepřátel podnikatelů, a to nejen ve stavebnictví, a že ne všichni z vás měli možnost, zejména z tohoto důvodu, Evropské stavební fórum navštívit. Informace na něm přednesené jsou pro další práci stavebních inženýrů a techniků tak zásadní, že je ve zkrácené verzi předkládáme i Vám, členům Z+i.

„EU – RIZIKO NEBO ŠANCE PRO ČESKÉ STAVEBNICTVÍ?“

Heinz Zourek, zástupce generálního ředitele DG Enterprise Evropské komise.

Byl jsem vyzván, abych pohovořil o rizicích a příležitostech českého průmyslu po přistoupení k Evropské unii. Nejprve jednu obecnou poznámku. Rád bych přehodil posloupnost a nejprve bych pohovořil o příležitostech, rizicích a následně bych chtěl obrátit Vaši pozornost na to, jaký to bude mít dopad spíše z dlouhodobého než z krátkodobého časového horizontu, takže na vše budeme pohlížet v časovém horizontu pěti až deseti nejbližších let. Jaké jsou tedy příležitosti, které čekají český stavební průmysl a celý sektor. Je to, za prvé, velká výzva ucházet se o místo na slunci na obrovském vnitřním trhu s cca 450 miliony obyvatel, potenciálními spotřebiteli a řadou konkurentů. Vaše podniky budou ještě více vystaveny mezinárodní nebo evropské konkurenci, ovšem **jakmile se stanete součástí Evropské unie, tak do České republiky dojde ke zcela**

přirozenému přílivu zahraničních investic. Hovořím-li o příležitostech, které jsou před vámi, rád bych je strukturoval do čtyř oblastí. **Nejprve se soustředíme na výrobce stavebních výrobků.** Domnívám se, že budou těžit z možnosti nechat si své stavební výrobky testovat a certifikovat notifikačními orgány zde, v České republice, což bude mít velký význam a přednost, protože budou moci komunikovat v rodném jazyce, a na druhé straně to bude velmi výhodné, protože tyto orgány budou velmi blízko těm, kdož takovou certifikaci budou potřebovat. **A jakmile jednou získáte pro svůj výrobek značku CE, budete jej moci vyvážet na celý velký trh Evropské unie. Druhou kategorií, o které bych chtěl pohovořit, jsou tyto notifikační a schvalovací orgány,** kterých jsem se právě dotknul. Budou sloužit převážně domácímu trhu, ale mají konkurenční výhodu, a tu mají právě zde, v České republice. Na druhé straně se mohou specializovat a konkurovat na evropském trhu kdekoli, kde budou konkurenceschopní a kde snad budou působit efektivněji než ostatní. **Třetí částí tohoto sektoru je sektor konzultantů - projektantů a konstruktérů.** Budou moci spolupracovat s kolegy z jiných členských zemí unie a budou moci vzájemně využívat společné projektové nástroje - jako jsou například EURO codes. Jedná se o scénář výhodný pro obě strany, vycházející z výměny zkušeností a znalostí a z přemostění kapacitních nedostatků. Komunikace zaměřená na technické informace je z velké míry založena na výkresech, vzorcích, a proto by jazykové rozdíly mohly tvořit příliš velké problémy. Ovšem pokud existuje pro obě strany možnost využívat společnou terminologii, jako jsou EURO codes, bude vše mnohem snadnější a výrazně efektivnější. **Čtvrtým** určujícím faktorem ve stavebním sektoru **jsou stavaři.** Ti budou působit a spolupodílet se na ovzduší vzájemné otevřené konkurence. Ti větší budou konkurovat na úrovni evropského trhu, kdežto ti menší budou spíše konkurovat na úrovni národního a místního trhu, budou hrát důležitou roli jako subdodavatelé pro větší podniky a mnohem snadněji se budou účastnit větších projektů.

Všechny čtyři dříve zmiňované faktory by měly mít na českém trhu relativní výhody, protože stavební průmysl zde bude konkurenceschopný v oblasti výrobních nákladů i pracovní síly, což znamená, že z tohoto pohledu jsou před vámi jak obrovské příležitosti, tak i velké úkoly. Existuje zde ovšem ještě jeden důležitý determinující faktor, a to je potenciál nebo schopnost rozšíření struktury, což by bylo zajímavé z pohledu posílení stavebního průmyslu v některých regionech. Subdodávky a evropská síť, to jsou klíčové prvky, bereme-li v úvahu skutečnost, že celá stavební oblast je do značné míry lokální. Proto **když velké nadnárodní firmy**

získají zakázku na realizaci velkého projektu v jiné zemi, projektu, který je pro místní firmy příliš rozsáhlý, využívají obvykle místní odborníky a jsou podporovány stavebními podniky se sídlem v místě výstavby. A to je oblast, ve které je možné najít všechny čtyři faktory, o kterých jsem hovořil na počátku svého vystoupení. Existuje zde ale jeden rozhodující předpoklad, a to ten, že máte vytvořený spolehlivě fungující systém jakosti a že jste schopni a ochotni jít do předkvalifikačních systémů - tedy, že se chcete dostat do týmu těch místních poskytovatelů služeb, kteří by rádi spolupracovali i na nadnárodní a mezinárodní úrovni.

Dalším bodem, o kterém se domnívám, že je příležitostí pro český stavební průmysl, je výměna informací, výstavba sítí a fungující propojení mezi nimi, což usnadní určité inovace a bude efektivnější z pohledu schopnosti a způsobilosti celého systému. Schopný a způsobilý systém bude brát v potaz otázky ochrany životního prostředí, sociální i ekonomickou stránku našich ekonomik; a český víceletý program pro velké investice v oblasti bytové výstavby a vytváření strukturální sítě by měl dát vzniknout zajímavému prostředí pro celou tuto oblast.

A teď, když jsme pohovořili o šancích a příležitostech, bych se rád krátce dotkl i rizik, kterých ovšem není zase tolik. **Existuje samozřejmě riziko, že vystavení zvýšené konkurenci** by mohlo být bolestivé pro některé hráče na tomto velkém trhu. Na druhou stranu se ovšem domnívám, že se bude jednat spíše o kratší období, protože Váš trh je expandující, a proto je přizpůsoben a ochoten se snadněji přizpůsobit novým okolnostem. Druhým rizikem je špatná připravenost - a to všech článků na tomto trhu. Bude trvat určitou dobu, než bude zajištěna dokonalá informovanost a než si zvyknete na nové postupy, například na určitá pravidla týkající se nákupu a obstarávání, a to na obou stranách trhu. Obě strany (stavební orgány i stavitele) se budou muset přizpůsobit závazným požadavkům.

Na druhé straně, co se týká stavebních výrobků, požadavků a šancí evropské legislativy, my jako komise se snažíme být tak nápomocni, jak to jen jde. V lednu tohoto roku jsme například zorganizovali dvoudenní konferenci a seminář a pokoušíme se soustředit dohromady všechny hráče na trhu a připravovat je na potenciální dopad převzetí nové i stávající legislativy společenství.

To vše je samozřejmě důležité i pro ty, kdož nejsou zainteresováni právně nyní na všech těchto předpisech, aby se nedostali do rizika, že začnou zaostávat. Ovšem v České republice vidíme jak ze strany státu, tak i podniků, že vynakládají obrovské úsilí a učinily obrovský krok k tomu připravit se a přizpůsobit se. Z tohoto pohledu se domnívám, že zde **příležitosti zcela evidentně převáží nad riziky,** kterým budete muset čelit, jakmile se stanete členem unie. A já doufám, že k tomu dojde nejspíše v květnu příštího roku.

„DOSTUPNOST ZAKÁZEK NA SPOLEČNÉM STAVEBNÍM TRHU EU“ „NOVÉ VLIVY NA SOCIÁLNÍ DIALOG“

Wilhelm Küchler, prezident Evropské federace stavebního průmyslu.

Federace evropského stavebního průmyslu sdružuje 35 členských asociací ze všech patnácti členských zemí EU, ze Švýcarska a Norska, ze sedmi kandidátských zemí, které přistoupí do unie velmi brzy, a z Turecka.

Podíváme-li se na téma příležitostí pro stavební aktivity na stavebním trhu mimo svoji zemi, je důležité především rozlišovat mezi jednotlivými odborníky a řemeslníky, kteří nabízejí své služby stavitelům v jiné zemi, a mezi volným pohybem dělníků, osob a stavebních podniků, ucházejících se o zakázky a smlouvy v jiné členské zemi, ať již svým vlastním jménem nebo jménem nově vytvořené místní entity pro tyto účely, což nazýváme svobodou poskytovat služby.

Migrace pracovní síly přes hranice kamkoliv, kde je nebo kde vznikne pracovní příležitost, to je aktivita, kterou je možné vysledovat i v historii. Skutečnými reálnými bariérami pro tyto migrace byla existence národních hranic a místní zákony zakazující zaměstnávat cizince. Jak si vy všichni nepochybně dobře uvědomujete, jakmile bude rozšíření EU skutečně v každém ohledu dokončeno, byt by to trvalo i několik dalších let, nebudou existovat žádná omezení pro svobodu a volnost jednotlivců, kteří si budou chtít najít zaměstnání kdekoli v rámci celé unie. Nebude existovat ani žádné omezení pro podniky, které budou chtít pracovat nebo se etablovat v jiné členské zemi EU. Toto je ovšem ta jednodušší stránka věci. Zajištění smluv a nalezení zkušené a odborné pracovní síly, aby bylo možné zakázky spolehlivě realizovat - to už je věc jiná a mnohem složitější.

V této souvislosti stojí za zmínku skutečnost, že v roce 1992 podle nejnovějších dostupných dat i **ve Spojených státech amerických,** které na rozdíl od většiny Evropy sdílejí tentýž jazyk, **bylo méně jak 11 % všech stavebních projektů a smluv zadáváno stavebním firmám z jiných států,** které o takové zakázky projeví zájem. **V Evropě** je toto číslo mnohem nižší, v současné době odhadujeme tento **objem pod 2 %.**

Takže **první lecke,** kterou je třeba pochopit, je skutečnost, že tyto **přeshraniční aktivity jsou velmi výjimečné.** Důvody pro to jsou zcela evidentní. Z praktického pohledu existují veškeré neviditelné bariéry a pochopitelně i rizika. Základní rozdíly,

kteří je možné vyzdvihnout, jsou následující: jazyk, národní zákony a předpisy, kvalifikační požadavky, pracovní zákony, daňový systém a v neposlední řadě nalezení spolehlivých místních partnerů, subdodavatelů a dodavatelů. Všechny tyto rozdíly je nutné překonat nebo tak či jinak vyřešit. A všechny jsou spojeny s rizikem. Samozřejmě, že je na každém jednotlivém staviteli, aby se rozhodl, kde se chce poohlédnout po práci. Je běžné dobrou strategií pustit se odvážně na cizí trhy, pokud firma nemá velmi spolehlivou a solidní základnu v zemi vlastní. To, co jsem právě vyslovil, vás v žádném případě nemá zbrdit v aktivitách v cizích zemích, vůbec ne. Je to jen ekonomická realita, vycházející z praktických zkušeností řady let. Dříve než uzavřu toto téma, rád byl připojil jednu osobní poznámku vycházející z vlastního pozorování. Jedním z nejzásadnějších a nejdůležitějších dopadů rozšíření EU pro země střední a východní Evropy bude příliv investic. Skutečně. Pokud se tak nestane, mohli byste se všichni podívat nad tím, proč se vlastně vůbec spojovat a připojovat.

Důsledkem toho bude **výrazné zvýšení poptávky po stavebních službách ve Vaší vlastní zemi**. Je třeba pochopit, že připojení se k EU je zárukou pro zajištění smluv i v ostatních členských zemích EU – to je běžná praxe. Rád bych objasnil, co tím míním. Dříve než se Irsko připojilo k EU, poskytovalo relativně velké množství odborné i neodborné pracovní síly pro stavební průmysl ve Spojeném království. Po připojení do EU Irsko přitáhlo tak obrovské investice, že se tento tok pracovní síly zásadně změnil. A dnes například vidíme, že si zedníci v Dublinu vydělávají mnohem více než zedníci v Londýně. Možná, že tomu lze dnes jen stěží uvěřit, že by zedník v Praze mohl jednoho dne vydělávat tolik, nebo dokonce i více než jeho protějšek v Berlíně, Vídni, Bruselu nebo Paříži. Dovolte mi říci, že pokud se toto jednoho dne nestane skutečností, potom se lidé z přistupujících zemí budou oprávněně sami sebe ptát, proč se před několika lety rozhodli připojit.

Tato otázka by samozřejmě mohla vyvstat během přechodové fáze, před úplným dokončením vytváření jediného trhu, to je pochopitelné. Protože FIEC má členské federace jak ve stávajících, tak i v budoucích zemích EU, vidíme dobře rozdíly v zájmu a názorech, které budou projednávány ve FIEC našimi členskými federacemi. A jsem si jist, že FIEC může v této složité situaci sehrát velmi pozitivní roli. Dnes odpoledne máme zde v Brně zasedání našeho výboru, které se bude zabývat otázkami rozšíření, skutečnou podobou rozšíření a jaké dopady může v tomto kontextu mít sociální dialog. Nejprve je nutno definovat, co rozumíme pod pojmem sociální dialog. V EU tento termín obecně chápeme tak, že sociální dialog zahrnuje sociální partnery, což znamená organizace

zastupující zaměstnance i dělníky – v našem případě z oblasti stavebnictví. Tedy jak vidíte, jedná se skutečně o dialog, nikoliv o trialog, v němž by participovali i jiní účastníci, jako jsou například vlády. Takový dialog vychází z fungujících průmyslových vztahů, kde případné rozdílné názory lze prodiskutovat s cílem nalezení kompromisních řešení přijatelných pro oba sociální partnery. Tato řešení by měla zohledňovat požadavky pracovníků, nezbytnou ekonomickou životaschopnost a specifické stránky daného sektoru. V rámci EU jsme ve stavebním průmyslu doposud neměli žádné kolektivní smlouvy na úrovni EU, takže oba sociální partneři musí dodržovat a jednat ve shodě s rámcovou úmluvou, jakýmsi generálním mandátem, který musel být potvrzován členy v každém jednotlivém případě.

Na druhou stranu se nám podařilo zpracovat řadu P-smluv, dílčích smluv, vycházejících z takzvané „posting directive“, které jsou zaměřeny zejména na plat za dovolenou, mzdy a jiné. Snad se o tom budeme moci podrobněji rozhovět v diskusi. Velmi vítáme zájem našich členských federací z přistupujících zemí o sociální dialog, o to, jak funguje a čeho jsme dosáhli. Z mého pohledu mezi důležité otázky pro naše kolegy z přistupujících zemí v tomto kontextu patří vybudování komplexních struktur, které jsou skutečně reprezentativní pro zaměstnavatele i pracovníky v sektoru stavebnictví. Jakmile budou vytvořeny, budou tyto reprezentativní organizace aktivní a zodpovědné za koordinování sociálního dialogu na různých úrovních, přičemž budou zohledňovat specifické struktury v každé zemi – například na úrovni společnosti, na úrovni místní, regionální i národní.

Spolupracujte se svými protějšky v zemích EU, uzavírejte bilaterální dohody o odpovídajících otázkách a problémech, které samozřejmě existují. A získávejte zkušenosti účasti ve FIEC, zejména formou pravidelných výměn těch nejlepších praktik s kolegy ze zemí EU.

„SROVNÁNÍ VÝKONNOSTI ČESKÉHO A EVROPSKÉHO STAVEBNICTVÍ“

Milan Veverka, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR.

Mám za to, že nepřezenu problém, když řeknu, že české stavebnictví, ale i celá česká reálná ekonomika stojí před krokem, který lze porovnat s fází znárodnění, s fází liberalizace a privatizace. Pokud se nebudeme umět dobře připravit, pak ona výhoda obrovského trhu, který z deseti milionů naroste na čtyři sta milionů, může vést k tomu, že náš management a vlastníci budou po tomto velkém trhu bloudit. Anebo se budeme umět

dobře orientovat a tento trh ovládneme. Omezil jsem se v přípravě vystoupení na tři problémy. Nejprve se **pokusím vymezit start**, ze kterého do této soutěže jdeme. Pak bych se pokusil definovat negativní a pozitivní okolí stavební produkce. Jako třetí oblast zmíním projekci určitých šancí, reálných šancí, které nám vstup přinese.

K první otázce – vstupujeme jako druzí do společenství EU. Dlouhou historickou etapou **jsme zůstali oproti výkonům, které má EU**. Čísla jsou známá, připomenu jen, že dnes se pohybujeme **přibližně na úrovni 60 % domácího produktu EU** a stavebnictví jako takové je jen v pozici mírně lepší. Měření ze všech stran, ať už naturální nebo hodnotová, ukazují, že **stavebnictví se pohybuje na 70 %, možná 75 % výkonu Evropského společenství**. Proti tomu stojí **zhruba 40 – 50 % úrovně v cenách a ve mzdách**. Tento prostor, prostor mezi 45 % až 50 % na jedné straně a 75 % na druhé straně, **to je obrovská konkurenceschopná výhoda, s níž do této soutěže vstupujeme**. Teď záleží na tom, jak budeme my sami umět toto kritérium zdokonalovat, jak budeme umět stavět rychleji, bezpečněji, s většími zárukami, pohledněji. To vše záleží jen na nás. Na druhé straně však velmi silně **tyto naše šance ovlivňuje naše okolí**. Když dovolíte, u tohoto druhého bodu bych se zastavil. Vycházíme z premisy, a to je naše výhoda, že domácí produkt ČR poroste dlouhodobě. Představme si v úvahách horizont přibližně deseti let, během kterých poroste rychleji než v EU. Zatím jsou odhady takové, že 3 – 4 % českého růstu stálo proti 2 % růstu v EU. Druhý aspekt, který bereme v úvahu, je pracovní síla. Jsme přesvědčeni, že přes problémy s učňovskými školami apod. **máme v inženýrské základně, ve stavitelské základně i v základně dělnické určitou šanci**. Přestože je česká populace „poznamenána“, přibližně 70 % dosahuje maturitního vzdělání – v této oblasti tedy **překračujeme kvalitu, kterou vykazuje EU, zhruba o 20 %**.

Vysokoškolskou přípravu neumím srovnat, neboť bakalářské studium a jiné formy terciární jsou u nás zatím v plenkách a součty nelze tedy prozatím dost dobře provádět.

V soutěži **nás oslabuje vybavení faktickým, fyzickým kapitálem**. Tento ukazatel je u nás výrazně slabší, než je tomu v EU. **Naše firmy dosahují zhruba 60 – 70 % investic vkládaných do fixního kapitálu ve srovnání se zeměmi EU**. Na druhé straně **mezi dalšími tranzitivními zeměmi, jako je Polsko, Maďarsko, Slovenko atd., dosahujeme prvenství**. Na obyvatelé vykazujeme přibližně 2 500 EUR při zhruba poloviční úrovni v ostatních tranzitivních zemích. To je pozitivum. Aby se tento kapitál mohl tvořit, záleží hodně na tom, jak se nám daří udržovat míru investic. Mám za to, že nepřezenu hodnocení, když řeknu, že jak

všechny vlády, tak managementy firem se chovají prozíravě, že tedy usilujeme o to, aby vklady z domácího produktu nebo z produkce firem šly co největším možným tempem do investic.

Dosahujeme dlouhodobě 30 % investic do fixního kapitálu, což je o takových 10 % (možná i o více než 10 %), než kolik dosahují země EU. Tento předpoklad je nejdůležitější pro vyrovnávání ekonomické a vůbec civilizační úrovně českého stavitelství oproti stavitelství evropskému. Co nemůžeme ovlivnit, to je struktura, strukturální alokace investic. Investice jsou víceméně poznamenány tím, že ČR musí nahrazovat strukturálně nevhodný zastaralý fixní kapitál. Musí investovat obrovské prostředky do odsiřování a čištění vod, do dálnic, telekomunikací, a to jsou investice, které nenesou v krátké době odezvu v růstu ekonomiky, v růstu domácího produktu. Domnívám se, že za pozornost stojí fakt, že se nám povedlo v posledních dvou letech obrátit proporcí – jestliže dříve podíl investic do této infrastruktury byl na úrovni 38 % investic celkem, dnes už je to pouze 30 %, a naopak zpracovatelský průmysl jako nosný element růstu dosahuje 38 %. Pro udržení této poptávky a její posílení je typická míra zahraničních investic. Loni se nám podařilo dosáhnout zhruba 7 miliard dolarů a za všechna léta vstupu zahraničních investic jsme dnes na téměř 99 bilionech korun. Nelze odhadnout, kolik z této sumy směřuje do investic na zelené louce, čili do rekonstrukcí zpracovatelského průmyslu, a kolik do kapitálových operací. V každém případě však lze říci, že **zhruba z 60 až 70 miliard ročně, které investujeme a kdy takto stavíme pro podnikatelský svět, tvoří více než polovinu investice zahraniční.** Pro ČR je to velická deviza, která nám umožňuje vylepšit naši startovací pozici. Po vstupu do unie bude hrát velkou roli cenová hladina. Obecně v unii platí, že **čím je země vyspělejší, tím vyšší má cenovou úroveň. Pro ČR toto pravidlo neplatí.** Je z tranzitivních zemí prakticky již nejvyspělejší. Je první v pořadí, ale cenově i mzdově si stojí hůře než naši sousedé. Udržet si výše zmíněné proporce co nejdéle pomůže růstu odvětví a jeho konvergenci s odvětvím EU. Vedle přílivu zahraničních investic posilují naše startovní podmínky vysoké domácí úspory, které jsou ve srovnání s EU lepší řádově o 5 – 8 %. V současné době představuje celková cenová úroveň ČR proti EU, měřeno domácím produktem, zhruba 40 %. Výdaje domácností jsou odhadem na 43 %. Jak už jsem se zmínil, fixní kapitál je co do stavebních objektů na 40 %. Z těchto argumentů se dá usuzovat, že konkurenční šance českého stavitelství je více než dobrá. Musíme umět udržet v mezích reálný pohyb produktivity a reálnou mzdu. To se nám daří v odvětví zhruba 5 – 7 let. Poslední 2 roky se

nám však tento stav držet nedaří – mzdy nám začínají prudce předbíhat ekonomický výkon. Věřím, že se letos a příští rok vrátíme tedy k oné zdravé proporcí.

Jisté slabiny našeho systému nás děsí. První z nich je **bezpečnost práce.** Musíme počítat s tím, že nároky EU velmi zatíží firemní rozpočty, budeme-li chtít dosáhnout těch limitů, které jsou po nás požadovány. Odhady ukazují, že budeme muset přibližně 20 % investic ze základního kapitálu směřovat do těchto aktivit a z provozních nákladů pak půjde přibližně 1 – 2 % jejich na bezpečnost. Osobně se mi jeví jako **složitější, komplikovanější a větší bariéra naše akceptace technických norem, technických požadavků na výrobky.** Tuto kategorii jsme podcenili, přičemž zájmem my myslím jak podnikatelský, tak vládní sektor. Dnes je naše pozice přibližně tato – za šest let jsme převzali zhruba 1 100 evropských norem, opakuji, za šest let, na příští a přespříští rok, tedy na 2 roky, nám zbývá 1 280 těchto norem. Z těchto dvou čísel je zřejmé, jak velké tempo nás nyní čeká a jaká to bude práce. Uvědomme si také, že zbývajících 1 280 norem představuje 30 000 stran textu, a texty je nutné ještě přeložit, posoudit a aplikovat na naše podmínky. Existuje vážná obava, že tam, kde nedosáhneme na technické požadavky EU, budou platit a budou moci být používány výrobky těch, kteří tento certifikát mají. Obrovský trh, který se na jedné straně otvírá, musí projít na druhé straně tímto můstkem, který tvoří technické normy.

Co se legislativy týče (jako další bariéry nebo postvyrovnávání), mám za to, že hlavní kroky jsme učinili. Stavební zákon je před schválením ve vládě, zákon o veřejné zakázce má přibližně měsíční odklad, Zákoník práce, velký nový kodex (upřesňuje pozici zaměstnavatelů atd.) byl prodiskutován, takže se dá říci, že až na daňovou soustavu, která je velmi komplikovaná a která může zasáhnout stavebnictví, zejména co do sazby DPH, tak ještě mnoho práce máme před sebou.

Jaká je tedy svazová predikce nebo prognóza šancí na příštích 10 let? Vycházíme z toho, že **ČR nemůže být v EU nějakým druhořadým partnerem.** Musí se dostat na úroveň ekonomickou, sociální, kulturní, vzdělávací, vůbec úroveň civilizační, na úroveň EU. O úrovni dnes již nerozhoduje vybavení domácností elektronikou, automobily, ale prakticky inženýrská a vůbec civilizační infrastruktura.

Poměříme-li nasycenost zemí EU, zemí, které mají zhruba stejný potenciál co do obyvatelstva apod., tak si můžeme odvodit, jaká mezera nás dělí a jaké musíme provádět objemy prací, abychom se na tuto civilizační úroveň EU dostali. Pokusili jsme se postupovat ve třech, čtyřech segmentech, které tvoří pilíř stavební produkce i investiční poptávky a došli jsem k následujícím závěrům. Pokud jde o dopravu, předpokládáme na

opravy tratí, na stavbu nových dálnic a silnic 1. třídy, na letiště a vodní cesty blok zhruba 400 až 500 miliard korun. To je horizont, jehož bychom měli dosáhnout. Budu hovořit zhruba o horizontu 10 let ve všech oblastech. Pokud jde o bydlení, situace je složitá, jistě registrujete, že co se nových bytů týče, **stále se nám nedaří dostat se na optimální číslo 50 tisíc dokončených bytů ročně.** Ale **umíme se už dostat na číslo 30 tisíc bytů** – a lze ocenit, jaký to je objem. Je to, pro představu, zhruba 800 miliard korun. V opravách mají dominující místo **opravy panelových domů.** Odhadujeme, že **zanedbání a odkládání oprav se pohybuje objemově mezi 300, možná 400 miliardami korun** a že jak technický, tak fyzický stav těchto domů způsobuje, že chť nechtě nelze postupovat tempem, jakým jdeme teď. To bychom zpracovali tento projekt asi až tak za 100 let, čímž se musíme dostat na řád 50 000 bytů ročně. Pak bychom byli schopni objem 300, 400 miliard v 10 letech absorbovat.

Veřejné investice znamenají výdaje, v podstatě jako produkce majetku státu, především vlády a krajů, ty představují řád zhruba 500 miliard. Rozhodující jsou pak investice v sektorech stavebnictví, sociálních služeb, ekologie, školství a dále. Podnikatelský sektor se podílí na poptávce stále větší měrou, byť spolehlivost odhadu je problematická. Pokud by, jak se již kolega Küchler zmiňoval, došlo k tomu, že zahraniční investice přestanou proudit do ČR v takové míře jako nyní, pak by se tento pilíř velmi silně zakymácel. Pokud budeme držet tento řád, nemusí to být 7 miliard, ale třeba 5 miliard, a zásoba práce v tomto sektoru dosáhne zhruba 800, 900 miliard. Pro nás nejsou podstatné práce v zahraničí, byť bychom měli více méně tento segment mírně zvyšovat. Tímto se dostáváme k tomu, že celková investiční poptávka příštích 10 let překročí bezpečně 3 biliony korun. **Jako odvětví se v těchto letech potřebujeme dostat z ročního objemu 270 miliard korun na 370 miliard korun.** (Mluvíme o stálých cenách).

V závěru tohoto vystoupení stojíme před otázkou, na kterou neumím odpovědět. Na jedné straně máme před sebou tuto třibilionovou šanci a ta skýtá roční růsty mezi 3 – 7 % ve stálých cenách. Na druhé straně se náš trh stane součástí evropského vnitřního trhu a v tu chvíli k nám mají otevřené dveře všechny konkurenční firmy. Nemáme obavy z firem našich sousedů, ať to jsou německé, rakouské či jiné. Nebojíme se proher kvůli tempu, cenám či kvalitě, ale vstoupí k nám naprosto bezpečně kapacity polské, maďarské a slovenské. Kladu si otázku, zdali je větší šance bezpečná poptávka, anebo je větší riziko konkurenceschopnost firem. Jsem přesvědčen o tom, že máme tolik síly, abychom přeměnili výše definovaný objem spíše v šanci a nevnímali jej jako riziko, ale

to bude záležet na tom, jak se na tuto situaci budeme umět všichni připravit.

*Z materiálu pořadatelů (Brněnské veletrhy Brno a výstavy a.s.) připravil
Ing. Svatopluk Zidek
člen redakční rady Z+i*

POŽÁRNÍ BEZPEČNOST STAVEB

Vážení,

jsem autorizovaný inženýr pro požární bezpečnost staveb. V oboru pracuji od roku 1975.

Při své profesi mám relativně vysoký počet zakázek a tím pádem dostávám i značný počet stanovisek HZS (Hasičský záchranný sbor).

Postup HZS se cca od roku 1995 radikálně změnil k horšímu, velké množství zamítavých stanovisek je buď zbytečné a poškozuje investora, nebo je přímo v rozporu s platnými předpisy a představuje tak překročení pravomoci.

Vzhledem k tomu, že se jedná o systémový nedostatek, obracím se na vás jako na svého zástupce s žádostí o intervenci na příslušných místech, např. u poslanců, senátorů, ve smyslu požadavku na dodržování zákonů ze strany dotyčných orgánů státní správy - HZS.

Pokud je mi známo, má HZS ve stavebním řízení funkci kontrolní - má kontrolovat, zda předkládané požárně bezpečnostní řešení je v souladu s platnými předpisy. Pokud není, může vydat zamítavé stanovisko, ale pokud je v souladu s platnými předpisy, musí vydat kladné stanovisko. HZS, stejně jako žádný jiný kontrolní orgán, nemá právo vydávat závazný výklad předpisů, jejichž dodržování kontroluje.

Přesto zcela běžně vydává HZS zamítavá stanoviska opírající se o svůj subjektivní výklad předpisů. V řadě případů se postupně prokáže, že výklad HZS je v rozporu s výkladem např. autora normy a nic se neděje, pouze investor ztratí nejméně měsíc, než vydá HZS nové stanovisko.

Další kapitolou je, že si HZS interně vydá svoje kritéria - na Vyškovsku musí být všechny požární dveře vybavené samozavírači, v Brně musí být vodovodní potrubí o profilu větším než 50 mm v místě průchodu požární stěnou vybavené těsnicí manžetou a nestačí utěsnění podle ČSN 730802.

Dále jsem se setkal s případem, kdy HZS vydá zamítavé stanovisko k PBŘ zpracovanému podle ČSN 730802. Nevýrobní objekty s odvoláním, že nejsou dodrženy požadavky ČSN 730804 Výrobní objekty.

V době, kdy ještě ČSNi vydával stanovisko k výkladu norem, opíral jsem se o tento výklad, doložil jsem stanovisko ČSNi a HZS přesto vydal opakovaně zamítavé stanovisko. Běžně vydává HZS zamítavé stanovisko v případech, kdy vyžaduje výkresy požární bezpečnosti. Požadovat výkresy je HZS samozřejmě oprávněn, ale protože nedošlo k porušení platných předpisů (podle vyhlášky 246/2001 Sb. nejsou tyto výkresy požárně bezpečnostního řešení nedílnou součástí dokumentace pro vydání stavebního povolení), může tento požadavek vznést pouze jako součást souhlasného stanoviska. Podobných případů je samozřejmě více, ale z uvedeného vyplývá, že se HZS ustanovil za vykladatele a vydavatele předpisů a nekontroluje dodržování platných předpisů, ale dodržování svých představ o předpisech. Další kapitolou je vydávání zamítavého stanoviska z důvodů skutečných nedostatků. Zde je to sice v pořádku, ale jenom do té doby, než se podíváme na znění zákona o správním řízení. V případech, kdy HZS vydá zamítavé stanovisko např. z toho důvodu, že navržené osazení hydrantu v požární stěně oslabuje v místě hydrantu požární odolnost konstrukce, je toto zamítnutí podle mého názoru chybné. Stavební řízení pro potřeby vydání stavebního povolení probíhá přece proto, aby se prokázalo, že navržená stavba je proveditelná a nedostatky výše uvedené lze odstranit do zahájení výstavby, nebo v rámci realizační dokumentace. Stavební úřad na základě požadavku HZS může zahájení výstavby podmínit doložením splnění požadavků HZS. Jedná se mi o to, že se stavební řízení neúměrně prodlužuje a investorovi hrozí škoda (např. nedostane úvěr, nebo ho musí začít splácet ještě před zahájením výstavby apod.). Přitom jeden z principů (a je to uvedené i v zákoně o správním řízení) je investorovi pomáhat a chránit ho před škodami.

Zvláště křiklavé je to v případech, kdy se z důvodů složitosti bude zpracovávat realizační dokumentace stavby. Odstranění nedostatků výše uvedeného charakteru lze zkontrolovat v této dokumentaci - HZS si ji mohou vyžádat. Na tento problém navazuje i zamítání řešení, která uvádějí požadavky na vlastnosti konstrukcí. V řadě případů se např. interiéru řeší samostatně, nebo v realizační dokumentaci. Stejně tak v případech, kdy má probíhat výběrové řízení, není ideální v projektu stanovovat konkrétní řešení, protože to význam výběrového řešení snižuje.

Přitom ve společném stanovisku ředitelství HZS a Ministerstva pro místní rozvoj je možnost dořešení v rámci podrobnější dokumentace (jako nástroj umožňující kontrolu splnění požadavků požární bezpečnosti) výslovně uvedena.

Jako jedinec nemám prakticky žádnou možnost odvolat se.

Situace, kdy úředníci státní správy požadují splnění svých požadavků a přitom se neopírají o konkrétní znění konkrétního platného předpisu, vytváří prostředí pro šikanu a korupci.

Protože se skutečně jedná o systémovou záležitost - podobně se chovají úředníci v různých HZS (ale přitom stejné řešení jedno HZS schválí a druhé zamítne) - vidím jako jedinou možnost stanovit jednoznačná pravidla a požadovat jejich plnění i ze strany HZS. Součástí toho je i kontrola odborné způsobilosti (podobně jako u autorizací) se zdůrazněným pohledem na znalosti pravomocí a povinností dotčených orgánů státní správy. Znamená to, že nadřízené orgány by měly dodržování povinností a pravomocí řádně sledovat a případné nedodržování postihovat (problémem ovšem je, že ani tyto orgány své povinnosti neznají).

Mimo to by měl mít investor nebo zpracovatel dokumentace možnost odvolat se.

Pokud máte zájem, mohu řadu případů doložit písemně a konkrétně, případně jsem ochoten celou problematiku s vámi prodiskutovat.

PS

Dnes (26. 3. 2003) jsem byl na HZS. Jeden z pracovníků HZS, se kterým projednáváme zakázku, mi ukázal dopis od Ing. Pelce, který jako pracovník požárně technické komise požaduje (ale nikoliv formou příkazu), aby HZS požadoval na všech požárních uzavěrech, s výjimkou skladů, samozavírače, aby požadavky na užití zpěňujících nátěrů uváděné v ČSN 730804 byly aplikovány i na ČSN 730802 a řadu dalších.

Z hlediska technického není o čem diskutovat. Ing. Pelc je určitě větší odborník než já. Ovšem z hlediska právního navrhuje dotyčný úřad státní správy k překračování pravomoci.

Takové požadavky může HZS vznášet pouze jako doporučení. Nebo může založit odborný věstník volně dostupný odborné veřejnosti. V tomto věstníku mohou být takové požadavky uváděny a např. ve vyhlášce č. 137/1998 Sb. bude odkaz, že je požadováno splnění požadavků uváděných ve věstníku.

Ovšem v současné době musí dotyčný orgán státní správy schválit každé řešení, které je v souladu s platnými předpisy a stanovisko odborné osoby ani požárně technické komise takovým předpisem není. Protože s takovými požadavky není odborná veřejnost seznamována, nemůže je v projektové dokumentaci řešit a investorovi i zpracovateli vznikají škody.

Právě proto se na Vás obracím s žádostí, abyste apelovali na dodržování předpisů a zákonů i ze strany HZS.

Děkuji za pochopení a jsem s pozdravem
Ing. Jiří Koplík

Vyjádření k dopisu Ing. Jiřího Koplíka

Vyřizuje: Ing. Marie Tauferová

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále je „MV – GR HZS ČR“) si vyžádalo k objektivnímu posouzení podnětu p. Ing. Jiřího Koplíka, stanovisko Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje (dále jen „HZS JmK“). Pan Ing. Jiří Koplík totiž ve většině případů předkládá projektovou dokumentaci včetně požární bezpečnostního řešení k posouzení právě na územních odborech tohoto kraje.

Z příslušných podkladů (tj. z dopisu Ing. Jiřího Koplíka adresovaného ČKAIT, stanoviska HZS JmK k dopisu Ing. Jiřího Koplíka a z dalších podnětů, se kterými se Ing. Jiří Koplík obrací na MV – GR HZS ČR) a předpisů ČR, které s danou problematikou souvisejí, vyplývá:

Řízení o stavbách upravuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (zejm. § 54 až § 70), který stanoví, že působným orgánem jsou stavební úřady. Dotýká-li se řízení podle stavebního zákona zájmů chráněných zvláštními předpisy (§ 126 odst. 1 stavebního zákona), rozhodne stavební úřad jen v dohodě, popřípadě se souhlasem orgánů státní správy, které chráněné zájmy hájí na základě zvláštních zákonů. Do této sféry chráněných zájmů patří také požární ochrana (§ 24 odst. 1 písm. g), § 26 odst. 2 písm. b), § 31 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 3, § 32, § 35 písm. b) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“). Podrobnosti jsou pak obsaženy ve vyhlášce č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

Řešení požární bezpečnosti stavby, pokud se jedná o projekční řešení, je dle míry závažnosti svěřeno stavebním zákonem oprávněným osobám – projektantům (§ 46a stavebního zákona s přihlédnutím k zákonu č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů). Podrobnosti o rozsahu a obsahu požární bezpečnostního řešení (viz § 18 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona) jsou obsaženy v ustanovení § 41 vyhlášky o požární prevenci [dle zmocnění - § 31a písm. a) zákona o požární ochraně].

Z projektové dokumentace včetně požární bezpečnostního řešení musí být dostatečně zřejmé, že požární bezpečnost stavby je řešena a zároveň zajištěna v souladu s příslušnými právními předpisy. V rámci

výkonu státního požárního dozoru se zjišťuje, zda předložená projektová dokumentace stavby svým obsahem odpovídá požadavkům požární bezpečnosti stanovené právními předpisy. K průkazu splnění těchto požadavků, pokud není konkrétní míra uvedena v předpise přímo, lze využít také normových hodnot (vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu) nebo normativních požadavků (vyhláška o požární prevenci).

V případě, že předložené podklady vykazují z hlediska požární bezpečnosti staveb nedostatky, orgán státního požárního dozoru podle závažnosti nedostatků uvede do souhlasného stanoviska podmínky nebo vydá nesouhlasné stanovisko s uvedením důvodů, pro které bylo nesouhlasné stanovisko vydáno (§ 31 odst. 4 zákona o požární ochraně a § 46 odst. 2 vyhlášky o požární prevenci). Z rozboru vyplývá, že se nejedná o ustanovení, kterým by se vytvářelo prostředí pro „šikanu a korupci“.

K problematice výkladu ČSN sdělujeme, že v ČR je oprávněn provádět výklad norem pouze soud. MV – GR HZS ČR, HZS kraje ani tvůrce normy není tedy kompetentní k výkladu příslušných ustanovení ČSN. Neshody mezi projektanty a příslušníky HZS JmK pramení z nejednoznačné interpretace některých normových požadavků. Na tomto místě je nutno konstatovat, že v případě uvedených nesrovnalostí týkajících se rozdílných stanovisek k výkladu některých článků norem MV GR HZS ČR již Ing. Jiřímu Koplíkovi odpovědělo několika dopisy.

Zamítavá stanoviska k předložené projektové dokumentaci jsou vydávána v daném případě jednotlivými územními odbory HZS JmK, pokud požárně bezpečnostní řešení není dostatečným podkladem pro posouzení předložené projektové dokumentace v rámci výkonu státního požárního dozoru dle ustanovení § 31 odst. 1 zákona o požární ochraně. Postup jednotlivých územních odborů HZS JmK je prováděn rovněž v souladu s ustanovením § 46 vyhlášky o požární prevenci. V ustanovení § 41 odst. 3 uvedeného předpisu je stanoveno, že výkresy požární bezpečnosti jsou nedílnou součástí požárně bezpečnostního řešení, vyžaduje-li to rozsah stavby, nebo v případě požadavku orgánu státního požárního dozoru. Požadavek na obsah podrobnější dokumentace je uveden v ustanovení § 41 odst. 2 písm. n) v bodě 6 vyhlášky o požární prevenci, a to v souvislosti se zabezpečením stavby požárně bezpečnostním zařízením. V ostatních případech (vyjma např. výběrového řízení) není důvod řešit nedostatky patrné již z projektové dokumentace předkládané k posouzení v rámci stavebního řízení až v rámci podrobnější dokumentace podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) vyhlášky

č. 132/1998 Sb. Z uvedených důvodů vydal HZS JmK k předložené dokumentaci záporné stanovisko.

K zamítavému stanovisku k požárně bezpečnostnímu řešení zpracovanému podle ČSN 73 0802 Nevýrobní objekty:

Na totožný podnět bylo již Ing. Jiřímu Koplíkovi odpovězeno elektronickou poštou. Z předložených podkladů totiž vyplynulo, že se jednalo o nedodržení požadavků na použitelnost zpěňujících nátěrů, které jsou uvedeny v ČSN 73 0804 a nikoli v ČSN 73 0802. V tomto případě je nutno konstatovat, že řešení použití zpěňujících nátěrů není jenom záležitostí výrobních objektů, ale i nevýrobních objektů. Tato problematika stanovení zvláštních požadavků na zvýšení požární odolnosti stavebních konstrukcí nebo snížení hořlavosti stavebních hmot musí být řešena v souvislosti s požadavkem ustanovení § 41 odst. 2 písm. m) vyhlášky o požární prevenci v rámci požárně bezpečnostního řešení. A rovněž, jak vyplývá z ustanovení § 86 odst. 1 stavebního zákona, má být zachována požární odolnost konstrukce po celou dobu životnosti stavby, s čímž je spojen požadavek na zajištění obnov a kontrol nátěrů použitých pro zvýšení požární odolnosti stavební konstrukce. V daném případě je však nutno konstatovat, že odůvodnění nesouhlasného stanoviska nebylo ze strany místně příslušného HZS správně formulováno.

K problematice („... požární dveře vybavené samozavírači, v Brně musí být vodovodní potrubí o profilu ...“):

Jedná se o obecné konstatování požadavků a nelze bez dalších dílčích podkladů posoudit, zda např. požadavek na vybavení požárních dveří samozavíračem byl ze strany dotčeného orgánu státní správy oprávněný nebo ne. Při řešení požární bezpečnosti staveb je nutné postupovat v souladu s platnými právními předpisy, popř. s příslušnými normovými hodnotami nebo normativními požadavky. Pro stavbu mohou být použity jen takové výrobky a konstrukce, jejichž vlastnosti z hlediska způsobilosti stavby pro navržený účel zaručují, že stavba při správném provedení a běžné údržbě po dobu předpokládané existence splňuje mimo jiné také požadavky na požární bezpečnost. Vlastnosti výrobků pro stavbu mající rozhodující význam pro výslednou kvalitu stavby musí být ověřeny podle zvláštních předpisů, např. podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů. Ve vládním nařízení č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky jsou v příloze č. 1 uvedeny stanovené výrobky, které podléhají povinné certifikaci. Mezi tyto stanovené výrobky patří

i např. požární dveře, tmely apod. V rámci kolaudačního řízení dle stavebního zákona a výkonu státního požárního dozoru dle § 31 odst. 1 písm. c) zákona o požární ochraně je pak ověřováno, zda použitý výrobek ve stavbě má doklad o ověření požadovaných vlastností (§ 47 stavebního zákona).

K odst. „běžně vydává HZS zamítavé stanovisko v případech, kdy vyžaduje výkresy požární bezpečnosti ...“:

Paragraf 41 odst. 3 vyhlášky o požární prevenci stanoví: „Vyžaduje-li to rozsah stavby nebo v případě požadavku orgánu státního požárního dozoru tvoří nedílnou součást požárně bezpečnostního řešení výkresy požární bezpečnosti zpracované podle normových požadavků ...“ Vzhledem k tomu, že se nejedná o konkrétní případ, ale obecné konstatování ze strany projektanta, lze tedy odvodit, že z předmětné dokumentace pro vydání stavebního povolení (zřejmě se jednalo o rozsáhlejší stavbu) nebylo dostatečně zřejmé řešení požární bezpečnosti stavby (§ 41 a 46 vyhlášky o požární prevenci). Proto vydal místně příslušný HZS nesouhlasné stanovisko, jak vyplývá z ustanovení § 46 odst. 2 vyhlášky o požární prevenci.

K poznámce Ing. Jiřího Koplika, která se týká odborné způsobilosti příslušníků HZS ČR:

K výkonu činností v rámci státního požárního dozoru je požadována odborná způsobilost, která se opakovaně prokazuje v intervalech 5 let (§ 72 zákona o požární ochraně, § 13 zákona č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů; v příslušných podrobnostech obsažených ve vyhlášce č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany).

Závěrem je nutno znovu konstatovat, že uvedené nedorozumění vyplývá především z nejednoznačnosti jednotlivých článků stávajících ČSN. S několika dotazy, týkajícími se této problematiky, se Ing. Jiří Koplík obrátil přímo na MV GR HZS ČR. Protože s ním i s příslušnými pracovníky HZS JmK byla písemně tato záležitost projednána, domníváme se, že došlo k vysvětlení a vyřešení odlišnosti názorů v příslušném okruhu problematiky.

*Plk. Ing. Miloš Svoboda
náměstek generálního ředitele HZS ČR*

UPOZORNĚNÍ NA HRAZENÍ ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU ZAMĚSTNAVATELEM

Na základě několika případů kontrol finančních úřadů a okresních správ sociálního zabezpečení u zaměstnavatelů (firem a obchodních společností) **upozorňuji na platnou právní úpravu hrazení příspěvku za členy ČKAIT zaměstnavateli.**

Pokud zaměstnavatel za zaměstnance uhradí příspěvek za členství v ČKAIT (tj. částku 2500,- Kč/rok) na základě složenek, které adresně členové ČKAIT obdrží (jinak nelze), je tento výdaj v souladu s § 24 odst. 2 písm. d) zákona č. 586/92 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, **výdajem vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů** § 24 (2) Výdaji (náklady) jsou také:

d) příspěvky právníkům osobám, pokud povinnost členství vyplývá ze zvláštního právního předpisu, nebo členství je nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání (činnosti), jakož i příspěvky placené zaměstnavatelem za zaměstnance v případě, kdy členství je podmínkou k provozování předmětu podnikání (činnosti) zaměstnavatele, ...

Protože však jde o adresné plnění zaměstnanci, pokládá se tato úhrada ve smyslu § 6 odst. 3 téhož zákona **za nepeněžní příjem zaměstnance**, a to proto, že není uveden mezi příjmy od daně osvobozenými (dle § 6 odst. 9.). (Je skutečností, že mezi tituly od daně osvobozené nebyl tento příspěvek při novelizaci § 24 v roce 2001 navrhovatelem zákona zařazen.)

To znamená, že v měsíci proplacení členského příspěvku za zaměstnance mu musí být mzdovou účetní připočten k základu a zdaněn příslušnou daní z příjmu. Současně dle platného znění zákona č. 589/92 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, a zákona č. 592/92 Sb., o zdravotním pojištění (viz např. § 5 odst. 2, písm. c7) zákona č. 589/92 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení) **se stává základem pro odvod sociálního a zdravotního pojištění hrazeného jak zaměstnancem, tak i zaměstnavatelem.**

Upozorňuji na tuto skutečnost zaměstnavatele, neboť z výsledků kontrol vyplývá, že souvislost těchto předpisů není dostatečně známa a vznikají tak porušení odvodových povinností s příslušnými sankcemi.

Na tuto skutečnost jsme neupozorňovali v publikacích ČKAIT, neboť ty se týkají

činnosti autorizovaných osob a neřeší problematiku obchodní činnosti a účetnictví obchodních společností. Současně jsme si vědomi určitého nesouladu v daňovém postavení autorizovaných osob jako OSVČ a zaměstnanců a budeme iniciovat u MF ČSR právní úpravu i pro zaměstnance, spočívající v zařazení příspěvků hrazených za zaměstnance zaměstnavatelem do § 6 odst. 9 zákona - tj. do příjmů od daně osvobozených.

*Ing. Vladimír Blažek, CSc.
ekonomický mandátář ČKAIT*

ZMĚNY VE SMLOVNÍM POJIŠTĚNÍ ČKAIT

Na základě ukončeného výběrového řízení na makléře pojištění schváleného představenstvem ČKAIT byla dne 1. 5. 2003 předsedou ČKAIT Ing. Václavem Machem podepsána s firmou Časenský & Hlavatý, s.r.o., se sídlem Hradec Králové 500 02, U Fotochemy 1602, IČO 25073738, registrované Ministerstvem financí ČR, čj. 325/98933/2002 KS HK odd. C, vl. 18146,

Smlouva o zprostředkování.

Na základě této smlouvy je makléř oprávněn provádět právní úkony jménem zájemce při všech činnostech souvisejících s pojištěním (podávání hlášení škod za AO, uzavírání pojistných smluv po schválení, vedení jednání s pojistiteli působícími v ČR). Makléř se smluvně zavazuje pro ČKAIT:

- zorganizovat výběrové řízení na novou pojistnou smlouvu pro zájemce platnou od 1. 1. 2004, zajistit co nejvýhodnější podmínky co se týká rozsahu a ceny,
- zastupovat jednotlivé autorizované osoby ve škodních případech v jednání s pojistiteli v rámci uzavřených a zprostředkovaných pojistných smluv,
- řešit za jednotlivé AO jejich pojistné události a poskytovat jim veškerou součinnost a konzultační službu,
- poskytovat poradenskou a konzultační činnost související s předmětem zprostředkování a při vzniku pojistných událostí.

Zprostředkování makléřem je dnes v pojištění běžné u všech velkých společností, podniků i sdružení nebo komor. Proto se rozhodla ČKAIT realizovat pojištění, tvorbu pojistné smlouvy a řešení pojistných událostí prostřednictvím profesionálního pojišťovacího makléře.

Výhody:

- hájí zájmy ČKAIT a nikoli pojišťovny,
- je profesionál ve svém oboru a je nezávislý na pojišťovnách,
- činnost makléře je pro ČKAIT zcela zdarma, je placen provizí od pojistitelů, ale pracuje a jedná v zájmu svého klienta, tedy ČKAIT,
- sjednává pro autorizované osoby výhodnější pojištění.

Výběrové řízení na pojišťovacího makléře proběhlo od října 2002, bylo dvoukolové a dokončeno bylo v květnu 2003.

Vítězem se stala renomovaná makléřská společnost Čásenský & Hlavatý, s.r.o. se sídlem v Hradci Králové a pobočkami na území České republiky. Makléřská společnost je Co-partner PWS International PLC, Reinsurance brokers, London, UK. Jednotlivé úkoly bude zajišťovat následujícím způsobem:

ad a) Stávající pojistná smlouva s ČSOB pojišťovnou, a.s., č. 8003439228 končí 3. 1. 2004. Představenstvo ČKAIT pověřilo makléře organizací nového výběrového řízení na smluvní pojišťovnu pro léta 2004 – 2006. Podmínkou výběrového řízení je samozřejmě kontinuita pojištění a dále řešení některých problémů, které se v průběhu platnosti stávající smlouvy objevily. Výběrové řízení by mělo být ukončeno 22. 11. 2003 a do konce roku by měla být podepsána nová pojistná smlouva. O výsledku výběrového řízení a podmínkách nové smlouvy budeme členskou základnu informovat prostřednictvím valných hromad a Z+i.

ad b) a c) Podmínky pro uplatnění nároků z pojistných událostí prostřednictvím makléře se však mění ihned.

Uvádíme změnu čl. 1.3.3. d) Pokyny pro postup při vzniku pojistné události:

- autorizovaná osoba v nejkratší době po vzniku pojistné události provede její ohlášení na tiskopise pojistitele na místně příslušném jednatelství ČSOB pojišťovny, a.s., a k hlášení připojí kopie všech dokladů, které se k případu vztahují. Kopii hlášení zasílá na adresu makléře (viz dále) – tedy již se nezasílá do kanceláře ČKAIT, ani na ekonomického mandátáře. Lze se obrátit rovněž přímo na speciálně vytvořené centrum likvidací pro ČKAIT v Pardubicích, Lomkova 510, 530 09, tel. / fax: 466 536 498, nebo e-mail: s.hlavaty@volny.cz. V Pardubicích v centru likvidací je pro potřeby AO pro řešení problémů právník a odborný stavař,
- makléř za AO vyřeší jakýkoli podnět, stížnost či reklamaci,
- na internetových stránkách makléře www.ch.cz bude během měsíce září uveřejněn detailní postup uplatnění

nároku, který bude průběžně aktualizován v souladu s vývojem legislativy, úpravami pojistné smlouvy a zkušenostmi ze spolupráce makléře a ČKAIT,

- pojistitel upřesňuje podklady škody co do právního důvodu a rozsahu škody (korespondence s AO i s makléřem), makléř vše shrnuje za AO,
- makléř urychluje výplatu pojistného plnění na účet poškozeného přímo na generálním ředitelství pojišťovny.

ad d) Pokud by AO měla jakékoliv nejasnosti v otázkách pojištění, je možno obrátit se přímo na makléře:

**Čásenský & Hlavatý
pojišťovací makléř a poradce**

sídlo:

Hradec Králové
U Fotochemy 1602
Ing. Jan Čásenský
e-mail: jancsw@mbox.vol.cz
tel.: 602 116 402

pobočky:

Pardubice
Ing. Stanislav Hlavatý
Lomkova 510
e-mail: s.hlavaty@volny.cz
tel.: 604 281 724

Havlíčkův Brod a Jihlava
Ing. Jana Kouřilová
Dvořácká
Havlíčkův Brod
e-mail: ch.brod@hbnet.cz
tel.: 603 319 670

Praha
Ing. Stanislav Hlavatý
Ohradní 61
Praha 4
e-mail: s.hlavaty@volny.cz
tel.: 604 271 824

Olomouc
Ctislav Nevrlý
Pekařská 9
e-mail: c.nevrlý@tiscali.cz
tel.: 732 122 053

České Budějovice
Upřesnění na www.ch.cz stránkách.

Ústí nad Labem
Spolupracující partner bude upřesněn na www.ch.cz.

Mimořádný servis:

- makléř bude pro členy ČKAIT též na vyžádání poskytovat odborné konzultace pro vyřizování pojistných událostí na jejich vozidlech a z pojistných událostí v rámci povinného ručení.

Věříme, že nové podmínky pro zastoupení autorizovaných osob profesionální agenturou výrazně zlepší pojistnou ochranu a vyřízení případů autorizovaných osob.

Ing. Vladimír Blažek, CSc.
ekonomický mandátář ČKAIT

PŮSOBNOST AUTORIZOVANÝCH TECHNIKŮ V OBORU POZEMNÍ STAVBY PRO PROJEKTOVÁNÍ BYLA JEDNOZNAČNĚ VYMEZENÁ

Předseda Legislativní komise a místopředseda ČKAIT Ing. Bohumila Rusek dořešil po složitém jednání legislativní rámec pro výkony autorizovaných techniků (stavitelů) ve službách. Dohoda je významným pokrokem ve prospěch postavení autorizovaných techniků a ukončuje roky se táhnoucí nejasnosti a rozporná stanoviska ve stavebním řízení. Pro informaci našich členů uveřejňujeme jako praktický příklad odpověď našemu členovi na dotazy z této problematiky a úplné znění Společného stanoviska rezortního ministerstva MMR a komory ze dne 26. 6. 2003. Jsme rádi, že byla odstraněna překážka, a technikům, zejména panu místopředsedovi Ruskovi, blahopřejeme.

Ing. Miroslav Loutocký
Redakční rada ČKAIT

Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě k oprávnění autorizovaného technika v oboru pozemní stavby pro zpracování projektové dokumentace (projektu) jednoduché stavby pro bydlení (rodinného domu), která se předkládá ke stavebnímu řízení

Společné stanovisko MMR a ČKAIT k oprávnění autorizovaného technika v oboru pozemní stavby pro zpracování projektu rodinného domu předkládaného ke stavebnímu řízení navazuje a podrobněji rozvádí body a) a b) společného stanoviska MMR a ČKAIT k výkonu vybraných činností ve výstavbě autorizovaným technikem obsaženého v dopisu MMR č. j. 10319/99 - 32/K-351 ze dne 16. 6. 1999.

Z § 19 písm. a) autorizačního zákona a technické povahy (složitosti) stavby rodinného domu (§ 139b odst. 5 písm. a) stavebního zákona) vyplývá, že autorizovaný

technik v oboru pozemní stavby je oprávněn zpracovat jen ty dílčí části projektu rodinného domu, jejichž odborná náplň odpovídá uvedenému oboru, tzn. zastavovací plán a stavebně technické řešení popsané v příslušném samostatném oddílu souhrnné zprávy a zobrazené na příslušných stavebních výkresech (§ 18 odst. 1 vyhlášky č. 132/1998 Sb.).

Proto autorizovaný technik v oboru pozemní stavby je povinen ke zpracování všech dalších dílčích částí **projektu rodinného domu**, které není oprávněn zpracovat sám, přizvat další projektanty s autorizací v příslušném oboru či specializaci (§ 46b odst. 1 stavebního zákona); jedná se o:

- požární bezpečnostní řešení (specializace „požární bezpečnost“),
- řešení jednotlivých druhů technických zařízení stavby - vodovodní přípojky a vnitřní vodovody, kanalizační přípojky a vnitřní kanalizace, elektrické přípojky a vnitřní silnoproudé a telekomunikační rozvody, ochrana před bleskem, plynovodní přípojky a odběrná plynová zařízení, vytápění a vzduchotechnika (obor „technika prostředí staveb“, resp. příslušné specializace v rámci tohoto oboru),
- statické výpočty (obor „statika a dynamika staveb“).

Za projektanta přizvaného v uvedeném smyslu však nelze považovat osobu, která ke zpracování projektu přispěla jen poskytnutím administrativní či technické pomoci nebo odborné konzultace ke speciální dílčí otázce (např. při navrhování neobvyklého konstrukčního řešení), protože takovou asistenci nemůže být dotčena odpovědnost projektanta za správnost, úplnost a proveditelnost zpracovaného projektu, resp. jeho dílčí části (§ 46b odst. 1 stavebního zákona).

Členění projektu na jeho dílčí části se podle zmíněných ustanovení zásadně řídí hlediskem odborného obsahu (obor či specializace) řešené problematiky, forma dokumentování (písemná nebo grafická) přitom není rozhodující. Z toho lze vyvodit, že předmětem každé z dílčích částí projektu je určité odborně ucelené řešení dílčí problematiky projektu, které vyžaduje kromě použití zvláštních metodických, terminologických, informačních a technických prostředků také uplatnění zvláštních odborných znalostí, zkušeností a dovedností.

Schematické vyznačení rozvodu daného technického zařízení na výkresech (§ 18 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 132/1998 Sb.) je pouze grafickým zobrazením prostorového umístění daného rozvodu v rámci stavby, nelze je však samo o sobě považovat za dílčí část projektu, protože nedokumentuje technické zařízení komplexně. Kromě schematického vyznačení vnitřních rozvodů musí každé technické

zařízení, tvořící dílčí část projektu, obsahovat také soubor dalších technických údajů, které jsou co do rozsahu a podrobnosti nezbytné pro přezkoumání přípustnosti navrhovaného řešení ve stavebním řízení (§ 62 stavebního zákona) a pro zpracování dokumentace pro provedení stavby. K těmto údajům, tvořícím samostatný oddíl souhrnné zprávy, patří zejména:

- výchozí podmínky pro volbu a dimenzování technického zařízení (podmínky napojení, balance potřeby apod.),
- technické parametry (výkon, životnost, energetická spotřeba apod.) a provozní podmínky (způsob regulace, nároky na údržbu apod.) navrhovaného technického zařízení a odůvodnění jeho volby (provozní a cenová výhodnost),
- stavebně technická opatření podmiňující instalaci navrhovaného technického zařízení,
- údaje umožňující posoudit, zda a jak jsou splněny požadavky na bezpečnost a užitné vlastnosti navrhovaného řešení, zejména podle vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, vyhlášky č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace a příslušných technických norem.

Ke stavebnímu řízení předkládá **projekt rodinného domu** spolu se žádostí o stavební povolení stavebník (§ 58 odst. 1 stavebního zákona). Stavební úřad může ke stavebnímu řízení přizvat i projektanta, který však není účastníkem tohoto řízení (§ 59 odst. 3 stavebního zákona). K průkazu, že předkládaný projekt byl zpracován oprávněnou osobou, popř. oprávněnými osobami (§ 46a a 46b stavebního zákona), je nezbytné, aby splňoval náležitost podle § 13 odst. 3 zákona č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Prakticky to znamená, že každý z projektantů, podílejících se na zpracování projektu, je povinen jím zpracovanou dílčí část projektu opatřit svým vlastnoručním podpisem a otiskem razítka; to se týká jak samostatného oddílu souhrnné zprávy popisujícího danou dílčí část projektu, tak i každého výkresu zobrazujícího tuto dílčí část.

Aby projekt rodinného domu splňoval předepsané náležitosti a byl způsobilý pro předložení do stavebního řízení, musí být jeho dílčí části vzájemně zkoordinovány a zkompletovány jako souborné dílo. Ačkoliv způsob zabezpečení koordinace dílčích částí projektu není právně stanoven, lze logicky předpokládat, že uvedenou koordinaci provede ta osoba, která ke zpracování projektu podle § 46b odst. 1 stavebního zákona přizvala další projektanty s náležitým

oprávněním. Tím není dotčena odpovědnost každého z projektantů za správnost, úplnost a proveditelnost té dílčí části projektu, kterou sám zpracoval (§ 46b odst. 1 stavebního zákona).

JUDr. Václava Koukalová
ředitelka odboru stavebního řádu MMR
Ing. Václav Mach
předseda ČKAIT
V Praze dne 26. 06. 2003

Odpověď na dotazy autorizovaného technika

Upozorňujeme na omyl, který vyplývá z nepochopení dokumentu, který byl uveřejněn v příloze 6.5 publikace *Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby*. Omyl vyplývá z toho, že se domníváte, že tam citovaný § 46a odst. 3 písm. a) stavebního zákona, který definuje, co je podle tohoto zákona vybranou činností ve výstavbě, je tím, co smí vykonávat AT.

Tento § neříká nic jiného než to, že pro vypracování projektové dokumentace staveb pro územní řízení a stavební povolení je potřeba autorizace. Jsou to všechny stavby včetně výjimek ze staveb jednoduchých, jak je definuje § 139b odst. 5.

Těmito výjimkami z jednoduchých staveb jsou:

- a) stavby pro bydlení,
- e) opěrné zdi,
- f) podzemní stavby pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m² a hloubka 3 m.

Pro vypracování projektové dokumentace ostatních jednoduchých staveb uvedených § 139b. odst. 5 písm.:

- b) stavby pro individuální rekreaci,
- c) nepodslepené stavby s jedním nadzemním podlažím a stavby zařízení stavenišť, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m², rozpětí u nosných konstrukcí nepřesahuje 9 m a výška 15 m,
- d) přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci a pro všechny drobné stavby není potřeba autorizace.

Projektovou dokumentaci těchto jednoduchých a drobných staveb může vypracovat kromě osob autorizovaných i osoba, která nemá autorizaci, ale která má odborné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru a alespoň 3 roky praxe v oboru (viz § 44 odst. 3 stavebního zákona – tzv. „kvalifikovaná osoba“).

V publikaci *Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby* byl pod 2.4.2 uveden názor ČKAIT na působnost autorizovaného technika a autorizovaného stavitele v oblasti projektování. Tento názor je v současné době upraven změnou v právě přijaté novele

zákona č. 360/1992 Sb., kde je nové znění § 19 odst. a), ve kterém je uvedeno, že autorizovaný technik je v rozsahu oboru (§ 5) případně specializace, pro který mu byla udělena autorizace, oprávněn:

a) vypracovávat projektovou dokumentaci, jestliže celá přísluší jeho oboru; v ostatních případech a v případě oboru pozemní stavby vypracovávat příslušné části projektové dokumentace.

Tím je míněno, že pokud se jedná o projektovou dokumentaci, která obsahuje pouze jednu profesi (zdravotní technika, ústřední vytápění apod.), může ji vypracovat i AT s autorizací v tomto oboru a svým jménem předložit ke stavebnímu řízení. Výjimkou je stavební část projektu.

Proto, aby autorizovaní technici oboru pozemní stavby mohli vypracovávat komplexní projektovou dokumentaci jednoduché stavby – rodinného domu, bylo vydáno příložené společné stanovisko MMR a ČKAIT. Myslím, že je natolik podrobné a výstižné, že není třeba k němu nic dodávat.

*Ing. Bohumil Rusek
místopředseda ČKAIT*

RADA PRO ROZVOJ PROFESE

Představenstvo komory přijalo na svém třetím zasedání 25. a 26. dubna 2003 v Humpolci usnesení o ustavení „Rady pro rozvoj profese“. Tomuto rozhodnutí předcházela dlouhodobá, rozsáhlá diskuse v orgánech komory.

Hlavní úkoly rady

Hlavním úkolem právě ustavené rady pro rozvoj profese je připravit koncepci ČKAIT na podporu odborné činnosti autorizovaných osob, soustředit činnost komory na klíčové problémy a optimalizovat náklady na jejich řešení. Její vytvoření má zajistit stálou organizaci odborného profesního rozvoje stavební profese v jednotlivých oborech a specializacích s cílem vytvářet podklady pro autorizované osoby a vybudovat základní osnovu profesního rozvoje během následujících 4-5 let.

Její činnost bude vycházet zejména z potřeb a podnětů autorizovaných osob aktivně působících v profesi. Bude nutné reagovat i na nové situace, které přinese naše členství v EU.

Složení rady

První část rady by měli tvořit představitelé oborů autorizace. Ti budou do rady přinášet

podněty a návrhy z jednotlivých oborů. V oborech by měly být postupně zpracovány projekty technického zabezpečení profese.

Druhou část rady by měli tvořit představitelé již stávajících (případně nově navržených) pracovních komisí komory, kteří se budou podílet na činnosti rady pro rozvoj profese zejména tím, že budou výstupy z rady zajišťovat v oblasti své působnosti:

- ediční rada,
- řídicí komise pro ČŽV,
- komise pro podporu malého a středního podnikání,
- komise pro techniku a software.

Rada bude v kompetenci místopředsedy ČKAIT pro technické řízení.

Zahájení činnosti

Rada zahájila svoji práci. Jejím prvním a nejdůležitějším úkolem je na základě nových podnětů souvisejících se vstupem do EU a na základě zmapování požadavků a potřeb autorizovaných osob zpracovat a obhájit koncepci rozvoje profese. Tu pak naplňovat a prosazovat ku prospěchu autorizovaných osob, členů komory.

Podmínkou úspěchu je podrobná, strukturovaná znalost potřeb našich členů. Proto vás na závěr této informace vyzýváme k širší spolupráci s Radou pro rozvoj profese alespoň tím, že budete formulovat profesní problémy autorizovaných osob. Rada by se jimi měla zabývat a nalézat pro ně řešení. Předávejte je prostřednictvím oblastních kanceláří ČKAIT nebo přímo.

*Doc. Ing. Antonín Pokorný, CSc.
předseda rady pro rozvoj profese*

SPOLUPRÁCE MEZI SPŠ STAVEBNÍ V OSTRAVĚ A ČKAIT

V Ostravě má již mnohaletou tradici spolupráce mezi ČKAIT a Střední průmyslovou školou stavební v Ostravě. V pedagogickém sboru školy jsou tři autorizovaní stavební inženýři, členové komory.

Vedení ostravské oblasti ČKAIT každoročně věnuje škole odborné publikace, které slouží nejen členům pedagogického sboru k doplnění výuky, ale i studentům k aktualizaci učiva.

Velmi dobrou úroveň znalostí studentů školy dokazuje jejich umístění v soutěžích Středoškolské odborné činnosti (SOČ), včetně kol celostátních. Garantem a organizátorem SOČ na SPŠ stavební je autorizovaná inženýrka Ing. Jana Procházková.

Letošní 25. ročník SOČ v Moravskoslezském kraji organizovalo Mendelovo gymnázium v Opavě.

V soutěžním oboru „Fyzika“, v obvyklé doméně gymnazistů, zvítězil letos student 3. ročníku SPŠ stavební Martin Foltá.

V oboru „Stavebnictví, architektura a design interiérů“ se studenti SPŠ v Ostravě umístili na prvních čtyřech místech. Nejlépe byla hodnocena práce studenta 4. ročníku Radima Kollegy, která postoupila do celostátního kola SOČ. Předseda oblasti Ostrava, Ing. Svatopluk Bijok, předal tomuto vynikajícímu studentovi u příležitosti úspěšného složení maturitní zkoušky a za skvělou reprezentaci školy a kraje knižní odměnu.



Přítomnost zástupce ČKAIT u letošních maturit byla velmi podnětná. Ing. Bijok se seznámil s náplní a úrovní jak ústních, tak i praktických maturitních zkoušek. Velmi příznivě přijata byla i jeho aktuální nabídka zaměstnání pro čerstvou absolventku.



Záběry z ústních maturitních zkoušek za přítomnosti Ing. Svatopluka Bijoka (zcela vpravo) a ředitele školy Ing. Norberta Hanzlíka (druhý zprava).

*Ing. Milena Ondrušová
členka výboru ČKAIT, oblast Ostrava*

ING. VÁCLAV MACH, PŘEDSEDA ČKAIT NOSITELEM PAMĚTNÍ MEDAILE SLOVENSKÉ KOMORY STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ

U příležitosti „významného životního jubilea“ předal v Praze předseda Slovenské komory stavebních inženýrů Prof. Ing. Dušan Majdúch, Ph.D. v průběhu 2. bienále technických památek, kterého se pan profesor účastnil jako vedoucí slovenské delegace, předsedovi České komory stavebních inženýrů nejvyšší vyznamenání slovenské komory - Pamětní medaili SKSI. Přetiskujeme laudacio, přednesené panem předsedou Majdúchem.

Ing. Svatopluk Zidek, člen redakční rady Z+i

Vážený pán předseda Ing. Mach, dovoluji mi pozdravit Vás v mene Predstavenstva a celej členskej základne Slovenskej komory stavebných inžinierov pri príležitosti Vášho životného jubilea. Na Slovensku si ceníme, že v ČKAIT nachádzame podporu nielen vtedy, keď Vás o to požiadame, ale priebežne nás upozorníte na dôležitú problematiku v živote komory. Ide vlastne o pokračovanie vo veľmi starej a pre nás vítanej skutočnosti, keď technické školstvo na Slovensku pomáhali budovať výborní českí profesori.

Do budúcnosti máme predstavu o rozširovaní vzájomne prospešnej spolupráce, predovšetkým v oblastiach:

- uznávania dosiahnutého vzdelania a kvalifikácie,
- spoločenského postupu vytvárania vhodných podmienok pre našich inžinierov a technikov pri vstupe do Európskej únie,
- výmene skúseností z kontroly výkonu povolania a poznatkov celoživotného vzdelávania.

Je mi potešením, že Vám odovzdam najvyššie ocenenie, ktoré naša komora udeľuje – Pamätnú medailu Slovenskej komory stavebných inžinierov – ako ocenenie Vášho výrazného osobného príspevku k zdarnému rozvoju našej komory.

Želám Vám do ďalších rokov najmä pevné zdravie a spokojnosť v rodinnom kruhu. Medaila nech Vám navždy pripomína spoločne strávené chvíle so slovenskými kolegami. Pán předseda, dovoluji mi osobný prídavok: Václave, vítám Ťa medzi nami topdospelými. Chcem veriť, že spolupráca komôr pod našim spoločným vedením bude mať vzostupnú tendenciu a v tomto duchu si vychováme aj svojich nástupcov. Pamätná medaila je z Bratislavy, čerstvý závan horného Slovenska nech Ti pripomenie malá spišská borovička. Mnogo leta život.

*Za Slovenskú komoru stavebných inžinierov
Prof. Ing. Dušan Majdúch, Ph.D.
predseda SKSI*

**Regionální sekce a oblastní
kancelář ČKAIT Brno**
E-mailová adresa trvalá:
brno@ckait.cz
dočasná do 31. 1. 2004
ckait@brno.anet.cz



UZNÁVANIE KVALIFIKÁCIE STAVEBNÝCH INŽINIEROV V RÁMCI EÚ

Slovenský príspevek k diskusi o vzťahu stavebných inžinierů pozemního stavitelství a architektů.

O vzťahoch stavebných inžinierů oboru pozemního stavitelství a architektů na Slovensku a o vyřešení námitek zástupců Slovenské komory architektů proti rozhodnutí Evropské komise svědčí informace o jednání zástupců Slovenské komory stavebních inžinierů v Bruselu, o ktorou jsme spolu s Ing. Plíčkou, CSc., požádali při naší srpnové návštěvě SKSI slovenské kolegy. Věřím, že tento text, jako příspěvek k probíhající diskusi na toto téma na stránkách Z+i, vás čtenáře Z+i, jistě zaujme.

*Prof. Karol Kaldarár souhlasil s publikováním této informace v našem časopise Z+i.
Ing. Svatopluk Zidek*

Dňa 24. 6. 2003 sa v priestoroch sídla Európskej komisie v Bruseli uskutočnili rokovania k problematike vzájomného uznávania odbornej kvalifikácie krajín EÚ. V rámci prístupového procesu sa uskutočnili rokovania Generálneho riaditeľstva (GR) EK pre voľný pohyb tovarov, regulovaných profesií a pôšt so Slovenskou republikou.

Na prvom rokovaní o všeobecnom platnom systéme a o automatickom uznávaní kvalifikácie boli prítomní zo strany EK i Slovenska aj zástupcovia profesií – lekárov, zverolekárov, zdravotných sestier, pôrodných asistentiek, ako aj architektov a stavebných inžinierov.

Toto rokovanie viedol J. de Abreu Rocha, riaditeľ regulovaných profesií na GR EK. Za slovenskú stranu viedla rokovanie Ľubica Gajdošová, riaditeľka európskej integrácie MPSVR SR za prítomnosti zástupcov Slovenskej misie v Bruseli (Ing. Nádaždiová a ďalší). Na tomto rokovaní boli tlmočené pripomienky EK k ukončeniu transpozícií, ktoré zástupcovia SR prisľúbili transponovať prijatím príslušných noviel zákonov a nariadení vlády najneskôr na jeseň (september 2003). Previerka pripravenosti transpozícií aquis v oblasti voľného pohybu tovarov a vzájomného uznávania kvalifikácií, vrátane potrebnej infraštruktúry, sa uskutoční v Bratislave dňa 11. septembra 2003.

Pri tejto príležitosti bola delegácia SKSI informovaná o výhradách Slovenskej komory architektov SKA k uznávaniu kvalifikácie stavebných inžinierov Slovenskou komorou stavebných inžinierov SKSI, ktoré boli vyjadrené dvoma listami SKA adresovanými na EK.

Na ďalšom rokovaní, ktoré bolo iba za prítomnosti delegácie komôr architektov a stavebných inžinierov, ktoré viedol taktiež J. de Abreu Rocha, sa podrobne prerokovávali podmienky automatického uznávania kvalifikácie architektov a stavebných inžinierov v rámci Európskej únie, ktoré nadobudnú platnosť od 1. mája 2004.

Zástupcovia SKSI tlmočili stanovisko k obom listom SKA a odmietli argumenty uvedené v liste, ktoré boli nesprávne a nekorektné. Ďalej uviedli, že SKA nie je kompetentná bez zástupcov vlády priamo rokovať s EK alebo samostatne navrhovať závery. Zástupca SKA trval na obsahu listu.

Zástupca EK p. Rocha reagoval v tom zmysle, že ak EK má zvažovať akýkoľvek námiet, musí byť tento tlmočený oficiálne vládou. Keďže ich obsah nebol nikde oficiálne tlmočený, nemôže byť ani predmetom ďalšieho posudzovania, EK sa týmito listami nebude ďalej zaoberať.

Zápis EK zo dňa 24. 6. 2003 v oblasti týkajúcej sa architektov a stavebných inžinierov konštatuje:

Podľa Smernice 85/384/EEC Európskeho hospodárskeho spoločenstva nie je potrebná koordinácia vzdelávania, avšak platia podmienky pre automatické uznávanie vzdelávania a praxe. Z pohľadu EK je koncept novely zákona č. 138/1992 vo veci autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinierov dobrý. Bolo vyjasnené, že nie sú žiadne ďalšie jazykovedné požiadavky pre danú oblasť. Profesionálne preskúšavanie architektov (vrátane stavebných inžinierov) sa pre tieto profesie v členských štátoch EÚ nepožaduje a poistenie pre túto profesiu od

iného štátu zákon č. 138/1992 akceptuje. Generálne riaditeľstvo pre regulovanie profesií objasnilo, že Smernica 85/384/EEC pokrýva oblasť architektúry, ktorá je definovaná v článku 1 (2) zápisu z rokovania zo dňa 24. 6. 2003 a ktorá do tejto oblasti zahrňuje stavebného inžiniera, pokiaľ je tento vzdelávaný v architektúre tak, ako sa to prakticky vykonáva aj v Portugalsku, Španielsku, Taliansku, Grécku a v Nemecku. **Pre vstupnú dohodu bude automatickým uznaním kvalifikácie jeden z vysokoškolských diplomov (architekt alebo stavebný inžinier) a autorizácia SKA alebo SKSI.**

Slovenská strana na záverečnom rokovaní prehlásila, že podľa stavebného zákona majú architekti a stavební inžinieri rovnocenný štatút. V novele zákona č. 138/1992 bude jasne špecifikované, že architekti a stavební inžinieri, ktorí sú autorizovaní (registrovaní) v SKA alebo v SKSI, budú mať rovnaké práva ako zahraniční inžinieri a architekti, ktorí obdržia recipročne od týchto komôr autorizáciu, ak túto obdržali vo vlastnej krajine členského štátu EÚ.

OK ČKAIT Brno a OP ČSSI Brno

pořádají exkurzi na stavbu sportovní haly Sazka v Praze a na výstavbu automobilového závodu v Kolíně v sobotu dne 8. 11. 2003

Exkurze je určena pro obory: Pozemní stavby, Mosty a inženýrské konstrukce, Statika a dynamika staveb, Geotechnika, Vodohospodářské stavby a další.

Odjezd autobusu: 6.00 h z Brna, Bohéma, Rooseveltova ul.
Trvání exkurze: 9.30 – 16.00 h
Návrat do Brna: cca 19.00 h
Garant: Ing. arch. Vladimír Klajmon

Podání přihlášek, příspěvek

a informace: **do 31. 10. 2003**

Oblastní pobočka ČSSI
p. Věra Stará
úřední hodiny:
PO, ST, ČT, PÁ: 8.00 – 12.00 h
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
Tel./fax: 545 214 801
e-mail: cssi@volny.cz

Příspěvek na exkurzi: pro členy i nečleny ČKAIT a ČSSI 50,- Kč

Z důvodu bezpečnosti na staveništi doporučujeme účastníkům exkurze pevné obutí a odpovídající oblečení.

Exkurze se uskuteční při minimálním počtu 25 účastníků. Informujte se před termínem odjezdu.

Prof. Ing. Karol Kaldarar, DrSc.
Slovenská komora stavebných inžinierov

CELOŽIVOTNÍ VZĚLÁVÁNÍ ČKAIT

Pro roky 2001 až 2003 byl v rámci ČKAIT vyhlášen systém celoživotního vzdělávání. Pravidla systému a způsob hodnocení jednotlivých akcí byly uvedeny na počátku akce v tiskovinách ČKAIT (Z+i a dalších). Ukončení zkušebního cyklu ČŽV bude provedeno formou **čestného prohlášení** účastníka ČŽV. Formulář tohoto čestného prohlášení (ve žluté barvě) byl přiložen v č. 3/2003 Zpráv a informací. Pokyny pro vyplnění formuláře zde byly uvedeny ve zkrácené formě, takže vyplňování čestného prohlášení vyvolává mnohé dotazy. Z těchto důvodů budou v č. 5 Z+i uvedeny podrobnější směrnice, z nichž vyplýve:

- Zkušební cyklus ČŽV bude uzavřen k 31. 12. 2003.
- Vyplnění čestného prohlášení je dobrovolnou záležitostí každého člena.
- Vyplnění čestného prohlášení se odevzdávají do příslušné oblastní kanceláře, konečný termín bude stanoven.
- Účastníci, kteří splní podmínky, obdrží „potvrzení ČKAIT o absolvování ČŽV“.
- Hodnocení odborných akcí se provádí počtem bodů uvedeným v seznamu akreditovaných vzdělávacích programů, příp. dle informace v Z+i č. 4/2001, ostatní akce a akce uvedené pod bodem 2-6 se hodnotí 1 bodem.

- Doklady o účasti (potvrzení, vstupenky apod.) uchovejte pro případnou kontrolu, doklady o účasti na akcích pořádaných oblastní kanceláří nebo ČSSI není třeba dokladovat.
- Pokyny pro další cyklus CŽV budou zveřejněny po semináři o celoživotním vzdělávání v říjnu 2003.

Řídící komise CŽV

NĚKOLIK POZNÁMEK K NOVÉMU VYDÁNÍ CD ROM „SYSTÉM JAKOSTI V OBORU POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ“

Přibližně před 15 lety se začala systematicky tvořit soustava rezortních předpisů Ministerstva dopravy, která dnes tvoří základ jednotných obchodních a technických kvalitativních podmínek při přípravě a výstavbě pozemních komunikací. Tato soustava se stále zdokonaluje a aktualizuje. Také v letošním roce bude aktualizováno několik zajímavých rezortních předpisů.

Proběhne aktualizace Dodacích podmínek pro dokumentaci staveb PK na „Obchodní podmínky pro dokumentaci stavby PK“, které budou mít tři části:

Část I – Obchodní podmínky smlouvy mezi konzultantem / projektantem / inženýrskou organizací a klientem (zadavatelem / objednatelem).

Část II – Obchodní podmínky smlouvy mezi konzultantem a subkonzultantem.

Část III – Obchodní podmínky smlouvy o sdružení.

Základním podkladem pro novelizaci jsou (tak jako při novelizaci OP staveb PK) poslední verze dokumentů z roku 1999 (FIDIC).

Z Technických kvalitativních podmínek pro dokumentaci staveb PK (TKP-D) bude aktualizováno šest kapitol:

- kap. 01 – Všeobecně
- kap. 03 – Zemní těleso
- kap. 04 – Vozovky, krajnice a chodníky
- kap. 05 – Odvodnění PK
- kap. 06 – Mostní objekty a komunikace
- kap. 11 – Životní prostředí

Z Technických kvalitativních podmínek staveb PK (TKP) bude dokončena aktualizace těchto kapitol:

- kap. 01 – Všeobecně (vč. příloh 1 – 9)
- kap. 03 – Odvodnění a chráničky pro inženýrské sítě
- kap. 08 – Litý asfalt
- kap. 21 – Izolace proti vodě
- kap. 18 – Beton pro konstrukce
- kap. 29 – Zvláštní zakládání

Aktualizace probíhá i v dalších skupinách základních rezortních předpisů MD.

V příštím roce proběhne také revize Směrnice pro dokumentaci staveb PK. Změny, ke kterým došlo v poslední době v silničním hospodářství z právních, organizačních a finančních hledisek (převedení silnic II. a III. tříd do majetku krajů, využívání financí EU, náš trh se zpřístupní všem členským zemím EU), mají vliv i na dokumentační přípravu staveb a je nutné jejich zohlednění také v revizi této směrnice.

Do roku 1998 byly všechny základní rezortní předpisy MD pro PK vydávány písemnou formou. V roce 1999 bylo přistoupeno u vybraných skupin technických předpisů k převedení a distribuci na CD ROM.

První CD ROM, který vydala firma R - WARE s.r.o., obsahoval:

- dodací podmínky staveb PK,
- 31 kapitol TKP pro realizaci staveb PK,

- metodický pokyn pro výkon stavebního dozoru na stavbách PK.

V prosinci r. 2000 byl tento CD ROM doplněn o:

- Směrnici pro dokumentaci staveb PK,
- 11 kapitol TKP pro dokumentaci staveb PK.

V roce 2002 MD ČR OPK ve spolupráci s ČKAIT vydalo nový CD ROM s názvem „Systém jakosti v oboru PK III“, který kromě jiného obsahuje přehled TP a VI, platných k 1. 1. 2002.

Dalším krokem a snahou MD ČR OPK bylo vydat společně s ČKAIT nový CD ROM, na kterém budou všechny základní rezortní předpisy platné k 1. 1. 2003, včetně souvisejících zákonů, vládních nařízení a vyhlášek, propojených navzájem hypertextovými odkazy. Tento záměr se realizuje v červnu letošního roku, kdy ČKAIT vydává tento nový CD ROM, který významně přispěje k rozšíření informovanosti technické veřejnosti o novinkách v základních rezortních předpisech MD pro PK.

Myslím, že i výše uvedený krátký výčet činností z oblasti rezortních předpisů pro PK svědčí o tom, že dnes je rezort dopravy, ve srovnání s ostatními obory stavebnictví, v organizaci a přípravě zadávacích dokumentací a realizace staveb výrazně nejdál.

Ing. Břetislav Nesvadba
Pragoprojekt Praha

ING. JÁN KYSEL' ČESTNÝM ČLEMEM ČSSI

Prezidium Českého svazu stavebních inženýrů udělilo u příležitosti 10. výročí zahájení spolupráce inženýrských organizací zemí Visegrádské čtyřky hlavnímu iniciátoru této iniciativy nejvyšší vyznamenání ČSSI, kterým je pro zahraniční partnery svazu čestné členství ČSSI. Ocenění předal Ing. Kyseľovi při příležitosti zahájení 8. ročníku konference „Městské inženýrství“ v Karlových Varech prezident Českého svazu stavebních inženýrů doc. Ing. Miloslav Pavlík, CSc.

Ing. Ján Kyseľ se narodil 30. ledna roku 1945 v Drahovcích. Od roku 1950 až do současnosti žije a převážně i pracuje v Trnavě. Po absolvování stavební průmyslovky vystudoval Stavební fakultu SVŠT v Bratislavě. Svoji odbornou činnost zahájil v projektové organizaci Doprastav v Bratislavě. Od roku 1971 do roku 1992 pracoval ve Stavoprojektu Trnava postupně jako projektant, vedoucí projektant, vedoucí ateliéru a zástupce ředitele. Od roku 1992 pracuje ve svobodném povolání jako autorizovaný stavební inženýr. Je čestným členem vědecké rady Stavební fakulty





VUT v Bratislavě, členem Kolegia ministra životního prostředí a členem pracovní skupiny Akreditační komise vlády Slovenské republiky. Po celou dobu si doplňuje odborné znalosti formou postgraduálního studia na Stavební fakultě VUT Brno i Ústavu soudního inženýrství na VUT v Brně. Kromě své praktické činnosti publikuje i v odborných časopisech a je spoluautorem 6 odborných publikací. Od roku 1998 je předsedou redakční rady měsíčníku „Projekt a stavba“. Z realizovaných projektů bych zmínil zejména rekonstrukce historických staveb v Trnavě, Banské Štiavnici, Hlohovci a Bratislavě i areál zámku v Rakovcích, z novostaveb alespoň kostel v lázeňském parku v Dudincích, polyfunkční objekt v Pezinku, skladovací a celní areál v Leopoldově i komplex atletického stadionu v Trnavě.

Od znovuoživení činnosti Slovenského svazu stavebních inženýrů (SZSI) byl jeho předním funkciónářem a jako viceprezident svazu se výraznou měrou zasloužil o vznik Slovenské komory stavebních inženýrů (SKSI), po dvou letech působení ve funkci místopředsedy se stal v roce 1993 na deset let jejím předsedou. Je předsedou regionálního sdružení SKSI Trnava pro kraj Trnava, Trenčín a Nitra. Byl iniciátorem rozvoje spolupráce inženýrských organizací zemí Visegrádské čtyřky, smlouvy o vzájemném uznávání autorizací mezi Českou a Slovenskou republikou i spoluzakladatelem tradice pořádání mezinárodní konference „Městské inženýrství Karlovy Vary“. SKSI se pod vedením Ing. Jána Kyseľa stala respektovanou celostátní institucí, jejíž autoritu lze dokumentovat mimo jiné i osobní přítomností prezidenta Slovenské republiky Ing. Rudolfa Schustera na oslavě 10 let obnovení činnosti.

Ing. Ján Kyseľ je nositelem řady ocenění a čestných uznání (mimo jiné medaile Stavební fakulty TU v Košicích, Technického

a zkušebního ústavu stavebního v Bratislavě). Od 20. června 2003 je i čestným členem Českého svazu stavebních inženýrů.

*Ing. Svatopluk Zidek
viceprezident ČSSI*

Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

ZPRÁVY Z NĚMECKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

• V březnu 2003 předneslo představenstvo Inženýrské komory ve spolkové zemi Bavorsko zprávu o stavu a činnosti komory. Po přijetí nových 17 členů má nyní komora 5 127 členů. Během roku ukončilo členství 84 členů, z toho 50 % kvůli stáří. Nezaměstnanost a pracovní problémy byly příčinou 15 % odchodů. Účetní prověrka hospodaření komory neshledala žádné závady, rok 2002 ovšem skončil schodkem 37 000 euro. Soudní spory, vedené komorou, byly s úspěchem dokončeny. Komora se účastnila výstavy EXPO REAL 2004 v Mnichově. Na základě kritiky z řad uživatelů servisu pro vypisování zakázek byl snížen měsíční příspěvek ze 40 na 30 euro. Komora pořádá odborný seminář pro znalce v oblasti stavebních prací s cílem poskytnout jednotný výklad příslušných předpisů, zejména pro otázky technické bezpečnosti a požární ochrany staveb. Na plánovaném setkání „kulatý stůl“ s představiteli zemské

správy připravuje komora speciální program, týkající se další činnosti komory. Jednání se zúčastní také zástupci architektů a bavorských organizací stavebního průmyslu.

• Spolkové komory inženýrů a architektů pořádaly v květnu 2003 již druhý dialog o využití sluneční energie v rámci berlínské výstavy SOLAR ENERGY 2003. O výsledcích jednání a o budoucím zaměření činnosti obou komor byly vydány rozsáhlé materiály, ukazující perspektivy dalšího rozšiřování nejen sluneční energie, ale i energie z veškerých obnovitelných zdrojů.

• Německé spolkové ministerstvo pro hospodářství a práci rozhodlo ve věci, mohou-li provádět poradenství v otázkách energetických úspor také řemeslní mistři, kteří prošli dodatečným školením. Závazná dobrozdání budou vydávat jednotlivé inženýrské komory. Znalosti, kterých mistři nabyli, nemohou být vždy podle názoru komor rovnocenné těm, které mají oprávnění konzultační inženýři v tomto oboru.

59/6.4 Spolková inženýrská komora bude vydávat nový věstník s cílem seznamovat zejména své členy s aktivitami, které provádí na poli evropské integrace.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 4/2003, str. 6, 7, 10, + příl.

AKADEMICKÉ STUPNĚ VE STAVITELSTVÍ

Německé vysoké školství přechází na nové termíny akademických titulů „Bachelor“ a „Master“ místo dosavadních „Dipl. Ing“. Obecně panují obavy, aby obě uvedené skupiny titulů měly stejnou odbornou úroveň a hodnotu. Akreditační svaz pro studijní problémy ve stavitelských disciplínách požaduje, aby titul Dipl. Ing. vydávaný vysokými školami (technické vysoké školy a univerzity) a Master byly naprosto rovnocenné, aby titul Dipl. Ing. vydávaný odbornými vysokými školami s poněkud sníženou úrovní byl porovnáván s titulem Master, aby titul Bachelor byl získáván po úspěšném dokončení alespoň šesti semestrů studia (mimo potřebné praxe) a aby toto studium bylo ukončeno přísnou zkouškou a bylo povinným předstupněm pro získání titulu Master po dalším úspěšném víceletém studiu. Na odbornou úroveň studia budou dohlížet vedle pověřených komisí také zástupci inženýrských stavebních komor.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 4/2003, str. 6

KRÁTKÉ ZPRÁVY Z NĚMECKA

• Po dlouholetém projednávání se spojily do jednoho celku dosavadní Svaz konzultačních inženýrů (VBI) a Svaz nezávislých inženýrů – poradců a konzultantů (VUBIC). Ačkoli mezi oběma svazy byly značné rozdíly co do délky činnosti (VBI téměř 100 let) a jejich zaměření (VUBIC byl více multidisciplinární), podařilo se sloučení zejména také pro potřebu posílení postavení konzultačních inženýrů vůči třetím osobám i veřejnosti. K tomu musí vzniknout co nejdříve platforma činnosti přijatelná pro všechny členy nového svazu.

• Spolková skupina pro obnovu stavebních fondů požaduje zřízení nových kateder na vysokých stavebních školách pro problematiku „stavební činnosti na existujících stavbách“. Dosavadní rozsah studia v tomto oboru (jeden semestr) je pokládán za nedostatečný. Dnešní přednášky o stavění se zabývají téměř výhradně pouze novými stavbami.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 4/2003, str. 10, 12, 13

ZE ZEMSKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

• Spolková inženýrská komora předložila návrh nomenklatury pro znalecké činnosti, která by platila ve všech spolkových zemích. Nomenklatura má lépe zprůhlednit všechny problémy, které se kolem znaleckých činností a jejich odměňování dosud vyskytují.

• Inženýrské komory ve všech spolkových zemích se brání záměru Spolkového ministerstva financí, které chce zavést živnostenskou daň na svobodná inženýrská povolání. Argumentace proti zavedení vychází ze současného platného honorářového řádu, kde o takové dani není zmínka (a tedy by nebylo možné tuto daň zahrnout do sazeb pro odměny). Daň by neúnosně zhoršila ekonomickou situaci zejména menších inženýrských jednotek.

• Zástupci východoněmeckých inženýrských komor se domnívají, že při rozumné, koordinované a do důsledků prováděné koncepci rozvoje východních území spolkové republiky existuje značná šance na rychlejší vyrovnání životních úrovní obou částí Německa. Dnešní nové způsoby řízení a nové technologie mohou napomoci tomuto procesu, který zahrnuje všechny fáze výstavby od stavebního záměru přes návrh a provádění až po fázi dlouholetého provozu, včetně otázek financování.

• Pro zájemce o výstavu v České republice vydala spolková inženýrská komora příručku s názvem „Trh v České republice pro inženýrské služby ve stavebnictví“. Jde o přehled základních pravidel, podle kterých se v ČR řídí vypisování a zadávání staveb, o situaci ve stavebním právu, normách a standardech. Příručka stojí 26 euro.

• Hessenští inženýři mohou nyní přistoupit do sociálního systému, který je v platnosti již delší dobu pro členy inženýrské komory v Bavorsku. Smlouva tohoto typu byla podepsána na jaře 2003.

• Pro dvě důležité oblasti, hodnocení škod na stavebních objektech a na vnějších pláštích budov, jsou nyní v řadě spolkových zemích pořádány studijní běhy pro přípravu znalců. Studium má trvat 9 měsíců a bude stát 2 685 (případně 2 225) euro včetně písemných studijních materiálů. Studium bude ukončeno vydáním osvědčení (certifikátem), opravňujícím vykonávat znaleckou činnost v uvedených oblastech.

• Vzorový zákon o inženýrských komorách bude souběžně se stejným zákonem o architektonických komorách předán na spolkovou úroveň k projednání. Zákon by harmonizoval dosud existující předpisy jednotlivých spolkových zemí.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 5/2003, str. 6, 7, 8, 9

• Honorářový řád (HOAI), podle kterého se vyplácí odměny za provedené práce v oblasti inženýrských činností ve výstavbě a stavebnictví, pokládají všechny inženýrské i architektonické komory v Německu v jeho současné podobě za kvalitní zákonný podklad pro jednání o odměnách. Jeho zachování poskytuje partnerům jistotu, že se bude dodržovat vysoká kvalita a efektivnost realizovaných staveb podle schválených projektů a dalších nezbytných podkladů stavební činnosti. Uvedené zásady formulovaly i saské komory inženýrů a architektů v dopise, který zaslaly saské zemské vládě.

• Zamýšlené zdanění živnostenské činnosti v oblasti inženýrských disciplín u konzultačních inženýrů ostře odsuzují jejich zástupci jako útok na nezávislost povolání. Poukazují mimo jiné na skutečnost, že takové zdanění se v platném honorářovém řádu HOAI nevyskytuje a ohrozí přímo existenci řady firem v této oblasti. Jako nositelé nemateriálních výkonů se svobodní konzultační inženýři nikdy nemohou pokládat za „živnostníky“.

• V zájmu společného postupu v řadě důležitých témat výstavby spojují své úsilí inženýrské komory tří středoněmeckých komor – Duryňska, Sasko a Sasko-Anhaltska. Jde zejména o sjednocení hledisek ke

změnám ve stavebním řádu, k honorářovému řádu, k tak zvané živnostenské dani, k protipovodňovému opatření a k dalším společným tématům.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 5/2003, str. 8, 9 a příl.

- jp -

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE

KRÁTCE Z NĚMECKA

• Kladnou odezvu měl třetí rok stavebního veletrhu v Berlíně Build IT, konaný v únoru 2003, týkající se software pro informační technologie. Převážná většina návštěvníků jej hodnotila jako krok správným směrem. Příští veletrh Build IT se bude konat společně s výstavou BAUTECH v Berlíně ve dnech 18. až 21. 2. 2004.

• Pro rok 2003 se nerýsuje v německém stavebnictví žádné zlepšení situace v porovnání s minulým rokem. Propad za posledních osm let již činí 26 %. O práci za tu dobu přišlo půl milionu zaměstnanců. Hlavní svaz stavebního průmyslu po průzkumu u stavebních firem konstatuje, že 60 % z nich očekává další zhoršení situace, pouze jeden podnik ze dvaceti má názor, že se situace zlepší.

• Po provedených expertizách na stavbách v Meklenbursku se zjistilo, že každá třetí závada na stavbách se týká vnějších stěn, že 85 % všech škod je zaviněno špatným provedením, že dodatečné náklady na opravy dosahují 5,3 % pořizovacích nákladů a v rekonstrukcích jsou tyto náklady vyšší oproti novostavbám až o 30 % a že vyčíslení těchto škod dosahuje v Meklenbursku částky 85,6 mil. eur.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 4/2003, str. 10, 12, 13

• Na jednání hlavních německých stavebních svazů byly doporučeny některé zásadní návrhy pro státní politiku v příštím období na poli investic. Především se jedná o vyšší účast soukromého sektoru při výstavbě silniční a dálniční sítě, dále pak o prověření modelu spolufinancování veřejných investic metodou PPP (Public Private Partnership), známou především z Velké Británie, o přidělení vyššího podílu státních prostředků do obecních pokladen v zájmu jejich lepšího zhodnocení vyšší odpovědností obecních rad.

• V Německu bylo v únoru 2003 ve stavebnictví zaměstnáno asi 785 tis. osob, z toho v západních zemích 590 tisíc, ve východních zemích 195 tisíc; výkony činily 3,159 mld., resp. 755 mil. eur. Stavebních povolení na výstavbu za rok 2002 bylo vydáno 232 tisíc (západ) a 42 tisíc (východ). Bez práce bylo zhruba 185 tisíc osob (západ) a 198 tisíc (východ), krátkodobě zaměstnaných v celém Německu bylo 41 tisíc osob. V porovnání s předchozím obdobím roku 2002 se jedná ve všech ukazatelích o záporné výsledky asi o 11 – 14 %.

Podle Bauindustrie aktuell. 3–4 2003

• Mezinárodní výstava a veletrh stavebních strojů BAUMA 2004 bude poprvé spojena s výstavou BAUMA-mining (stroje pro důlní těžbu, ražbu tunelů). Akce se bude konat jako vždy v Mnichově ve dnech 29. 3 – 4. 4. 2004. Vystavovat bude na 200 německých výrobců stavebních strojů s obratem 1,5 mld. eur a další zahraniční firmy z víc než 40 zemí všech světadílů.

• Spolkové ministerstvo pro dopravu, stavebnictví a bytovou výstavbu pověřilo Spolkový úřad pro stavebnictví a územní rozvoj, aby vypsali první zadávací řízení na internetu. Jedná se o zakázku na dodávku slaboproudého zařízení pro služební objekty v Bonnu. Cílem vypsání řízení je jeho urychlení, dále odstranění nákladovosti na mezičinnosti, pořizování formulářů a jejich zpracování a vyhodnocování.

• Stavební krize v Německu pokračuje a stále se zmenšuje počet firem, které mají kladnou představu o svém rozvoji na rok 2004 (pouze 2 % z dotázaných). Přes 56 % firem plánuje další snižování počtu zaměstnanců. Reálně to může být až 50 tisíc pracovníků, čímž by stoupl počet nezaměstnaných ve stavebnictví na 840 tisíc již koncem roku 2003.

• Mezinárodní stavební výstava a veletrh Bautech se bude konat v Berlíně ve dnech 17. – 21. 2. 2004. Adresa pořadatele je Messe Berlin, Messedam 22 D – 14055 Berlin, tel. + 49030/3038 – 2115

• Němečtí stavbaři sledují soustavně trendy zaměstnanosti ve stavebním průmyslu s nadějí, že se situace na stavebním trhu bude pomalu zlepšovat. Data z konce roku 2002 a výhled na rok 2003 však mnoho nadějí nedávají. V západních spolkových zemích bylo koncem roku 2002 zaměstnáno v hlavní stavební výrobě 446 tisíc osob, ve východních zemích 161 tisíc. Nezaměstnaných ve stavebních profesích bylo na západě 122 tisíc, na východě 153 tisíc. Z toho nemá žádné odborné vzdělání 59 % na západě, 25 % na východě. Starších než 50 let je na západě 22 %, na východě 14 %, zdravotní

omezení má na západě 19 %, na východě 11 %. Déle než jeden rok je nezaměstnaných na západě 27 %, na východě 23 %. Propad stavební výroby v roce 2003 se odhaduje až na – 4,7 % (v roce 2002 činil – 3,3 %).

• V německých spolkových zemích je poptávka po stavebních pracích rozdělena značně nerovnoměrně. Největší podíly výstavby pozemních staveb jsou v zemích Bavorsko, Dolní Sasko, Porýní–Westfálsko, nejmenší v zemích Brandebursko, Meklenbursko–Pomořansko, Sasko–Anhaltsko. Stejná situace je také v inženýrských stavbách. Údaje jsou z jara 2003.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 5/2003, str. 10, 54, 62, 74

STRUČNÉ ZPRÁVY Z EVROPSKÉHO A SVĚTOVÉHO STAVEBNÍHO TRHU

• Slavný stadion Wembley v Londýně byl již zbourán včetně obou známých věží. Nový Wembley Stadium bude postaven australskou firmou Multiplex, která postavila i olympijský stadion v Sydney v roce 2000. Nový WS bude dokončen v roce 2006 a bude mít kapacitu 90 000 sedících diváků.

• Irští stavbaři v počtu asi 500 osob protestovali v Dublinu proti skutečnosti, že v roce 2002 zemřelo na irských stavbách 22 pracovníků z důvodů nedostatečné bezpečnosti práce.

• Mezinárodní veletrh a stavební výstava Batimat 2003 se uskuteční v Paříži ve dnech 3. – 8. listopadu 2003 na výstavišti Porte de Versailles.

• Čína je nyní největším odběratelem stavebních strojů, zejména různých dozerů, mobilních jeřábů, hutnicích strojů, kolových nakladačů a grejdrů. Trh je větší o 25 % než trh v Severní Americe, Evropě a Japonsku dohromady. Vznůstá také zájem o minirypadla.

• Novým perspektivním trhem s velkou budoucností se stávají některé africké státy, jmenovitě Alžírsko, Angola, Rovnická Guinea a Nigérie. Země jsou solventní vzhledem k zásobám ropy a zemního plynu a jejich účelné těžbě. Všechny tyto (a nejen tyto) země potřebují především vybudovat infrastrukturu (komunikace, zásobování vodou, telekomunikace atd.) a mnoho levných bytů pro chudé obyvatelstvo. Voda je prioritou ve všech zemích. Mimo Jihoafrické republiky zaostává Afrika za všemi státy světa a vyžaduje výstavbu všech druhů staveb.

V převážné většině však budou africké státy odkázány na dlouhodobou finanční a další pomoc od vyspělých zemí.

Podle International Construction. 42 – 3/2003, str. 8, 9, 16, 21

• Mezinárodní odborný časopis International Construction, vydávaný ve Velké Británii, bude nyní vycházet i v digitální podobě. Výhody tohoto kroku jsou následující: časopis bude k dispozici v den vydání, jednotlivá čísla časopisu lze snadno archivovat, existuje okamžitý přístup k adresám firem a společností, které jsou v časopise uvedeny.

• V roce 2002 poklesl prodej stavebních strojů ve světě asi o 11 %, z toho nejvíce v Japonsku – o 23 %, v Severní Americe o 12 %, v Evropě o 7 %. Výhled pro rok 2003 a dále je poněkud příznivější, avšak neočekává se podstatný růst nákupů těchto strojů, zařízení a vybavení.

• Polsko potřebuje na výstavbu silniční a dálniční sítě ihned zhruba 1,65 mld. euro, které se snaží získat zpoplatněním provozu stávajících dálničních úseků a také daní z pohonných hmot. Vláda plánuje výstavbu 500 km dálnic do roku 2008 s pomocí finančních prostředků koncesionářů, kteří se budou podílet na výstavbě a provozování dálničních úseků. Zákon k tomuto účelu musí být schválen polským Sejmem (parlamentem).

• Největšími světovými výrobci stavebních strojů jsou:

Firma	Země	Prodej 2002	Podíl na trhu
1. Caterpillar	USA	11,90 mld. USD	22,8 %
2. Komatsu	Japonsko	5,50 mld. USD	10,5 %
3. CNH	USA	2,95 mld. USD	5,6 %
4. Terex	USA	2,80 mld. USD	5,3 %
5. Liebherr	Německo	2,60 mld. USD	4,9 %
6. Hitachi	Japonsko	2,47 mld. USD	4,7 %
7. Volvo	Švédsko	2,39 mld. USD	4,5 %
8. Deere	USA	2,20 mld. USD	4,2 %

Okolo 43,8 % všech stavebních strojů se vyrábí v Severní Americe, v Asii 27,3 %, v Evropě 28,5 %.

Podle International Construction 4/2003, str. 8, 9, 10, 12, 16

a) Směrnice Evropské unie o celkové energetické efektivnosti budov je v platnosti. Má sloužit ke snížení energetické spotřeby v bytové a občanské výstavbě ve státech EU zapracováním do národních předpisů v následujících třech letech. Normy budou doplněny systémem certifikačních osvědčení a celý soubor bude hlavním podkladem pro zjišťování stavu objektu pro účely výstavby, prodeje a nákupu i nájmu. Energetická zařízení budov budou podrobována pravidelné inspekci.

b) Dohoda z Nice vstoupila v platnost 1. února 2003 a týká se změn v současné smluvní praxi s ohledem na budoucí rozšíření Evropské unie a lepší právní ochranu v rozšířené unii.

c) Evropská unie zabezpečuje otázky praxe u nepopíratelných pohledávek v rámci unie cestou zvláštního předpisu, který nahrazuje jednotlivé předpisy zemí EU. Řízení podle těchto národních předpisů v budoucnosti odpadá. Jedná se řadu veřejných záležitostí, daňových a celních řízení, ale také některých otázek ze soukromého a rodinného práva, dědictví a následnictví a případů z oblasti sociálního zabezpečení.

- Obliba inženýrských oborů v Německu je na sedmém místě mezi všemi profesemi. Při uvedení pěti nejlépe ceněných oborů je nejvíce ceněn lékař (72 %), farář (39 %), vysokoškolský profesor a podnikatel (30 %), advokát (29 %), učitel na základní škole (27 %), inženýr a lékárník (26 %), diplomat (25 %). Málo cenění jsou politici (8 %), odborářští šéfové a knihkupci (7 %).

- Na západoevropských vysokých stavebních fakultách je pro malý zájem o obor v tomto roce přijímáno méně studentů než je absolventů. V Německu představuje pokles až 20 %. Oproti roku 1994 vstupuje na stavební fakulty asi jedna polovina tehdejších studentů.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, 6/2003, str. 7, 8, 10

- Stadion Wembley v Londýně má být zcela přestavěn. Provedená inspekce však ukázala, že projekt je ve velkém zpoždění z důvodů „praktických i finančních“. Pevná cena pro výstavbu stadionu činí 445 mil. liber. Pokud pověřená firma Multiplex postaví stadion levněji, případně jí rozdíl jako zisk.

- Ve Velké Británii se objevili první stavební dělníci z Rumunska, kteří přišli na základě řádné mezivládní dohody. První z nich, tesař loja Mirt, byl slavnostně přivítán. Ještě v tomto roce jich má přijít kolem 3 000.

60/17.6 Šest firem bylo vybráno pro zpracování dokumentace podle územního plánu na výstavbu zařízení pro olympijské hry v Londýně v roce 2012. Jedná se velké projektové kanceláře, které by připravily

30 projektů pro výstavbu v Lower Sea Halley, a to jak pro případ přidělení her Londýnu, tak i pro případ neúspěchu. Územní dokumentace bude zpracována od srpna 2003 do ledna 2004.

- Objem nových zakázek na jaře 2003 se ve Velké Británii poněkud snížil oproti předchozímu období, malý nárůst zaznamenaly pouze obchodní stavby, ostatní skupiny staveb jsou minusové nebo stagnují.

- Nezvyklý jev pozorují na stavbách ve Velké Británii vlastníci stavebních firem. Jejich vlastní dělníci na nich provádějí sabotáže, poškozuji strojní zařízení a vyvolávají potřebu dodatečných opravných prací. Zničeny byly úmyslně například nově položené velké podlažní plochy z laminátů, rozřezány byly drahé energetické kabely. Některé velké firmy vyčíslily škody až na 10 tisíc liber (5 mil. Kč). Důvody jsou neznámé a věc je nelogická. Obranou proti tomuto vandalství je umístění varovných tabulí, kamer a případně hlídačů. Psychiatr se domnívá, že jde o činy nervově nestabilních jedinců. Jinou možností je, že jde o dočasně zaměstnané pracovníky, kteří si tak chtějí prodloužit dobu zaměstnání.

Podle Building, 22/2003, str. 12, 13, 15, 16, 22

TYPICKÉ PROBLÉMY STAVEBNICTVÍ NEJEN V NĚMECKU

Aby mohl stavební podnik prosperovat, musí řešit každodenně několik typických problémů ve své činnosti. Je to především jasná cenová politika podle stavu poptávky a vnitřní komplexní politika podniku. Staré zvyklosti při tvorbě flexibilní ceny a nepoznané technické vlivy na tuto tvorbu jsou hlavními důvody následných finančních obtíží podniku, spojených s nesolventností. Podnik musí trvale vyvažovat požadavky trhu takovou cenovou politikou, která dokáže čelit konkurenčním tlakům a ve všech fázích svých činností korigovat cenové relace v zájmu dosažení očekávaného prospěchu. V porovnání s jinými průmyslovými odvětvími je ve stavebnictví největší podíl soudních případů. Nemuselo by tomu tak být, pokud by se šířily zaváděly typizované, prověřené podmínky pro tvorbu nabídky a následnou smlouvu. Součástí nabídek musí být pevně stanovené a na reálném zhodnocení situace postavené rozpisy prací včetně potřebných materiálů, strojů a lidské práce, tím se zabrání prostojům na stavbách, různým změnám a úpravám v harmonogramech provádění a právním důsledkům těchto nedostatků. Stavbyvedoucí jsou přetíženi každodenními starostmi o postup prací a veškeré pevné

faktory, které vymezují jednotlivé výrobní kroky a zůstávají v platnosti po celou dobu svého působení, jím nesmírně ulehčují jejich vlastní činnost a odpovědnost. Pokud tyto faktory jako pevné body stavebního procesu chybí nebo jsou narušeny, vytvářejí se poruchová místa nebo prostoje, dosahující 15 až 30 % celkové časové spotřeby na realizaci. V době zesíleného konkurenčního boje jde potom o rozhodující negativní dopad na další vývoj podniku, na jeho efektivnost, udržitelnost na trhu a případně i zánik.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft, 5/2003, str. 1

STRATEGICKÉ ROZHODOVÁNÍ VE STAVEBNICTVÍ

Německé stavební podniky bez ohledu na velikost a specializaci mají pocit, že poslední vlády v Německu ponechaly stavebnictví živelnému vývoji bez jakéhokoli náznaku celostátní strategie. Velký propad stavební výroby za poslední roky, který představuje již několik desítek procent oproti roku 1995, ponechává německou vládu v klidu. Ani jarní velkorysý úvěrový program v plánované výši 15 miliard euro nevytvořil žádné velké iniciativní prostředí. Program byl zamýšlen pro podporu bytové výstavby, jak nové, tak pro rekonstrukce stávajících domů, a byl označen jako strategický. Realita je však taková, že pro opětovné zvýšení stavební výroby by bylo nutné zahájit neodkladně výstavbu veřejných staveb a dopravních děl, navíc také stavebních opatření proti povodním. Pro nové rozšíření Evropské unie je zejména dopravní infrastruktura v dotčených oblastech Německa velmi naléhavým programem. Ne všechny spolkové země podporují, podle názoru odborníků, nejvhodnější model, zabezpečování financování velkých veřejných staveb cestou PPP (Public Privat Partnership) se spoluúčastí státu a soukromého kapitálu. Přetrvává u nich názor, že stát nesmí pustit z ruky rozhodování o strategických otázkách provozu dopravních staveb. Zdá se, že uvedený názor dosud není překonán do té míry, aby se mohlo německé stavebnictví odrazit ode dna jako celek, a to v celostátním, jednotně zaměřeném programu. Další průtahy však mohou přinést jen prodloužení recese, která již nabyla rozměrů nebezpečných celému národnímu hospodářství.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft, 5/2003, str. 6

VYSOKOŠKOLSKÁ VÝUKA V DOBĚ PROMĚN TRHU V NĚMECKU

Německé odborné školství a výzkum ve stavebnictví se vyznačuje jako ostatně všude vysokým podílem interdisciplinárních souvislostí, které se v době proměn na stavebním trhu stávají limitními faktory dalšího rozvoje. Na vysokých školách vznikly v posledních letech nové katedry, které jsou zaměřeny na nové technické a technologické skutečnosti, na nové modely podnikového a staveništního řízení a vlastního provádění staveb. Nově jsou přednášeny také otázky smluvní, právní, pojišťovací a záruční. Interdisciplinární rozsah výuky stavební problematiky je vyjádřen ve dvou základních skupinách: v hlavních okruzích a doplňkových okruzích. Jak známo, těm je v současném výukovém plánu na vysokých školách věnován jen velmi malý rozsah přednášek.

Do hlavních výukových okruhů patří:

- provádění stavby, technologie výstavby
- plán provedení stavby
- zařízení staveniště
- bezpečnost práce
- informace pro bezproblémové provádění
- ekonomika stavby
- kalkulace a cenové otázky
- smluvní otázky
- vypsání zakázkové řízení, zadávání prací, propočty
- řízení stavby
- řízení projektových prací
- pracovní otázky
- controlling
- zásobování stavby
- řešení rizik
- řízení jakosti
- řízení provozu stavby
- plánování stavby
- projektování
- investiční a finanční otázky
- plánování a právo.

Do doplňkových výukových okruhů patří:

- základní znalosti z jiných oborů, nezbytné pro doplnění rozsahu výuky stavebního odborníka
- podnikové vedení
- marketing
- daňová problematika
- operační výzkum
- speciální znalosti pro jednotlivé případy
- dodávky na klíč
- stavění v rámci existujícího stavebního fondu
- stavění v zahraničí
- prefabrikace
- Facility management
- práce s lidmi
- týmová spolupráce
- pracovní právo.

Budoucí zaměření výuky musí neustále sledovat technický a technologický rozvoj v oboru, obecné zásady rozvoje společnosti a zákonitosti proměnného trhu, dbát na provázanost stavebních oborů s dalšími průmyslovými obory, zahrnovat nové ekonomické a manažerské poznatky a také prohlubovat osobní vlastnosti studentů pro jejich budoucí celoživotní odborné zaměření (jednání a práce s lidmi, pěstování kladných vlastností: rozvážnosti, rozhodnosti, schopnosti přizpůsobit se různým situacím, schopnosti týmové spolupráce).

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft, 5/2003, str. 32–34

BLOKUJE BYTOVÁ VÝSTAVBA PŘESTUP ANGLIE NA EURO?

Gordon Brown, odpovědný za ekonomiku, oznámil, že nedostatky v bytové výstavbě brání Velké Británii, aby mohla pomýšlet na přestup na měnu euro. Problematika prý spočívá v trvale nízkých výnosech, nízké inflaci a otázkách trhu. Velký zájem je o bytovou výstavbu, avšak na trhu se stále staví o 150 tisíc bytů méně než před 30 lety. Úvěrová politika je vedena nesprávně a vytváří blok pro všechny, kdo by chtěli v bytové výstavbě investovat. V nejvíce se rozvíjejících regionech se staví méně bytů než jinde. Cena existujících bytů nadměrně roste. Vládní bytová politika (PPG 3) se musí změnit a vytvářet podstatně příznivější předpoklady i pro politiku Evropské centrální banky, která rozhoduje o výši úvěrových sazeb.

Podle Building, 22/2003, str. 31

PROBLÉMY S NEDOSTATKEM STAVEBNÍCH ODBORNÝCH SIL V ANGLII

Ve Velké Británii čelí stavební firmy trvalému nedostatku pracovníků v odborných stavebních profesích. Na otázku v anketě, co je příčinou tohoto jevu, odpovědělo na 200 odborníků. Z nich 91 % se domnívá, že jde o nejhorší problém ve stavebnictví, zaviněný převážně stavebními firmami, které nedokáží odborníkům nabídnout přiměřenou odměnu za provedenou práci. Většina se shoduje v tom, že problém nesouvisí s malým podílem žen nebo etnických minorit ve stavebnictví. Skupina respondentů z řad stavebních firem tvrdí, že odbornému personálu chybí dlouhodobější perspektiva v zaměstnání, mají obavu z ohrožení zdraví nebo z možnosti úrazu. Nedostatek sil vytváří nebezpečí

nedodržení termínů. Více se pocituje nedostatek mistrů než dělníků. V porovnání s jinými obory jsou mzdy a platy příliš nízké, atraktivnost práce je malá, navíc v době, kdy neexistuje žádný dobře sestavený plán výstavby veřejných objektů a kdy soukromý sektor postupuje opatrněji v investování vinou nezájímavých podnětů ze strany úvěrových ústavů a bez další podpory státu takovým iniciativám není dlouhodobá perspektiva zaměstnání možná. Zdá se, že se všichni shodují v tom, že počátek složité situace ve stavebnictví Velké Británie je v necitlivém přístupu vlády, která původně vyhlásila široce založený program výstavby na střednědobé období do roku 2015.

Podle Building, 22/2003, str. 48–51

ÚČAST BRITSKÝCH FIREM NA OBNOVĚ IRÁKU

Konzultační kancelář Halcrow byla vybrána, aby prověřila situaci a napomohla proniknout britských stavebních firem do Iráku v rámci jeho obnovy. Vedoucí týmu, zkušený Tony Allum, uvádí ve zmiňovaném článku své zkušenosti a způsob, jak je třeba při tak náročné manažerské činnosti v obtížných poválečných podmínkách postupovat. Vrátil se právě z Indie, kde otvíral pobočky své firmy v Dillí. Ta má své zastoupení v 70 zemích světa a je proto nejvhodnějším vybraným partnerem pro zadaný úkol. (Obsah článku je velmi aktuální i pro naše poměry, kdy se po návratu vládní delegace z USA ucházejí naše firmy o spoluúčast na stavební obnově Iráku). Především byl Allum v Iráku již vícekrát a navštívil všechna větší města, Bagdád, Basru, Umm Qasr a Kirkúk. Pořídil seznam 10 nejlepších odborníků na jednotlivé stavební programy, na vodu, elektřinu, dopravu, zdraví a výuku a vzal je s sebou. Upozornil firmy, že jde o dlouhodobou práci v tvrdých podmínkách a i když je Irák kolébkou civilizace, byl nyní 25 let od ní prakticky odtržen. Allum odmítl názor, že Američané nepřenechají jen tak jakékoli zakázky jiným a vždy budou hledět pouze na svůj prospěch a britské firmy si objednají tehdy, když budou vědět, že se v Iráku vyznají z dřívější doby. I za režimu Saddáma Husajna Britové stavěli řadu investičních akcí, přehrady, infrastrukturu, zavlažovací zařízení atd. Firma Halcrow má již nyní v Perském zálivu 360 pracovníků na projektech (např. mešita v Abu Dhabi), které lze postupně použít i pro irácké projekty. Allum nečiní rozdíl mezi stavební činností v Basře, kde jsou umístěny britské vojenské jednotky, a ostatním územím. Problémem, se kterým se dosud nepočítalo, bude bezpečnost pracovníků na stavbách, neboť vůči cizincům se zvedá vlna odporu v celé zemi. Americký garant rekonstrukce země, firma Bechtel, a její irácký vedoucí Tom Elkins jsou toho názoru, že neamerické firmy budou lépe v zemi přijaty,

a počítají s nimi jako se subdodavateli. (Tato okolnost může hrát roli i v podmínkách účasti českých firem, zejména mají-li s místními úřady a činiteli ještě nezapomenuté kontakty.) Při své návštěvě v USA předal Allum firmě Bechtel seznam 18 britských firem, které se ucházejí o práci v Iráku.

Podle Building 23/2003, str. 30

-jp-

ZE SVĚTA VÝSTAVBY

VZHLED BETONOVÝCH KONSTRUKCÍ (FRANCOUZSKÝ POHLED)

Pohledové betony, zejména na architektonicky závažnějších budovách, musí být zhotoveny z velmi kvalitních základních hmot a musí být dokonale zpracovány. Pak lze uvažovat o další funkci betonů, než je nosnost a pevnost a estetická funkce. Při nynější technologické kvalitě výroby betonu nechybí použití superplastifikátorů a přísad pro dokonalé vyplňování bednění, do kterého se beton ukládá. Pro texturu betonových povrchů se již šíře používá matric z plastických hmot, vkládaných do bednění, které po odbednění dají povrchu betonu požadovaný plastický tvar – reliéf. Může však vzniknout nebezpečí tvorby znatelných povrchových trhlin podle toho, jak velká zrna obsahuje betonová směs. Proto musí být beton ošetřován obdobně jako jiné materiály, například aplikací hydrofobního filmu. Pouhé vyhlazení povrchu nezabrání trhlinám, ani malým poruchám na skleněných fasádách nebo na smaltovaných prvcích stěn a oken či u kamenných spínaných desek. Značnou péči je třeba věnovat vlastnímu odbednění betonových konstrukcí jsou opatřeny bedněním s maticemi, což se přirozeně provádí lépe ve výrobních prefabrikátů než na staveništi. Matrice se dodávají tak, že mohou imitovat povrch dřeva, kamene nebo pomačkaného papíru. K dispozici je široká řada spolehlivých pigmentů, které se mohou při zpracování vmístit do betonové směsi, nebo se použije kamenivo, které samo má určitou barevnost. Přísady přispívají k tomu, že se beton sám vyrovnává – niveluje a ukládá. Do směsi lze přidávat i barevnou mozaiku různých velikostí kameniva. Prefabrikované betony jsou oproti monolitům hutnější, mají menší pórovitost, navíc musí být ze statických i transportních důvodů více vyztuženy a pokud jsou vibrovány, mohou být jejich povrchy snadno poškozeny na té straně prvku, která má být vzhledově lepší. Jiným

negativním vlivem je propařování prefabrikátů, při němž vznikají značné rozměrové odchylky, doprovázené mikrotrhlkami. Úspěšně se zde v poslední době uplatňuje nová řada superplastifikátorů ZES (systém s nulovou energií) s možností zcela vynechat propařování. Hlavním parametrem pro zrání prvku je pak čas (v některých výrobních je to 35hodinový výrobní cyklus). Pohledový beton na zabudovaných konstrukcích je třeba proti vlivům povětrnosti a působení škodlivin (prach, mikroorganizmy, popílky, vliv deště atd.) chránit hydrofobním filmem, lazurami a nejnověji tím, že budou povrchy samoomývateľné (cementová vrstva několikrát hlazená). Pohledové betony pro vnější plochy musí přirozeně odolávat daleko většímu zatížení a vlivu prostředí. S úspěchem se uplatňují betony s příměsí drceného mramoru jako velmi odolné vůči otěru a poškození. Platí pro většinu skutečností uvedených výše.

Podle Architecture d'aujourd'hui 340, str. 112 – 12

DŘEVĚNÉ MOSTY

Dřevo bylo používáno pro mostní konstrukce od nepaměti. Od jednoduchých lávek pro přechod potoka až po velmi odvážné mostní konstrukce vytvořené již koncem 18. století. Velmi známá je mostní konstrukce o rozpětí 110 m přes řeku Rýn v Schaffhausenu, kterou postavili švýcarští bratři Grubemannovi, tesařští mistři. Most byl zničen v roce 1799 za napoleonských válek. Postupně přebíraly funkci dřeva jiné materiály, beton a ocel, dnes se v důsledku ekologických úvah o ochraně životního prostředí dřevo vrací mimo jiné také do mostního stavitelství. Lze tedy hovořit o renesanci dřeva. Moderní dřevěné mosty jsou budovány z obnovitelného materiálu, jehož je všude dostatek a jehož získání nevyžaduje příliš mnoho vynaložené energie. Značně pokročila také technika pro výrobu dřevěných konstrukcí a nové konstrukční možnosti umožňují uplatnit dřevo i ve složitých návrzích, např. v zavěšených mostních konstrukcích. Konstrukční návrh sleduje co nejvyšší stupeň zjednodušení detailů a jejich spojování. Přednost mají vždy tlačené prvky před taženými. Vlastní úprava dřeva pomáhá zvýšit statické parametry konstrukcí (lepené prvky, lamely apod.). Dřevěné mostní konstrukce mohou splňovat i náročné zatěžovací požadavky, přirozeně při určitém omezeném rozpětí. Výzkumné práce v různých zemích, provedené za účelem určování hodnot pružnosti dřeva, ukazují, kde je třeba umístit v konstrukci nejvyšší dřevo a správně je dimenzovat. Následující příklady dokladují možnosti, které dřevěné mosty poskytují:

- Pěší lávka v celkové délce 54 m ve francouzském departementu Doubs (cenově bezkonkurenčně nejlevnější z možných materiálových řešení).
- Zavěšená lávka v Ballaigues (Švýcarsko) přes dvoukolejnou trať o délce 24 m, se šikmým pylonem pro závěsná lana.
- Most v Surieu (dpt. Isère) pro rozpětí 12 m s konstrukcí připomínající jednoduchou konstrukci krovu, avšak s únosností až 30 tun.
- Most v Georgetownu (USA – Colorado) s rozpětím 22 m, vybudovaný v obdobném konstrukčním pojetí, pro zkrácení cesty školního autobusu.
- Most v Crestu (dpt. Drôme – Francie) je nejdelším 93 m dlouhým dřevěným mostem a má nosnost až 3,5 tuny. Značná část konstrukcí je z lepených lamel (borovice Douglas).

Podle Architecture d'aujourd'hui 335, str. 58–59

KRÁTCE ZE SVĚTA

• Benátky budou mít přemostění mezi náměstím Piazza Roma a hlavním nádražím. Bude to čtvrtý most přes Canale Grande, avšak první po mnoha letech stagnace italské výstavby mostů. Konstrukčně se jedná o jednoduchý plochý oblouk se vzepětím v souladu s požadavky na lodní dopravu. Autorem je architekt Calatrava.

• Berlínská centrála Deutsche Bank byla postavena v těsném sousedství Braniborské brány na Pařížském náměstí, což je v podstatě počátek třídy Unter den Linden. S bankovní budovou sousedí na druhé straně slavný hotel Adlon. Americký architekt Gehry, který nerad ustupuje od svých tvůrčích představ, vyhověl tentokrát velmi náročným a striktním požadavkům: blízkost amerického velvyslanectví vyžadovala prý z důvodů bezpečnosti ustoupení z původní stavební čáry zpět o mnoho metrů, berlínský magistrát zase požadoval, aby byla respektována směrnice o maximálních 49 % skleněných fasádních ploch z celkové plochy průčelí, jak vyžaduje „historický maniakismus“ vedení města. Obě podmínky architekt splnil s výtečným výsledkem a dokázal, že výborný architekt se umí vypořádat s jakýmkoli požadavkem investora nebo společnosti. Naopak v interiéru se „vyřádil“ podle svého. Zadní trakt této závažné stavby je i vzhledem k jejímu umístění korektní ukázkou vkusného obytného domu o deseti podlažích.

Podle Architecture d'aujourd'hui, č. 335, str. 78, 92, 104

• Výstavba dálničního přemostění řeky Tarn ve Francii u města Millau pokračuje. Po založení

všech podpor se provádí pomocí posuvného bednění výstavba sedmi betonových pilířů, které dosáhnou výšky od 78 do 245 m. Na ně bude položena mostní konstrukce z ocelových krabicových prvků vysoká 32 m. Celé dílo bude stát 320 mil. eur a bude dokončeno v létě 2005.

- Federální vláda Spojených států požaduje 375 mld. dolarů na výstavbu dálnic v období dalších šesti let.

- Čínské město Peking, které buduje zařízení pro Olympijské hry 2008, zrychluje tempo výstavby. Zahájení výstavby hlavního stadionu her pro 80 tisíc sedících diváků se očekává koncem roku 2003, celý program výstavby pak zahrnuje 37 nových a rekonstruovaných sportovišť, z nichž je 32 právě v Pekingu, dále pak olympijskou vesnici, tiskové a komunikační středisko. Na závalu další výstavby je dluh, který má město Peking ve výši již 5,2 mld. dolarů.

Podle International Construction 4/2003, str. 8, 9, 10, 12, 16

- Transportbeton slaví 100leté výročí. Jedná se o jeden z nejužívanějších způsobů výroby a dopravy betonu na stavenišť jehož předností je odstranění hluku při výrobě na staveništi. Stavby s velkou spotřebou betonu (přehrady, věžové stavby) dnes nelze bez použití transportbetonu ekonomicky realizovat. Počátek uplatnění transportbetonu se datuje ode dne 10. ledna 1903, kdy si dal tento způsob výroby a dopravy betonu patentovat hamburský stavitel Magens. Dnes vyrábí okolo 2 000 výroben v Německu asi 50 mil. m³ transportbetonu ročně.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 5/2003, str. 10, 54, 62, 74

- O výstavbě nejvyšší budovy světa, která má stát v Dubaji na Arabském poloostrově, máme v současnosti k dispozici málo konkrétních faktů. Věž má překonat výšku budovy Sears Tower (442 m), dvojčet – věží Petronas Tower (452 m) i projektované budovy v Šanghaji (492 m). Výšková budova Burj Dubai má mít tři věže s několika přídavnými nižšími věžemi spirálovitě rozloženými okolo středu. Má vyjadřovat znaky islámské kultury. Výstavba by měla začít ještě v roce 2003.

- Potřebu elektřiny ve Velké Británii pokrývá z 22,4 % jaderná energie.

- Celkový světový růst ekonomiky ve výstavbě by měl vzrůst v roce 2004 o 2,8 %. Vychází to z výsledků studie o situaci na 55 největších světových stavebních trzích, které mají hodnotu 3,98 bil. dolarů. Největšími trhy jsou: Spojené státy (903 mld.), Japonsko (663 mld.), Čína (441 mld.) a Německo

(285 mld.) dolarů. Do deseti let budou největšími trhy Čína a Indie.

- Ve Washingtonu se staví památník druhé světové války, který bude tvořit 56 žulových pilastrů (za každý stát a teritorium USA jeden). Dva vstupní oblouky znamenají atlantickou a pacifickou část bojů. Památník bude otevřen ke Dni památky za oběti války.

- Obnova Afgánistánu postupuje velice zvolna. Z plánovaných 40 mld. dolarů byla prostavěna pouze jedna desetina, a to na silnicích, při výstavbě velkého hotelu v Kábulu a při výstavbě inženýrských sítí. Američané volají stále více po zmezinárodnění pomoci Afgánistánu.

Podle Engineering News-Record, 21, 22, 23/2003

ROZVOJ VLASTNOSTÍ BETONŮ

Vlastnosti betonů nejsou uvažovány pouze z hlediska jejich mechanických parametrů. Zahrnout je třeba i jejich vodotěsnost, odolnost vůči chemickým vlivům, zejména chloru atd. Na druhé straně mají betony dobrou odolnost vůči řadě chemických činitelů. Společnou vlastností betonů je jejich kompaktnost. Hledá-li návrhatele optimální odolnost betonu vůči atmosférickým a chemickým vlivům, má vedle toho zájem na co nejmenších rozměrech navrhovaných betonových konstrukcí na snížení objemu mrtvé hmoty ve stavbě. Základním faktorem ve výzkumu a vývoji betonů je již dlouhodobě poměr mezi cementem a vodou (vodní součinitel) s cílem řešit otázky pórovitosti a tvorby trhlin v betonu. Je třeba připomenout, že voda pro tuhnutí betonu není teoreticky potřebná, neboť je hlavním fyzikálním faktorem pro pórovitost betonu a významně se podílí na smršťování betonu a tvorbě trhlin. To usnadňuje pronikání různých nečistot a agresivních činitelů do betonu, což urychluje karbonataci betonu a vede ke korozi. Při tradičním ukládání betonu do bednění však není možné vyhnout se určitému podílu vody v betonové směsi, zejména z hlediska její zpracovatelnosti, a proto byly vyvinuty různé plastifikátory až superplastifikátory, které umožňují snížení množství vody ve směsi. Obchodní úspěch plastifikátorů je však dán i tím, že lze současně snížit i množství drahého cementu. Dnes, s použitím třetí generace přísad, lze upravit vodní součinitel (voda/cement) z původních 0,6 na 0,35. Prvním důsledkem uplatnění superplastifikátorů je zvýšení kvality betonu a vznik samonivelačních betonů. Konstrukteři domů se zajímají o tyto přísady proto, že lze takto vyrábět vodorovné konstrukce v jednom technologickém kroku bez přidavné

výrovnávací vrstvy, a tudíž za levnější cenu. Významná je skutečnost, že zcela odpadá nutnost zhutňování betonu. Znalost reologie betonů a vlivu granulometrie složek vede k výrobě velmi speciálních betonů, které se vyznačují pouze vlákny (Ductal, výroba Lafarge, Francie), nebo betonů, v nichž působí mikronové prvky. Co se týče ošetření betonů, jsou ve hře dva faktory: údržba betonů, vystavených vlivu povětrnosti, a opatření proti znehodnocení betonových ploch graffiti. Někteří odborníci se domnívají, že kvalita betonů je tak vysoká, že nevyžaduje údržbu, činí však při znalosti o postupu karbonatice asi 1 mm/rok (40 mm za 40 let) a je třeba vždy zajistit výztuž asi 40 mm ochrannou vrstvou betonu. Tak zvané pohledové betony z bílého cementu však musí být vždy chráněny tenkou ochrannou vrstvou (filmem) na bázi olejů nebo impregnací. Dosud neexistují spolehlivé prostředky, které by zaručovaly kvalitní čištění omýváním betonových ploch. Vývoj samonivelačních betonů je revoluční změnou ve výrobě betonů. Velké firmy musí změnit svá technologická zařízení pro prefabrikované betonové prvky. Podstatně se sníží nemocnost, spojená s hlukem z vibrace, a také riziko spojené s používáním vibrátorů. Stejný zdroj hluku na staveništi se rovněž zcela odstraní. Vznikla myšlenka použít moučku ze zvířat při výrobě fenolických betonů. Některé výroby cementu tuto moučku používají jako palivo v pecích v podílu asi 10 %. Značný podíl výzkumných a vývojových prací se zabývá přípravou barev pro barevné betony, převážně pro architektonické betony v tenkých vrstvách. Budoucí použití nových druhů betonů (samohutnicích) lze spatřovat ve výstavbě silnic, kdy se již po krátké době dá dokončená silnice zprovoznit. Jinou možností je opatřit existující asfaltové povrchy nalepenou betonovou vrstvou, uvedení do provozu je pak rovněž rychlé. Tyto betony dobře odolávají agresivnímu prostředí a jsou proto vhodné i do chemických provozů a do zemědělství. Někteří odborníci soudí, že revoluce v betonových konstrukcích je teprve před námi, i a to ve spojení s revolucí ve stavebnictví, které dosud nedosáhlo měřítek a úrovně skutečně průmyslové výroby.

Podle Architecture d'aujourd'hui. 335, str. 118–135

BARVA – VÝZNAMNÝ PRVEK KVALITY FASÁD

Architekti, uživatelé i investoři požadují ve svých stavebních záměrech stále více barevnosti. Odpověď spočívá v analýze všech fyzikálně chemických vlastností barev, jejich kompatibilitě, ve struktuře a množství jednotlivých složek, které výslednou barvu skládají. Navíc barva má cenu, kterou je možno zakomponovat do nákladů na stavbu. Jestliže

se pojiiva barevných povlaků stále zlepšují, výběr vlastních barev kolísá, některá barviva z trhu zmizela, jiná se objevují. Odstíny, které byly nedávno moderní, jsou odmítány. Nyní jsou v oblibě barviva z minerálů získaných ze zemin a v zájmu kvalitního výsledku se složitě hledá jejich přizpůsobení existujícím pojiivům. Použití oxidu kadmia významně snížilo podíly červené, žluté a oranžové barvy na stavbách, neboť tyto barvy mění během doby odstíny a dokonce se mění na zcela jiné barvy (modré nebo zelené). Velcí evropští výrobci (např. Bayer) zaručují kvalitu barev, vyráběných na bázi oxidu chrómu. Báze oxidu železa je nejvíce uplatněna ve všech druzích staveb vzhledem ke své ceně a odolnosti vůči hydraulickým pojiivům a tepelnému zpracování. Některá toxická barviva nelze použít jako konečný produkt a také ve spojení s pojiivy mohou být zdraví nebezpečná. V některých státech jsou jmenované barvy výslovně zakázány (USA). Organická barviva v poslední době s úspěchem nahradila oxidy olova, které patří do této skupiny. Zmíněná barviva z minerálů byla již použita v nové, výzkumem zpracované celé škále barev a odstínů. Jejich rozvoji brání dosud vysoká pořizovací cena vstupních prvků (cér, samarium). Pro rekonstrukce keramických (cihelných) fasád jsou vzhledem k jejich trvanlivosti vhodné barevné skleněné pasty. V řadě francouzských oblastí se požaduje při rekonstrukcích např. historických staveb zachování původních barev, převážně v šedých odstínech, avšak mnohde se již odvážně souhlasí s barevným oživením i v těchto případech. Podle platných francouzských předpisů nesmí architekt označit přímo požadovanou výrobní značku barvy, musí však uvést kvalitu podkladu, na který se bude barva nanášet, a uvést také požadovanou finální úpravu rekonstruované fasády. V Německu vytvořený systém RAL sjednotil mnohé faktory pro kvalitu barev a je respektován v celé Evropě. (Německý systém RAL představuje státem podporované a regulované sjednocující podmínky pro udělování značek kvality. Sjednocením podmínek a dohledem na udělování značek kvality se v Německu zabývá společnost RAL; součástí loga každé značky kvality je sjednocovací znak RAL. V Německu je dnes užíváno více jak 150 různých značek kvality, které jsou součástí systému RAL.) Soubor obsahuje 192 odstínů barev, avšak pro oficiální značení barev je závazný švédský systém NCS – Natural colour system – z roku 1979. Pro barevné fasády existují tři soubory tenkých vrstev – filmů: minerální nátěry, akrylátové pryskyřice a siloxany. Minerální nátěry jsou vhodné zejména při opravách a rekonstrukcích starých, případně historicky cenných domů, neboť působí věrohodněji než nátěry z umělých hmot (jsou bez lesku). Důležité je ověření, zda takový nátěr bude vhodný pro spojení s podkladem. Akrylátové pryskyřice jsou dnes nejpoužívanějším

druhem nátěrových hmot pro fasády s širokým rejstříkem odstínů a kombinací. Nátěry z nich dobře přilnou k různým podkladům a dobře se pojí i jednotlivé vrstvy mezi sebou. Siloxany jsou kombinací akrylátových a silikonových pryskyřic, a jejich předností je matný povrch, obdobně jako u minerálních hmot. Současnému trendu v návratu k dřevěným prvkům fasád vyhovují nejlépe nátěry na bázi polyuretanů jak v lazurách, tak i v laku.

Podle Architecture d'aujourd'hui 334, str. 112–126

REGENERACE MĚSTSKÝCH ÚZEMÍ VE SPOJENÝCH STÁTECH

Konference starostů amerických měst se zabývala regenerací 205 amerických měst s celkem 25 tisíci území o různých velikostech a jakosti. Velká část z toho se týká pozemků ze zbouřených nebo jinak nevyužitých území průmyslových závodů (brownfield). Odhaduje se, že by regenerací mohlo vzniknout okolo 576 tisíc nových pracovních míst a zisk z toho by dosáhl 1,9 mld. USD ročně. Starostové požadují po vládě USA zahrnutí 210 mil. dolarů do státního rozpočtu na rok 2004 na podporu uvedeného regeneračního plánu. Počet území brownfield se v USA odhaduje na 400 až 600 tisíc. Jejich postupná regenerace by značně usnadnila také plnění rozvojových programů v ochraně životního prostředí, zemědělství a v péči o krajinu.

Podle Engineering News Record 22/2003, str. 23

-jp-

CO NABÍZÍ ČESKÁ SPOŘITELNA ČLENŮM ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ?

Rozhovor s ředitelem odboru Klientské segmenty RNDr. Petrem Bobysudem

S Českou spořitelnou se mohou naši čtenáři setkávat na různých akcích České komory autorizovaných inženýrů a techniků, například na Bienále konverze technických památek, které tato banka podpořila formou partnerství. V posledních letech prošla Česká spořitelna rozsáhlou proměnou a v roce 2002



získala prestižní ocenění MasterCard Banka roku 2002. Jak byste charakterizoval Českou spořitelnu dnešních dnů a co může nabídnout samostatně podnikajícím inženýrům a technikům, včetně těch začínajících, pro správu jejich financí?

Přelomem v historii České spořitelny byl rok 2000 a její vstup do středoevropské finanční skupiny Erste Bank. Toto spojení se silným partnerem přineslo České spořitelně pevný bod pro realizaci vize spolehlivé a konkurenceschopné banky. S pomocí silného evropského finančního partnera se Česká spořitelna mění v moderní, klientsky orientovaný finanční dům se širokou nabídkou kvalitních produktů a služeb.

Potřebám inženýrů a techniků, podnikajících v rámci svobodných povolání, se snažíme maximálně vyjít vstříc, a proto přizpůsobujeme produktovou nabídku tak, aby vyhovovala jejich požadavkům. Výsledkem je nový **program Profesionál**. Hlavní charakteristikou tohoto programu je jeho variabilita, která klientovi umožňuje sestavit si vlastní „balíček“ z vybraných bankovních produktů tak, aby plně odrážel jeho aktuální finanční potřeby.

Program umožňuje klientům svobodných povolání výhodnější, efektivní a rychlou obsluhu a řízení financí podle individuálních potřeb s vazbou na produkty a služby poskytované v rámci finanční skupiny České spořitelny (Leasing České spořitelny, Pojišťovna České spořitelny, Investiční společnost České spořitelny apod.) a partnerské firmy AKTIS.

Snažíme se rovněž maximálně podpořit inženýry a techniky při zahájení jejich podnikatelské činnosti, a proto mohou v rámci programu Profesionál čerpat speciální produkty určené právě jim. Jde např. o velmi výhodně úročený běžný účet, širokou škálu služebních platebních karet s bezprostředním vydáním za velmi výhodných cenových podmínek, kontokorentní úvěry s úrokovou sazbou od 7,5–10 % a zejména speciální podnikatelské úvěry určené právě začínajícím inženýrům a technikům s úrokovou sazbou od 5,5–8 %.

Můžete být ještě konkrétnější?

Součástí programu Profesionál je např. běžný účet se zvýhodněným pásmovým úročením až 2,3 %, služební platební karta s bezprostředním vydáním a navíc s 50% slevou v prvním roce vydání. Program představuje moderní služby přímého bankovníctví, které umožní klientovi komunikovat s bankou prostřednictvím telefonu nebo počítače 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Z úvěrových produktů jmenujme např. kontokorentní úvěry na překlenutí dočasných finančních nesnází s úrokovou sazbou od 7,5–10 %, podnikatelské úvěry s úrokovou sazbou od 5,7–8 % a další.

Jsou mezi produkty České spořitelny některé, které by vyhovovaly více konkrétnímu okruhu zájemců – například projektantům, majitelům malých a středních dodavatelských firem, majitelům inženýrských firem?

Pro klienty z řad podnikatelů a malých podniků jsme připravili **Profit program**. Součástí tohoto balíčku je běžný účet s výhodným pásmovým úročením, platební karta a služba přímého bankovníctví, obojí dle vlastního výběru. Užitečnou částí Profit programu je pro klienty zejména kontokorentní úvěr s rychlým a snadným způsobem poskytnutí, zvýhodněná nabídka představitelům podniku jako soukromým osobám, penzijní připojištění pro zaměstnance společností a také účetní ekonomický software ABRA za velmi výhodnou cenu dle vlastního výběru.

Při čerpání programu Profesionál nebo Profit programu získává klient velmi atraktivní zvýhodnění na Komplexní program, který uceleně pokrývá soukromé finanční potřeby (atraktivně úročený sporožirový účet, platební karta, přímé bankovníctví, slevy na produkty dceřiných společností – stavební spoření, penzijní připojištění apod.).

Získává Váš klient nějaké další výhody pro své finanční operace, například při různých druzích pojištění, při uzavírání leasingových smluv, případně investování volných finančních prostředků?

Samozřejmě. Finanční skupina České spořitelny se opírá o širokou produktovou základnu, a proto může klient čerpat vybrané produkty dceřiných společností ČS v rámci programu Profesionál za zvýhodněných podmínek. Jedná se např. o vybrané produkty Pojišťovny ČS (pojištění domácností, pojištění budov a staveb, havarijní pojištění motorových vozidel atd.) s 10% slevou na celkovém pojistném, Leasingu ČS na leasing osobních automobilů, výpočetní a kancelářskou techniku apod. s akontací již od 10 % a nulovým poplatkem za uzavření leasingové smlouvy. Velmi výhodně můžete investovat své volné finanční prostředky i do otevřených podílových fondů Investiční společnosti ČS, kde na vás čeká také řada výhod.

Škála nabízených produktů je tedy široká a pestrá. Představa času stráveného u bankovní přepážky však mnoho z našich členů od návštěvy pobočky odrazuje.

Jednou z možností, jak mohou klienti ČS nakládat se svými financemi, jsou služby moderního bankovníctví Servis 24. Ty jim umožňují obsluhovat své účty prostřednictvím standardního či mobilního telefonu nebo prostřednictvím internetového prohlížeče, a to z jakéhokoli místa v České republice či zahraničí. Není tedy nezbytné, aby s každou finanční operací chodili na pobočku.

Mezi hlavní výhody služby Servis 24 patří pohodlná a cenově velmi výhodná obsluha účtů, realizace běžných bankovních operací na osobních i podnikatelských účtech, přístup do banky 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, po celý rok.

Pokud chce klient nadále navštěvovat svou pobočku, bude samozřejmě vítán a obsluhován svým privátním či firemním poradcem. Tito odborníci, kteří se specializují především na poradensky náročnější produkty, mají detailní přehled o všech produktech celé Finanční skupiny České spořitelny a také bohaté zkušenosti v oblasti financí. Mohou tak profesionálně pečovat o klientovy firemní finanční prostředky či nabídnout optimální řešení jeho individuálních finančních potřeb.

Děkuji Vám za rozhovor.

připravili:

Ing. Jiří Plíčka, CSc.

Ing. Svatopluk Zidek

členové představenstva ČKAIT

NOVÁ ORIENTACE EVROPSKÉ VODNÍ POLITIKY RÁMCOVÁ SMĚRNICE EU O VODĚ

Letošní 8. mezinárodní konference „Městské inženýrství Karlovy Vary 2003“ byla sice věnována tematice „Rekonstrukce center historických sídel z pohledu městského inženýra“, ale v rámci přípravy na vstup do EU, bez ohledu na tematiku seznamujeme účastníky konference s některým z nových předpisů EU. Letos tímto předpisem byla Rámcová směrnice EU o vodě. S ohledem na skutečnost, že tematika této přednášky široce překračuje rámec konference a určitě bude zajímat i řadu odborníků z jiných profesí, požádal jsem autorku Dr.-Ing. Gundelu Meztz o souhlas s jejím přetištěním v časopise Z+i.

Paní kolegyně již tradičně souhlasila, a proto Vám předkládám hlavní teze jejího referátu v překladu Ing. Jany Zachové.
Ing. Svatopluk Zidek

Vážené dámy a vážení pánové,
vážení hostitelé, milí kolegové!

Ze všeho nejdříve Vám chci velmi srdečně poděkovat za Vaše opětovné pozvání na mezinárodní odbornou konferenci. Je to má třetí účast a tedy už trochu tradice. Inženýrská komora Sasko léta vyhledávala kontakty s Vámi a se svými evropskými sousedy. S blížícím se přistoupením České republiky k Evropské unii se v tomto ohledu posuneme o hodný kus kupředu. V tomto smyslu Vám ráda vyřizuji srdečné pozdravy členů Inženýrské komory Sasko a nového prezidenta naší komory, Dr. Kolbmüllera.

V tomto roce jsem navrhla téma, které nás takřkajíc „svede do jednoho člunu“ na půdě zákonů. Rámcová směrnice Evropského společenství o vodě stanoví na tomto poli zvláštní rámec, neboť se nejen **přímo a společně** týká České republiky a Sasko, ale také je spojuje. Povodně ze srpna minulého roku nám to předvedly velmi působivě. Vltava, Jizera, Ohře, Bílina, Ploučnice a Labe, to je systém povodí a tak se také v přírodě chová, zcela nezávisle na hranicích jednotlivých zemí a na jejich vodoprávních předpisech. Jak často jsem od lidí – dokonce i od odborníků – slyšela slova: „Kdyby přehrady nebyly tak plné ...“. Víme, že takovou povodeň by to neovlivnilo. Ale víme také, že opatření směřující k omezení takových problémů lze realizovat jen společně. A právě zde – na místě společné vodní politiky – přichází Evropská unie s Rámcovou směrnicí o vodě. Při tvorbě své přednášky jsem se neopírala pouze o text této směrnice, ale použila jsem i různé publikace, např. „Příručku Rámcové směrnice EU o vodě“, vydanou Keitzem a Schmalholzem v roce 2002 [1], materiály Pracovního kolektivu spolkových zemí Voda (Länderarbeitsgemeinschaft Wasser) ve Spolkové republice Německo [2] nebo materiály uveřejněné na internetové adrese www.wasserblick.net [3]. Mnozí autoři se shodují, že je samozřejmě ještě třeba jednat za účelem upřesnění této směrnice.

Proč nová směrnice a jak se vymezuje?

Otázku „proč“ jsem se pokusila demonstrovat již v úvodu své přednášky. V letáku Saského státního ministerstva životního prostředí a zemědělství se k tomu uvádí: „Evropská vodní politika se doposud vyznačovala více než 30 směrnicemi, které se přímo či nepřímo týkaly ochrany vodních zdrojů. Tyto velmi rozdílné právní úpravy již nejsou uspokojivým základem moderní integrační vodní politiky“. V minulosti vedly rozdíly v pojetí a nedostatečná koordinace cílů a nástrojů téměř u všech směrnic k četným řízením o porušení norem Evropské unie,

kerá v mnohých případech mohl rozhodnout pouze rozsudek Evropského soudního dvora. Bylo tedy na čase vydat jednotná a proveditelná ustanovení. Výslovně si však zachovávají platnost směrnice platné pro dílčí oblasti ochrany vodních zdrojů a zdraví, které nejsou předmětem Rámcové směrnice o vodě. Jedná se například o tyto předpisy:

- RL 91/271/EWG „Směrnice o komunálních odpadních vodách“, v níž je omezeno a regulováno odvádění komunálních odpadních vod do povrchových vod
- RL 86/278/EWG „Směrnice o kalcích z čistíček“
- RL 91/414/EWG „Směrnice o prostředcích na ochranu rostlin“
- RL 76/160/EWG „Směrnice o povrchových vodách vhodných ke koupání“ a
- RL 80/778/EWG „Směrnice o pitné vodě“, obě na ochranu lidského zdraví
- RL 91/676/EWG „Směrnice o dusičnanech“, která se týká zemědělství a
- RL 96/61/EG „Směrnice IVU“ s přesahujícími požadavky na vybraná průmyslová odvětví, která se zvláště projevují na životním prostředí atd.

Na rozdíl od výše uvedených směrnic má Rámcová směrnice EU o vodě na zřeteli vždy celý systém, nikoliv jednotlivé hodnoty jako zatížení dusičnany nebo odvádění odpadních vod, ale celkový stav vodního toku. Nová úprava neshmhuje, obsahuje i četné prvky, které doposud ve vodních zákonech nebyly vůbec upraveny. To se v první řadě týká ekologické formulace vodohospodářství nebo i začlenění důležitých vodních organismů (např. ryb) do monitorování vodních toků. Směrnice spojuje různé požadavky z oblasti ochrany přírody, ochrany krajiny a ochrany území s ochranou vody. Nový je i vysoký důraz na zapojení veřejnosti do procesu vzniku vodohospodářských plánů. Při realizaci těchto opatření je vyžadována vysoká transparentnost.

Realizace Rámcové směrnice EU o vodě nezůstane omezena pouze na úkoly vodohospodářství nebo správy. Bude spíše výzvou pro ostatní obory, např. zemědělství, bude se do značné míry dotýkat politických oborů i oborů z oblasti ekonomiky resp. průmyslu.

Rámcová směrnice EU o vodě zavazuje členské státy k přeshraniční spolupráci na bázi národohospodářské nutnosti. Země, které se ucházejí o přistoupení k EU, se rovněž již zavázaly k realizaci této směrnice a účastní se proto pravidelně informativních porad.

Cíle evropské Rámcové směrnice o vodě

Po šest let trvajícím procesu diskuse byla Rámcová směrnice EU o vodě schválena a dne 22. 12. 2000 vstoupila v platnost.

Oficiální název zní:

„Směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Evropské rady ze dne 23. 10. 2000 pro vytvoření rámcového řádu pro opatření Evropského společenství v oblasti vodní politiky“

zkráceně: „**Rámcová směrnice o vodě**“ nebo „**RSV**“.

RSV obsahuje v podstatě dva cíle:

1. Vytvoření rámcového řádu evropské vodní politiky.
2. Dosažení dobrého stavu ve všech vodách EU.

RVS má vytvořit jednotné měřítko pro ochranu:

- vnitrozemských a povrchových vod,
- přechodových a pobřežních vod a
- podzemní vody.

Směrnice stanoví náročné cíle a materiální normy pokud jde o kvalitu vod a vymezuje je jako závazné s jednotnou platností na území EU. Má dojít k:

- zabránění nebo omezení znečištění,
- podpoře trvale udržitelného užívání na základě dlouhodobé ochrany zdrojů,
- ochraně životního prostředí,
- zlepšení stavu akvatických ekosystémů a
- zmírnění ekologických účinků povodní a období sucha.

Směrnice se při tom neomezuje na monokauzální úpravy, ale spojuje navzájem velmi rozdílné oblasti. Cíle zohledňují interakce mezi půdou – vodou – vzduchem – živými organismy. Do rozsahu regulace jsou výslovně zahrnuty účinky jiných činností překračující oblast vodních toků. Cílem této vodní politiky je dosáhnout takzvaného „dobrého stavu“ všech vodních toků v unii, a sice do 15 let od nabytí účinnosti této směrnice, tj. do roku 2015.

Konkrétně má být dosaženo těchto cílů:

- dobrý ekologický a chemický stav povrchových vod,
- dobrý chemický stav a dobré množství podzemních vod.

Mimo to platí obecný zákaz zhoršení pro všechny vodní toky. V budoucnu mají být vodní toky „obhospodařovány“ od pramene po ústí. Pro jednotlivá povodí mají být proto vypracovány plány hospodaření zahrnující celé spádové území. V poříčních zónách jsou řeky soustřeďovány za účelem obhospodařování až po ústí do moře, včetně příslušné zvodně. U vodních toků překračujících hranice je nutno programy opatření navzájem koordinovat tak, aby bylo dosaženo požadované „dobré jakosti“. Případné ztroskotání koordinace znamená porušení závazků plynoucích z RSV.

Ve vztahu k nečlenským státům EU (pro Sasko to znamená ve vztahu k České republice a Polsku jako „prozatímním

nečlenům“) mají členské státy usilovat o společný vodohospodářský plán. Na Labi lze využít dlouholetých zkušeností **Konsorcia pro udržení čistoty Labe (ARGE ELBE) a Mezinárodní komise na ochranu Labe (IKS Elbe)**.

Samozřejmě vyvstává mnoho otázek:

- Co je to dobrý stav vodních toků?
- Jak lze zjistit dobrou kvalitu?
- Jaká jsou kritéria hodnocení?
- Které chemické normy je nutno dodržet?

K tomu poskytnou informace (i když ne vždy uspokojivé) přílohy RSV.

Obsah Rámcové směrnice EU o vodě

Články

Ve 26 článcích a 11 přílohách jsou sepsány zásady jednotné a koordinované činnosti v oblasti vodohospodářství a vodní politiky v Evropské unii. Jednotlivé články jsou tu zmíněny jen stručně. Úplné znění směrnice je uveřejněno v úředním věstníku Evropské Unie ze dne 22. 12. 2000.

Článek	Obsah
1	Cíl
2	Terminologie
3	Koordinace správních dohod v rámci jedné poříční zóny
4	Ekologické cíle
5	Znaky poříční zóny, kontrola účinků lidských činností na životní prostředí a ekonomická analýza užívání vodních toků
6	Seznam chráněných území
7	Vodní toky jako zdroje pitné vody
8	Kontrola stavu povrchových vod, podzemních vod a chráněných území
9	Pokrytí nákladů vodních služeb
10	Kombinovaný sazebník pro bodové a difúzní zdroje
11	Program opatření
12	Problémy, které nelze řešit na úrovni členských států
13	Plány hospodaření pro spádová území
14	Informování a vyslechnutí veřejnosti
15	Předkládání zpráv
16	Strategie proti znečištění vod
17	Strategie pro zabránění a omezení znečištění podzemních vod
18	Zpráva komise
19	Plány budoucích opatření unie
20	Technická úprava těchto směrnic
21	Regulační výbor
22	Zrušení právních aktů a přechodných ustanovení
23	Sankce
24	Realizace
25	Nabytí platnosti
26	Adresáři

Přílohy

V 11 přílohách jsou částečně definovány pojmy a požadavky, je popsána struktura

systému území a vodních toků a vymezení vztah k ostatním předpisům. Nejsou zde však obsaženy údaje a čísla ve smyslu pevných hodnot, např. hodnoty související s jakostí vody, odtokem, naměřené hodnoty atd.

Příloha	Obsah
I	Informace o vypracování seznamu příslušných orgánů
II	Specifikace pro analýzu ukazatelů
III	Ekonomický rozbor
IV	Chráněná území
V	Požadavky na kontrolu
VI	Seznam opatření, které je třeba zahrnout do programu opatření
VII	Plány obhospodařování spádových území
VIII	Nikoliv vyčerpávající seznam nejdůležitějších látek
IX	Mezní hodnoty emisí a normy jakosti
X	Prioritní látky
XI	Mapy ekoregionů

Nástroje

Za účelem realizace cílů a požadavků pracuje RSV s různými nástroji. Jedná se o tyto hlavní aspekty:

- Vodní toky jsou rozděleny do **poříčních zón**. V Německu je to 10 relevantních poříčních zón: Dunaj, Rýn, Maas, Emže, Wesera, Labe, Eider, Odra, Schlei/Trave, Warnow/Peene (viz mapa). Poříční zóna obsahuje všechny vodní toky ležící v povodí od pramene po ústí včetně přechodových, pobřežních a podzemních vod na tomto území.

- Vodní toky je třeba obhospodařovat integrovaně **ve vztahu k dané poříční zóně**, bez ohledu na národní či mezinárodní hranice. Administrativní kompetence ani politické hranice nehrají roli. Za tím účelem se vypracovávají **vodohospodářské plány**. V těchto plánech musí být ve zkrácené formě obsaženy programy opatření. Biologie a morfologie vodních toků získaly zcela jiné pořadí významnosti, než měly doposud. Zavádějí se nové biologické třídy jakosti. Budoucí účinky na vodní toky podléhají přísným restrikcím, neboť platí striktní zákaz zhoršení. Úřady se nemohou odvolávat pouze na dodržení minimálních požadavků.

- Vodohospodářské plány je třeba **koordinovat na národní a mezinárodní úrovni**. Musí zahrnovat všechny oblasti činnosti na daném území, tedy např. zemědělství, rybářství, dopravu. Koordinují se vodohospodářské zájmy veškerých subjektů v daném povodí. Tím došlo k podstatnému posílení pozice odběratelů vody ve srovnání s dosavadním stavem. I na kontrolu stavu vodních toků se vztahuje povinnost koordinace. Způsob nazírání vede k odpoutání od administrativních příslušností a politických hranic. Vynucuje si intenzivní spolupráci účastníků.

- Pro dosažení cílů je třeba vypracovat **programy opatření**. Nestačí pouze vyjmenovat jednotlivá opatření nebo v bodech zahrnout účinné zásahy. Spíše je třeba předložit konkrétní rozčleněný plán jednotlivých opatření a příp. postupného dosahování zadaných cílů. Cíle a lhůty uvedené v programech opatření je nutno koordinovat. Rovněž musí všichni účastníci a osoby, kterých se to týká, odsouhlasit případné výjimky.

Omezení emisí a standardy kvality je třeba používat kombinovaně. Zvláště nebezpečné látky mají z vodních toků zcela zmizet do 20 let. K tomu je třeba vypracovat seznamy prioritních látek.

- Důležitým požadavkem je **vyslechnutí a účast veřejnosti**. Protože pojem „veřejnost“ není v RSV dále definován, bude se v Německu zřejmě postupovat tak, jak je to obvyklé v zákonodárném řízení. Zúčastněné a dotčené osoby – v případě RSV se tedy jedná o uživatele a majitele sousedních pozemků – budou vyslechnuty. Je otázkou, zda je třeba vyslechnout i „zainteresovaná místa“ ze sousedních povodí. V každém případě smí veřejnost zaujmout stanovisko k celému vodohospodářskému plánu, po vstupu České republiky do EU tedy i občan Hamburku k opatřením týkajícím se Labe v České republice a naopak.

Vyslechnutí veřejnosti má probíhat ve třech stupních. V prvním stupni budou poskytnuty informace obecně o pracovních krocích, cílech a kompetencích. Druhý stupeň do roku 2007 obsahuje již předběžné důležité vodohospodářské otázky, např. zatížení vodního toku určitou škodlivinou nebo průchodnost vodního toku pro migrující druhy ryb. Ve třetím stupni dojde ke zveřejnění vodohospodářského plánu, který musí obsahovat nejdůležitější body z programu opatření.

- **Princip pokrytí nákladů** má být uskutečněn do roku 2010. Tím má být vytvořena motivace k trvale udržitelnému (a také úspornému) zacházení s vodními zdroji. Do příslušných poplatků je nutno zahrnout náklady na vodohospodářské služby a také náklady spojené s ekologií a přírodními zásobami. Různé způsoby využití vody se při tom člení alespoň na tyto úseky: domácnosti, podnikání a průmysl, zemědělství, aby se při pokrývání nákladů podařilo prosadit princip původce. Nejedná se však pouze o doposud obvyklé náklady na zásobování vodou a čištění odpadních vod, ale i na takové akce, jako je např. vzdutí vodního toku pro lodní dopravu nebo výrobu elektrické energie z vody. Základem vybírání cen, které by pokryly skutečné náklady, je **ekonomický rozbor** využití vodních toků, který tyto detaily ozřejmí a zohlední souvislosti.

- RSV konečně požaduje dodržení náročných **lhůt** stanovených pro dosažení cílů. Zde je na země vyvíjen obrovský tlak,

neboť v případě nesplnění termínu nebo obsahu úkolu hrozí ihned řízení pro porušení norem nebo pokutové řízení před Evropským soudním dvorem. V Německu vypracoval Pracovní kolektiv spolkových zemí pro vodu (Länderarbeitsgemeinschaft Wasser) koncepci pro realizaci RSV, která rovněž obsahuje příslušný časový harmonogram a plán práce.

Časový harmonogram

Pro opatření stanovená v jednotlivých člancích jsou stanoveny konkrétní lhůty realizace. Následující tabulka obsahuje podstatné kroky při realizaci a předepsané lhůty.

Uveřejnění a nabytí platnosti 22. 12. 2000

Právní realizace
3. Vydání právních předpisů 2003
4. Jmenování příslušných orgánů EU 2004

Zjištění stavu
5. Analýza charakteristik povodí 2004
6. Evidence a posouzení signifikantních zatížení 2004
7. Ekonomický rozbor využití vod 2004

Monitorovací programy
8. Instalace a uvedení do provozu 2006

Informování a vyslechnutí veřejnosti
9. Uveřejnění časového harmonogramu a plánu práce 2006
10. Uveřejnění nejdůležitějších vodohospodářských otázek 2007
11. Uveřejnění návrhů vodohospodářských plánů 2008

Vodohospodářské plány a plány opatření
12. Formulace a uveřejnění vodohospodářských plánů 2009
13. Formulace programů opatření 2009
14. Realizace opatření 2012
15. Aktualizace vodohospodářských plánů 2015
16. Aktualizace plánů opatření 2015

Dosažení cílů
17. Dobrý stav povrchových vod 2015
18. Dobrý stav podzemních vod 2015
19. Prodloužení lhůty k dosažení cílů 2021/2027

Seznam prioritních látek a prioritních nebezpečných látek
20. Zastavení přívodu, emisí a uvolňování prioritních látek 2021

Ceny za vodu, které kryjí náklady 2010

Pro dosažení stanovených cílů pro podzemní a povrchové vody do roku 2015 je tedy povoleno prodloužení lhůt o maximálně 12 let.



Osídlený prostor v blízkosti řeky Havel do Labe

Výjimky

RSV obsahuje celou řadu výjimek, neboť v praxi vždy existují skutečnosti, které nelze do nepružného schématu vtěsnat. Na druhé straně je RSV výsledkem dlouhého procesu diskuse a představuje i kompromis mezi kontroverzními pohledy členských zemí. V návaznosti na [1] odkazují pouze na několik aspektů. Členské státy mohou zařadit vodní tok jako „značně změněný“ nebo jako „umělý“. To je spojeno se slabším ekologickým cílem. Má se pouze dosáhnout „dobrého ekologického potenciálu“. Toto zařazení se však smí použít pouze tehdy, je-li vlastní cíl „dobrého ekologického stavu“ skutečně nedosažitelný (např. sídliště v blízkosti vodního toku s morfologickými změnami a změnami hydrologické bilance). Ukazuje připojená fotografie ústí řeky Havel do Labe takový příklad?

Od stanovené lhůty 15 let jsou ve výjimečných případech povoleny odchylky, např. když je nutno při sanačních opatřeních počítat u podzemních vod s přirozenými zpomalovacími efekty. Únosnost nepoměrně vysokých nákladů nebude hrát roli.

Jsou definovány různé další odchylky:

- přechodné zhoršení místo zákazu zhoršení,
- zhoršení za účelem zajištění trvale udržitelného rozvoje,
- výjimky ze zásady pokrytí nákladů atd.

Realizace v praxi

Jak se nyní bude postupovat, chceme-li splnit požadavky RSV?

Předpokladem je uzákonění realizace směrnice v členských zemích. Zjištění stavu vyžaduje také klasifikaci a znázornění stavu vodních toků. Pro **povrchové vody** k tomu lze např. vysvětlit toto:

Ze zjištění biologického / **ekologického stavu** vyplývá zařazení do pětistupňového systému (viz tabulku podle [1]).

Třída jakosti	Ekologická jakost	Význam
I	velmi dobrý stav (modrá)	referenční stav
II	dobrý stav (zelená)	cílový stav
III	ucházející stav (žlutá)	potřeba jednat
IV	neuspokojivý stav (oranžová)	potřeba jednat
V	špatný stav (červená)	potřeba jednat

Měřítkem mají být referenční vodní toky, podle nichž se provádí kalibrace. K tomu se má vybudovat interkalibrační síť, mj. i proto, aby byla zajištěna srovnatelnost kontrolních systémů. Stav je třeba dokumentovat v mapách pomocí předepsané volby barev.

Chemické zařazení rozlišuje pouze dva stavy – dobrý (modrá) a špatný (červená). „Dobrého chemického stavu“ je dosaženo pouze tehdy, když jsou splněny všechny požadavky podle článku 16, přílohy IX a k tomu všechny ostatní související právní předpisy. V případě tohoto stavu není třeba žádných opatření. Jako ukazatele zde lze (možná) určit: průhlednost, teplotu, kyslíkovou bilanci, obsah solí (chloridy, vodivost), hodnotu pH, živiny (dusík a fosfor), škodliviny (prioritní látky, ostatní látky). Za tím stojí samozřejmě dlouhé seznamy s dílčími parametry, např. ze směrnice EU 76/464/EHS. Následující obrázek znázorňuje podélný profil Labe s některými výše uvedenými kritérii.

Slovník k odborným výrazům v grafu:

O ₂ -Gehalt	obsah O ₂
el. Leitf.	elektrická vodivost
WT (Wassertemperatur)	teplota vody
Strom-km	proud – km
pH-Wert	hodnota pH

Wassertemperatur	teplota vody
Sauerstoffgehalt	obsah kyslíku
Wassertemperatur	teplota vody
rechtes Ufer	pravý břeh
linkes Ufer	levý břeh
el. Leitfähigkeit	elektrická vodivost

„Dobrý stav“ povrchové vody lze konstatovat pouze tehdy, když ekologický (biologický) i chemický stav jsou alespoň dobré. Pouze jedno kritérium však nestačí. Zařazení se vždy řídí podle horšího stavu.

Toto zjištění stavu musí být hotovo již v roce 2004! Pak budou následovat ve stejném razantním tempu kroky pro zlepšení vodních toků.

V Německu vypracoval Pracovní kolektiv spolkových zemí pro vodu (Länderarbeit sgemeinschaft Wasser) ve spolupráci se Spolkovým ekologickým úřadem mapu okolí vodních toků jako podklad budoucí mapy typů vodních toků. Podle této mapy vykazují cca 77 % tekoucích vod morfologický deficit (viz následující tabulka podle [1]).

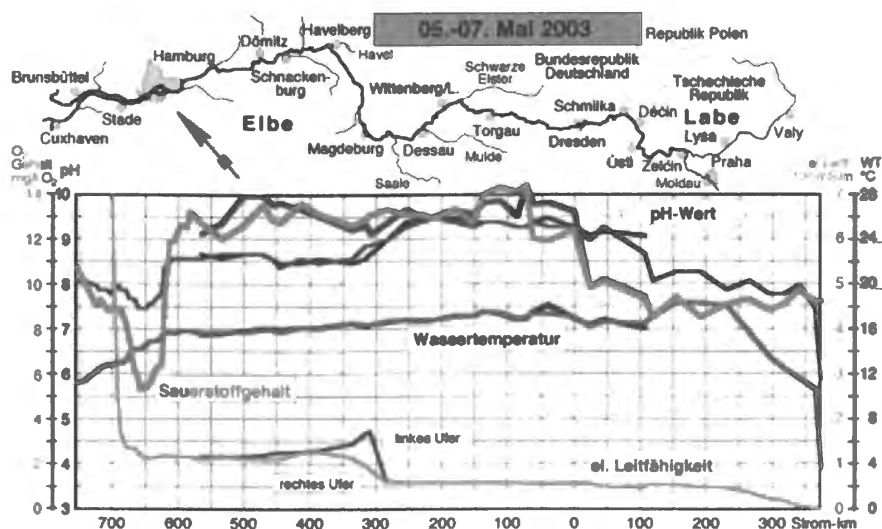
Strukturní třída	Stupeň změny	Podíl na síti tekoucích vod (celkem) cca 33.000 km
1	beze změn	3 %
2	s malými změnami	9 %
3	s mírnými změnami	11 %
4	se zřetelnými změnami	18 %
5	se silnými změnami	26 %
6	s velmi silnými změnami	23 %
7	zcela změněné	10 %

U podzemních vod slouží jako měřítko množství a chemický stav. Pro posuzování stavu se počítá s následujícími parametry, tabulka podle [1].

Množstevní stav	Hladina podzemních vod
Chemický stav	vodivost
	prostředky na ochranu rostlin
	dusičnany
Hlavní parametry	obsah kyslíku
	hodnota pH
	vodivost
	amonium

Zatížení se signifikantním rizikem podle přílohy II specifické škodliviny podle přílohy VIII

Pro definici konkrétních kritérií jakosti existuje dceřiná směrnice podle článku 17, protože až do doby schválení RSV nebylo možné dosáhnout při jednáních shody.



Podélný profil Labe z března 2003

Provádění RSV je samozřejmě také poznamenáno prostorem pro interpretaci a jednání. LAWA [2] vidí nutnost zásahů zejména v těchto oblastech:

- Zjištění stavu a první posouzení.
- Kritéria pro signifikantní zatížení.
- Cíle kvality pro určité látky.
- Vypracování kontrolních programů.
- Předložení výsledků formou zpráv.
- Vyslechnutí a informování veřejnosti.
- Realizace ekonomického rozboru a cen pokrývajících náklady.

Prostor pro jednání je podle [2] především v prodloužení lhůt do doby dosažení cílů. Odůvodnění bude třeba v každém individuálním případě hledat s přihlédnutím k přiměřenosti, technické proveditelnosti a protichůdným zájmům.

V neposlední řadě budou při včasné realizaci cílů hrát roli i finanční a administrativní možnosti jednotlivých zemí.

Závěr

Rámcová směrnice o vodě (RSV) staví vodní hospodářství EU před nové výzvy. Rámcovou směrnici jsou dosavadní četné a různé úpravy podřízeny novému cíli, dosažení nebo zajištění dobrého stavu vodních toků a podzemních vod. Sledování se provádí podle poříčních zón od pramene po ústí, bez ohledu na národní správní celky nebo mezinárodní hranice. Jsou vytvářeny vazby na jiné oblasti. Ve 26 člincích a 11 přílohách jsou definovány zásady tohoto jednotného postupu.

Pro jednotlivé poříční zóny je třeba vypracovat vodohospodářské plány a programy opatření. Se zapojením veřejnosti a podle zásady pokrytí nákladů se tyto plány a opatření budou realizovat podle přísného časového harmonogramu. Do roku 2004 je třeba dokončit zjišťování stavu, do roku 2015 má být dosaženo „dobrého stavu“ vodních toků. Za určitých okolností je ve výjimečných případech možné prodloužení termínů do roku 2021/2027.

Vodohospodářské správy jednotlivých zemí se těmto požadavkům musí postavit případnými strukturálními úpravami a novými oblastmi odpovědnosti. Za účelem realizace těchto požadavků v praxi je třeba vyvinout vhodné metody a postupy. Kromě průmyslu zde budou spolupracovat i inženýři svobodných povolání a budou muset zvládnout tuto novou oblast úkolů. Německé vodohospodářství se těmto úkolům postaví a vytvoří právní, organizační a administrativní základy tak, aby se mohlo aktivně spolupodílet na dalších pracích v EU souvisejících s RSV.

*Dr.-Ing. Gundela Metz
Saská inženýrská komora*

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE: POVODNĚ 2002

ICE – ČKAIT/ČSSI
PRAHA – EDINBURGH LISTOPAD 2003
Česká část: Pondělí 3. listopadu 2003
Místo konání: Masarykova kolej, Thákurova 1, Praha 6 – Dejvice

Program:
09.30 Prezence

- 10.00 Zahájení – Doc. Ing. Miloslav Pavlík, CSc., prezident ČSSI
- 10.10 Změny klimatu a povodně ve Skotsku – Dr. Andrew Black, Univerzita Dundee
- 10.40 Základní charakteristiky meteorologické a hydrologické situace na Vltavě a Labi během povodní 2002 – Ing. Pavel Hudler,

CSc., Ing. B. Brožková, Povodí Vltavy

- 11.20 Přestávka
- 11.40 Významné skotské protipovodňové schéma – preventivní systém v Perthu – Babbie Group
- 12.05 Nestavební opatření k řízení rizika povodní – plánování, systém varování, automatický hlasový informační systém – Skotská agentura ochrany životního prostředí
- 12.30 Další příklad opatření – studie preventivního systému – Magistrát města Glasgow
- 12.55 Přestávka na oběd
- 14.00 Poškození staveb během povodní – Prof. Ing. M. Holický, DrSc, Ing. K. Jung, Ing. M. Sýkora, Kloknerův ústav ČVUT
- 14.25 Škody způsobené zaplavením některých úseků pražského metra a projekty na jejich odstraňování – Ing. Georgij Romancov, CSc., Metroprojekt
- 14.50 Historické budovy a činžovní domy v nejpoškozenější části Prahy – Ing. P. Linhart, CSc., Grabner
- 15.20 Škody na mostech vyvolané povodněmi 2002 – Ing. M. Kalný, Pontex
- 15.50 Přestávka
- 16.10 Diskuse
- 16.50 Závěrečné zhodnocení konference – Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT
- 17.00 Ukončení konference

Garanti a moderátoři: Douglas McBeth (UK), Jiří Plíčka (CZ)

Konference je reakcí na katastrofální povodně, které v loňském roce postihly jak Českou republiku, tak Skotsko. Konference je pokračováním společných úspěšných odborných seminářů, pořádaných již řadu let.

Přihlášky je možné posílat na adresu ČSSI, Sokolská 15, 120 00 Praha 2 (spolu s kopií platby vložného), eventuálně též elektronickou poštou na adresu jplicka@ckait.cz.

*Ing. Jiří Plíčka, CSc.
viceprezident ČSSI a člen Představenstva ČKAIT*



Dopolední program moderoval Ing. Pavel Křeček, přednáší Dipl.-Ing. Peter Gerstäcker (Saská inženýrská komora)

PŘEDNÁŠKY O CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ JARMILA DAVIES, PH.D.

Jarmila Davies, Ph.D., z britského svazu stavebních inženýrů ICE, jehož je dlouhodobou funkcionářkou, pronese přednášky týkající se problematiky celoživotního vzdělávání. Paní Davies absolvovala Fakultu stavební ČVUT, směr konstrukčně-dopravní a s fakultou stále spolupracuje, především s Prof. Dr. Ing. Vladimírem Křístkem, DrSc.

Bude hovořit česky o svých zkušenostech s celoživotním vzděláváním, je připravena odpovědět na otázky, týkající se dané problematiky.

Tyto přednášky volně navazují na její úspěšnou přednášku proslovenou na setkání rektorů TU v Praze v říjnu 2002.

Přednášky se budou konat:

- v Hradci Králové v rámci celostátního semináře o životním vzdělávání ve středu 15. října 2003 – bližší informace Ing. V. Blažek, CSc.
- v Karlových Varech v pátek 17. října v 10 hod. – bližší informace Ing. S. Zídek
- v Praze v úterý 21. října v sále ABF, Václavské nám. v 17.30 hod. – bližší informace Ing. J. Plíčka, CSc.

Uspořádání je společnou akcí ČKAIT a ČSSI.

Ing. Jiří Plíčka, CSc.
viceprezident ČSSI

DOMÁCÍ I ZAHRANIČNÍ OHLASY NA KONFERENCI „MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY 2003“

Konference „Městské inženýrství Karlovy Vary 2003“ měla mezi přímými účastníky, a to jak z domova, tak ze zahraničí, velice příznivé ohlasy. Mezi účastníky konference byla řada odborníků ze zahraničí – z Bavorské, Saské, Slovenské inženýrské komory i ze Spolku poradních inženýrů Německa (VBI), řada potencionálních investorů z magistrátů i městských úřadů. I když jsme měli „vyprodaný dům“ (celkem 115 účastníků), překvapil nás ubývající počet účastníků, zejména z řad členů ČKAIT – autorizovaných městských inženýrů. Právě tato okolnost je důvodem, proč Vás, čtenáře Z+i, s některými z ohlasů na konferenci seznamujeme. Ve výběru uvádíme doslovné citace z dopisů účastníků.

Z dopisu adresovaného k rukám předsedy ČKAIT Ing. Václava Macha:

V Praze, 30. 6. 2003

Vážený pane předsedo,
dne 20. 6. 2003 se konala v Karlových Varech pod záštitou regionální kanceláře ČKAIT již 8. mezinárodní konference městského inženýrství (letos na téma „Rekonstrukce center historických sídel z pohledu městského inženýra“). Na naší fakultě a celé ČVUT rozvíjíme tento nový interdisciplinární obor prostřednictvím několika kooperujících

kateder. Nejbližším cílem je znovu připravit praxi a nabízet inovovaný studijní program nástavbového kurzu „Městské inženýrství“ v r. 2004. Smysluplná kooperace kateder pak přirozeným způsobem posiluje vnitřní integritu naší fakulty i ČVUT.

Považujeme tuto aktivitu za užitečnou a rozhodně zajímavou. Stejně tak považujeme za záslužné a prospěšné přispění regionální kanceláře ČKAIT v Karlových Varech (jmenovitě Ing. Svatopluka Zídka a Ing. Jiřího Lodra) právě stabilním vytvářením dobrého technického a organizačního zázemí včetně poskytnutí dostatečného počtu sborníků z těchto konferencí pro potřeby studentů naší fakulty. Proto chceme touto cestou vyslovit uznání a poděkovat za jejich práci a stabilní podporu „Městského inženýrství“ jako samostatného oboru inženýrské autorizace a za neformální oboustranně prospěšnou spolupráci.

prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.,
děkan Fakulty stavební ČVUT Praha

Z dopisů adresovaných přednostovi OK ČKAIT Karlovy Vary

Magdeburg, 27. 6. 2003

Vážený pane inženýre Zídku,
srdečný dík, že jste mi ještě dodatečně umožnil se zúčastnit jako delegát VBI konference v Karlových Varech.

Zejména mě zaujalo, že tato konference ve své rozmanitosti problémů rozebíraných z pohledu inženýrů z České republiky, Slovenska a z Německa, zde zejména ze spolkových zemí Bavorska a Saska, poskytla konstruktivní pohledy na úkoly a jejich řešení.

Obrovský význam má i plánované zapojení polských inženýrů ze Slezska, které dále posune myšlenku přeshraniční výměny zkušeností při dalším vývoji městského inženýrství v rozšířené sjednocené Evropě budoucnosti.

Touto cestou bych Vám chtěl ještě jednou srdečně poděkovat za tyto snahy a za Vaše přátelské přijetí v Karlových Varech.

S přátelským pozdravem
Dr. Joachim Jahn
Planungsbüro Magdeburg
Ingenieurgesellschaft mbH (VBI)

Mnichov, 27. 6. 2003

Vážený pane Zídku,
odpusťte, že neovládám Váš jazyk, a proto se na Vás obracím – jak bylo dohodnuto – v němčině.

Jsem velmi rád, že jsem byl jako člen delegace VBI na VIII. mezinárodní konferenci Městské inženýrství. Zejména poslední tři přednášky na téma odkanalizování v Praze a při tom zejména soukromoeconomické přístupy na mne kromě celkového dojmu z celé akce velmi zapůsobily.



Pohled do kongresového sálu hotelu Thermal v průběhu konference

S díky za kolegální spolupráci a se srdečnými pozdravy z Berlína

*Dipl.-Pol. Tatjana Steidl práce s veřejností / odborné skupiny Verband Beratender Ingenieure (VBI)
Spolková republika Německo*

V Ostravě dne 5. 8. 2003

Věc: Osmá mezinárodní konference „Městské inženýrství“ Karlovy Vary 2003

Dne 20. 6. 2003 se delegace naší fakulty ve složení prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc. a Ing. František Kuda, CSc., zúčastnila osmého ročníku mezinárodní konference „Městské inženýrství“ v Karlových Varech.

Chtěl bych Vás touto cestou informovat o velmi pozitivním ohlasu, který konference zanechala u naší delegace. Organizátoři konference, zejména Ing. Svatopluk Zídek, předseda oblastní pobočky ČKAIT Karlovy Vary, odvedli velký kus práce. Konference se dostala na velmi vysokou odbornou úroveň (mezinárodní účast), ale také společenská stránka není nevýznamná. Budeme-li se moci v příštím roce jako fakulta stavební zúčastnit, případně se podílet na organizaci této konference, rádi tak učiníme.

Naše fakulta jako jediná stavební fakulta v ČR a SR má zřízen studijní obor „Městské stavitelství a inženýrství“, takže tato konference je pro nás „přesně šitá na míru“. Chceme tímto ještě jednou vyjádřit uznání a podporu organizátorům konference a požádat předsednictvo ČKAIT, aby i ze své pozice podporovalo tuto zásluhnou mezinárodní aktivitu určenou zejména městským inženýrům.

S pozdravem

*Ing. František Kuda, CSc.
vedoucí katedry městského stavitelství, FAST
– VŠB TU Ostrava*

Jel jsem do Karlových Varů proto, že jsem si chtěl udělat představu o způsobu práce ve Vaší inženýrské komoře a případně se dozvědět o možném partnerovi v České republice pro mezinárodní projekty Evropské unie.

Já sám jsem stavební inženýr se specializací vodní stavby v sídlištích a zavedl jsem v Bavorsku první třídní sběr odpadu. V důsledku toho jsem se svou kancelář v posledních 20 letech postavil a pečoval o mnoho skládek, kompostáren, kvasných a třídících zařízení.

V posledních letech jsem se v rámci další firmy (viz níže) zaměřil na propojení vědění v odpadovém hospodářství. Do dnešního dne jsem inicioval alianci více než 70 obcí, s nimiž průběžně děláme porovnání nákladů a výkonů a vyměňujeme si vědomosti.

V současné době přemýšlíme o tom, jak bychom toto poznání (viz www.forum.de) srozumitelně přiblížili novým zemím EU a tedy samozřejmě nejprve našemu sousedu - České republice.

Je to pro Vás zajímavé? Propojujeme vědění! S mnoha pozdravy

*Dipl.-Ing. (TU) Werner P. Bauer
společník a jednatel B.A.U.M.
Knowledge Networking GmbH
jednatel
IA GmbH Innovative Abfallwirtschaft
MÜNCHEN (VBI)*

Praha, 30. 6. 2003

Vážený pane inženýre,
dovolte mi poděkovat za pozvání na již tradiční konferenci na téma Městské inženýrství konanou při příležitosti karlovarského FOR ARCHu. Toto mezinárodní setkání odborníků bylo vedeno s vysokou profesionalitou a ráda konstatuji, že významně zvýšilo odbornou úroveň výstavy.

Věřím, že naše spolupráce bude pokračovat nejen při každoročních stavebních výstavách FOR ARCH Karlovy Vary, ale i při dalších akcích pořádaných ABF, a.s., v rámci projektů

FOR SYSTÉM a PROMĚNY KRAJŮ.
S pozdravem

*Ing. Miloslava Veselá
generální ředitelka
a předsedkyně představenstva ABF, a.s.*

Berlín, 16. července 2003

Vážený pane Zídku!

Všichni účastníci byli nadšeni konferencí a v neposlední řadě i samotným městem Karlovy Vary. Na zasedání naší odborné skupiny se následující sobotu všichni přítomní jednomyslně vyjádřili pro další prohlubování vztahů a pokračování v účasti na konferenci v Karlových Varech.

Na naše účastníky při tom zejména zapůsobily přednášky českých a slovenských přednášejících, zvláště přesvědčivá byla jejich technická fundovanost a dobré podání. Proto také tyto přednášky zabraly mnoho místa v mé zprávě do našeho časopisu „VBI-Nachrichten“. Jeden výtisk článku jsem pro Vás přiložila.

Ještě jednou srdečně děkuji za pozvání do Vašeho krásného města Karlovy Vary a bezvadnou péči po celou dobu našeho pobytu.



Na výstavě FOR ARCH Karlovy Vary má tradičně SIA – Krajská rada výstavby svůj stánek

2. BIENÁLE TECHNICKÝCH PAMÁTEK A KONVERZE INDUSTRIÁLNÍ ARCHITEKTURY „INDUSTRIÁLNÍ STOPY“

Účast posluchačů na odborné konferenci nejen dokumentuje jejich hlubší zájem o danou problematiku, ale je svým způsobem i oceněním práce organizátorů. Pokud po dvou dnech (v našem případě) reagují účastníci na adresu organizátorů ještě písemně, a to povětšinou kladně, je to nesporně pro organizátory nejvyšší forma ocenění jejich práce. Důvodem, proč Vás s těmito ohlasy hodláme seznámit, však není pouze snaha vyhovět marnivosti organizátorů, ale svým způsobem Vás i pozvat na 3. bienále, které jsme již nyní začali připravovat pro rok 2005.

Před vlastním citováním úryvků z dopisů účastníků bych Vás rád, alespoň ve stručnosti, seznámil s průběhem 2. bienále.

V rámci 2. bienále se uskutečnila jako hlavní odborná akce ve dnech 25. a 26. června 2003 dvoudenní mezinárodní konference pod názvem „Industriální stopy“.

Po výměně zkušeností téměř stovky odborníků z Polska, Maďarska, Slovenska, Německa i České republiky o aktuálních možnostech, významu i úskalích při novém využití technických a industriálních objektů i po řadě neoficiálních diskusí si myslíme, že cíle, který si organizátoři vytýčili, bylo dosaženo. Prvního dne konference se účastnilo celkem 91, druhého pak 89 posluchačů. Připočítáme-li první den 13 a druhý den 9 přednášejících a moderátorů, můžeme konstatovat, že i předpoklad týkající se počtu účastníků byl naplněn. Mezi přednášejícími byli 2 přednášející z Maďarska, 2 z Polska, 1 ze Slovenska a 1 ze Spolkové republiky Německo. Konference se účastnila 4členná německá, 3členná polská, 4členná slovenská a 4členná maďarská delegace.

Druhou rovinou bienále byly výstavy. Samostatnou výstavou na 2. bienále byla přehlídka současných alternativních projektů nového využití opuštěných průmyslových objektů, které navrhuji studenti škol architektury z celé České republiky. Součástí bienále byla i výstava historických plánů industriální architektury ze sbírek Národního technického muzea v Praze, a to buď

zachráněných před ničivou velkou vodou v pražské Invalidovně, nebo již rekonstruovaných. Poslední z výstav si vytkla za cíl stručně představit činnost nejdůležitějších institucí, které se danou problematikou zabývají. Představena byla činnost Výzkumného centra průmyslového dědictví ČVUT Praha, Národního památkového ústavu, Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI, Sekce ochrany průmyslového dědictví NTM i Hornické matice Slezska, Moravy a Čech.

Přístupné pro účastníky 2. bienále byly rovněž podzemní kanalizační čistírny, kde ve večerních hodinách, v návaznosti na Pražské Quadriennale 2003, probíhalo denně po celý týden site-specific představení studentů a absolventů DAMU pod názvem „Latimérie“ – konkrétní příspěvek mladé generace k novému využití atraktivní architektury pražského podzemí.

Ve středu 25. června, v den konání slavnostního večera pro účastníky konference, byly uvedeny do chodu i historické stroje kanalizační čistírny, poháněné párou.

V pátek navštívili účastníci 2. bienále muzeum vodárenství v pražské vodárně v Bráníku a muzeum plynárenství v plynárně v Michli. Týž den v podvečer se uskutečnila pro účastníky Quadriennale jízda historickou tramvají z pražského výstaviště do Dejvic na představení „Latimérie“.

2. bienále bylo zakončeno v sobotu 28. června výletem do nově budovaného muzea malých českých pivovarů v Kostelci nad Černými lesy, kde organizátoři uspořádali prohlídku velice zajímavých objektů a poté i příjemný piknik ve spolupráci s budovatelem muzea, společností s názvem „Dej Bůh šťěstí s. r. o“.

Tento rozsáhlý a nákladný projekt uspořádala Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), Český svaz stavebních inženýrů (ČSSI), Výzkumné centrum průmyslového dědictví ČVUT v Praze spolu s Divadelní fakultou AMU, za významné **podpory Visegrádského fondu a s hlavním partnerem, Českou spořitelnou a.s.** Dalšími partnery, podílejícími se na přípravě, byly Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Národní technické muzeum v Praze, Národní památkový ústav, Ekotechnické museum, Národní sekce ICOMOS a Sekce ochrany průmyslového dědictví při NTM.

Uspořádání téměř týdenního programu bylo umožněno i díky podpoře předních českých stavebních firem a výrobců stavebních hmot – firem Bayosan, Českomoravský cement, Kališ & Krátkoruký, Stavby silnic a železnic, SYNER a PRŮMSTAV (v abecedním pořadí). Garantom organizace 2. bienále bylo Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI.

Osobní záštitu nad pořádáním 2. bienále převzal ministr kultury ČR Pavel Dostál.

Průběhu 2. bienále byla věnována rozsáhlá mediální pozornost. Tiskové konference v divadle DISK týden před zahájením bienále se účastnilo celkem 12 novinářů.

Rozsáhlé reportáže o průběhu bienále byly publikovány v Lidových novinách a Hospodářských novinách. Česká televize věnovala pozornost 2. bienále ve svém pořadu Dobré jitro a Český rozhlas mu věnoval celý hodinový pořad. Patřičná pozornost byla věnována 2. bienále všemi odbornými listy, jako jsou Stavební listy, České stavebnictví, Z+i, Architekt, ERA 21, Materiály pro stavbu, Veřejná správa atd.

Ing. Svatopluk Zídek
Kolegium pro technické památky
ČKAIT & ČSSI

Nyní již citujeme z obdržенých ohlasů domácích i zahraničních účastníků.

*Vážení pánové,
jménem VBI a Inženýrské komory Sasko Vám děkuji za Vaše pozvání do Prahy.*

Byly to dva zajímavé a hezké dny. Doufám, že jsem svou přednáškou také trochu přispěl k úspěchu konference.

Rád předám své zkušenosti oběma německým institucím, které mne na konferenci delegovaly. Těším se na 3. bienále v roce 2005.

Mnoho pozdravů

Dipl.-Ing. Michael Risch
Saská inženýrská komora & VBI Německo

*Vážená paní Jágrová,
vážení pane kolego Zídku,
rád bych Vám osobně poděkoval za vydařenou akci v Praze v Ekotechnickém muzeu (bývalá čistička).*

Celá akce byla velmi zajímavá, zejména na mne zapůsobil technický rámec muzea. Rád bych Vás požádal, abyste nás i nadále informovali o akcích Vašeho svazu a potěšilo by mne Vaše pozvání na podobná bienále a obdobné konference.

S přátelským pozdravem z Würzburgu

Dipl.-Ing. Hans Reiner Waldbröl
předseda
Výboru pro Evropské otázky
Bavorská inženýrská komora

*Vážení pane,
... ač jsem jel na konferenci pouze na jeden den místo původně přihlášené kolegyně a nevěděl jsem o obsahu konference téměř nic, byl jsem úrovní konference nejen mile překvapen, ale i samotná myšlenka záchrany a využití zajímavých technických památek mě zaujala a jako by mi tak říkající mluvila z duše. V Kadani v posledních letech totiž vzaly za své dvě, dle mého názoru, velice zajímavé stavby. Bohužel. Samozřejmě rád přivítám pozvání na další ročník v roce 2005.*

Ing. Miroslav Pacholík
Kadaň

Vážený pane přednosto!

jsme, jako architekti a scénografové, spoluautory přednášky „Industriální hodnoty v konotaci postindustriálního využití průmyslových objektů“, kterou přednesl v Praze Dr.-Ing. Wojciech Biliński.

Z vážných rodinných důvodů jsme se bohužel konference nemohli osobně účastnit. Vojtek nám s velkým nadšením vylíčil své dojmy a ukázal nám pěkné oficiální poděkování za účast polských přednášejících na bienále. Dopis nám udělal velkou radost...

Srdečně děkujeme za letošní pozvání. Velice rádi se zúčastníme příštího bienále v roce 2005.

Se srdečnými pozdravy

Dr. Alicja a Dr. Gęgorz Bilinscy

Studio Sztuki Oko, Krakow

být obětovány ekonomickým a společenským turbulencím dějin, jež přitom neměly sílu vzít jim schopnost dále sloužit. Především jako humanistka si autorka nesmírně váží budov - pracovišť, kde tolik lidí vydalo ze sebe to nejlepší, aby změnili podobu světa.

Publikace se svou bohatou dokumentací a uvážlivě vybranými ilustracemi stává přesvědčivou obhajobou konverzí, aniž by, byť jen na okamžik, upadla do sterilního kultu minulosti. Takto se snad podaří přesvědčit obyvatele, městské úřady a investory o tom, že je třeba bdít nad zachováním našeho dědictví."

V kapitole pojednávající o ochraně průmyslového dědictví u nás je v publikaci rovněž zmíněna činnost Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI. Věřím, že i citací části této kapitoly bych mohl zájem Vás, čtenářů Z+i, o publikaci upoutat:

„Pro záchranu průmyslového dědictví se od roku 1999 angažuje také Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI. Od roku 1999 v časopise Stavební listy členové

a příznivci Kolegia zajišťují pravidelný seriál věnovaný problematice technických památek a konverze průmyslových staveb.

Mezi aktivity osvětového charakteru patřila konference věnovaná problematice konverze průmyslové architektury a průmyslovým památkám, která se uskutečnila v roce 2000 v Ostravě v Dole Michal a mezinárodní konference na brněnském výstavišti a v Technickém muzeu v Brně v dubnu 2002 s názvem „Návrat do města“, věnovaná konverzi průmyslové architektury v zemích Visegrádské čtyřky.

Významné je rozhodnutí téměř všech institucí zabývajících se problematikou konverze industriální architektury pořádat Bienále technických památek a konverze průmyslové architektury. Prvé úspěšně proběhlo v roce 2001 a druhé je připraveno, již jako mezinárodní, s podporou Visegrádského fondu, pro letošní rok 2003 v Ekotechnickém muzeu v Praze – Bubenči.

V době, kdy tento článek připravuji, mohu s radostí konstatovat, že druhý ročník Bienále

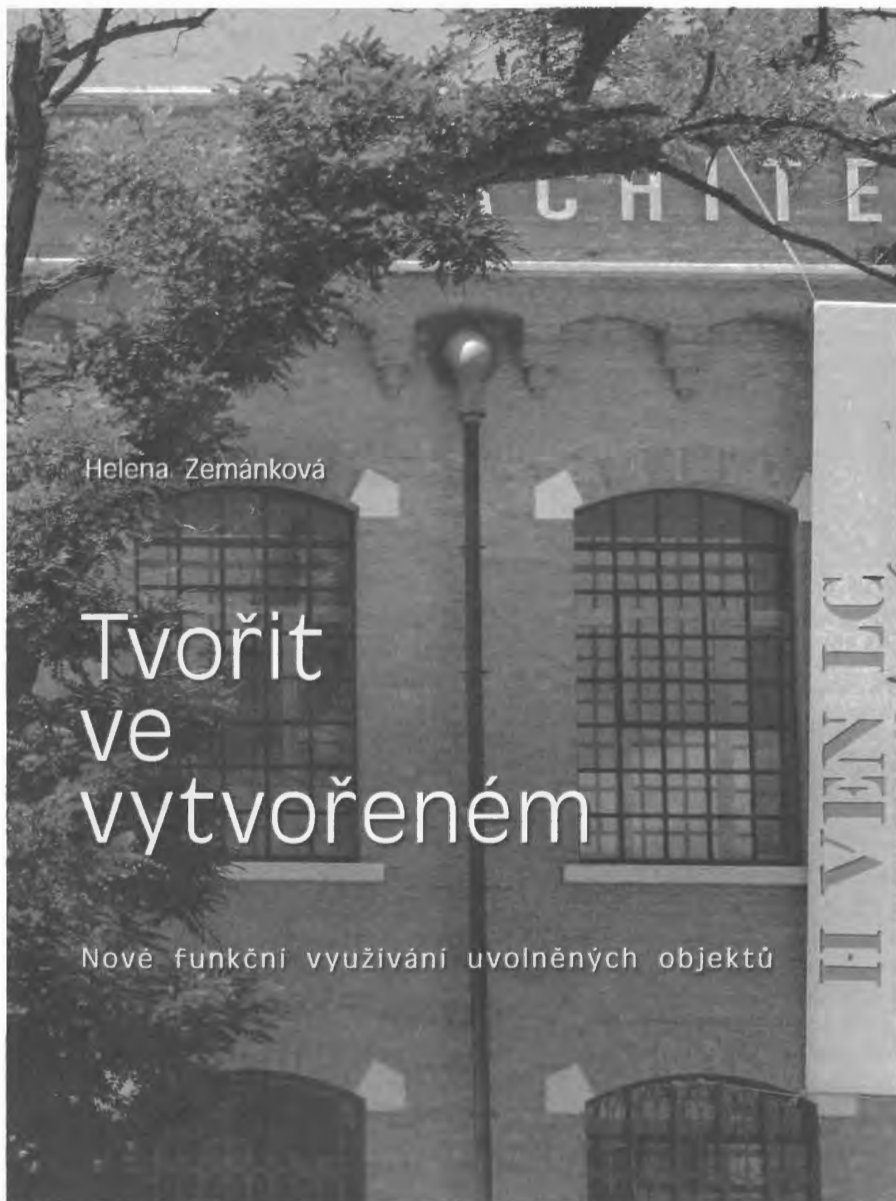
TVOŘIT VE VYTVOŘENÉM

Nové funkční využívání uvolněných objektů

Tak se jmenuje publikace, která byla v průběhu 2. bienále technických památek a konverze průmyslové architektury, letos probíhající pod názvem „Industriální stopy“, představena účastníkům setkání. Kniha je u nás jedním z prvních pokusů (já se domnívám, že úplně prvním), pokoušejících se tuto tematiku v knižní formě utřídit a zmapovat a do kontextu evropského vývoje tohoto oboru zařadit i vývoj v České republice. Publikace je ediční novinkou prof. Ing. arch. Heleny Zemánkové, a pro čtenáře Z+i je o to zajímavější, že autorka patří mezi aktivní spolupracovníky Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI. Publikaci vydalo v červnu letošního roku nakladatelství VUTIUM Vysokého učení technického v Brně, kde autorka působí na Fakultě architektury jako vedoucí Ateliéru rekonstrukce památek.

Pro přiblížení významu publikace pro technickou veřejnost dovoluji si ocitovat část předmluvy autora Daniela Le Couédic, který je architektem a publicistou – historikem působícím jako ředitel Institutu geoarchitektury na UBO v Brestu, ve Francii:

„Toto dílo je přesvědčivé, je silné výsledkem i štědrým zdrojem poznání. V době, kdy se autorka připravovala na své povolání architekta, se památky industriální éry netěšily valnému zájmu veřejnosti, protože nepatřily do hlavního historického proudu. Helena Zemánková se však rychle a proti převaze tehdejších názorů přesvědčila o tom, že je nutné přiznat opuštěným budovám jejich právo na nový život, a to už jen proto, že jsou svým způsobem jedinečné, charakterní. Její profese architektky jí nedovolila připustit, že by tyto stavby měly



„Industriální stopy“ bezesporu překonal úroveň ročníku prvního, a to zejména spojením tří rovin prezentace problematiky industriálních staveb, kterými byly: dvoudenní konference, tři výstavy a čtyři divadelní představení studentů a absolventů DAMU Praha v podzemních prostorách staré pražské kanalizační čistírny v Bubenči. Věřím, že publikace prof. Zemánkové zaujme nejen stovku účastníků 2. bienále, ale i řadu dalších zájemců o historii i současnost industriálních objektů. Knihu lze získat i prostřednictvím IC ČKAIT v Praze.

*Ing. Svatopluk Zídek
Kolegium pro technické památky*

ODBORNÉ PUBLIKACE

• S.I.A. ČR:

Všeobecné obchodní podmínky pro stavby a dokumentaci staveb podle paragrafu 273 Obchodního zákoníku.

ABF a.s., nakladatelství ARCH, Praha, 2003, 120 str., 210 Kč.

Druhé upravené vydání, doplněné o obsahy dokumentace staveb.

Tel.: 225 291 659

• S.I.A. ČR:

Všeobecné obchodní podmínky pro inženýrskou činnost ve výstavbě podle paragrafu 273 obchodního zákoníku.

ABF a.s., nakladatelství ARCH, Praha, 2003, 80 str., 190 Kč.

Tel.: 225 291 659

• TINTĚRA, L.:

Tepelná čerpadla.

ABF a.s., nakladatelství ARCH, Praha, 2003, 195 Kč.

Tel.: 222 891 156

• ŠTASTNÝ, B.:

Stavba a provoz bazénů.

ABF a.s., nakladatelství ARCH, Praha, 2003, 138 str.,

Publikace se zaměřuje na výstavbu a provoz bazénů různých typů a bazénových technologií.

Tel.: 222 891 156

• SKOPEC, J.:

Bezbariérové řešení staveb.

ABF a.s., nakladatelství ARCH, Praha, 2003.

Edice Stavební právo, 190 Kč

Tel.: 222 891 156

*Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.
člen Redakční rady ČKAIT*

TUZEMSKÉ SEMINÁŘE A KONFERENCE

• 4. – 5. 11. 2003

25. konference Sanace a rekonstrukce staveb

2003 – Brno, VUT – FAST

Info: Ing. arch. V. Ontl

Tel.: 221 082 393

• 12. – 13. 11. 2003

Celostátní konference Železnice 2003

Praha, pořadatel SUDOP Praha

Info: Ing. I. Krejčí

Tel.: 267 094 330

• 18. – 20. 11. 2003

10. mezinárodní tunelářská konference

Praha, ITA/ITTES

Info: Ing. K. Matzner

Tel.: 266 793 479

• 25. – 26. 11. 2003

Vodní toky 2003 – konference o vodních tocích

Hradec Králové

Info: ALDIS, Ing. J. Plechatý

Tel.: 257 325 494

• 25. – 26. 11. 2003

Konference Asfaltové vozovky 2003

České Budějovice

Info: Sdružení pro výstavbu silnic,

Ing. I. Večerka

Tel.: 286 582 111

• 26. 11. 2003

Kongres KUTNAR – Střechy 2003

Praha

Info: doc. Ing. Z. Kutnar, CSc.

Tel.: 234 054 284

• 27. – 28. 11. 2003

Hydroizolace a vozovky na mostech

– konference se zahraniční účastí

Info: SEKURKON, Ing. F. Kurka

Tel.: 224 916 473

• 3. – 4. 12. 2003

10. betonářské dny 2003 – konference

s mezinárodní účastí, Pardubice

Akce je spojena s výstavou Beton 2003

Pořadatel: Česká betonářská společnost

(ČBS), Samcova 1, 110 00 Praha 1

Tematické okruhy:

A/ Blok vyžádaných přednášek

B/ Významné realizace různých typů betonových staveb

C/ Výzkum a navrhování:

- navrhování betonových konstrukcí, nové

normy,

- spolehlivost a riziko,

- simulace a modelování,

- speciální software, automatizace a projektování,

- výzkum a vývoj v oboru betonových konstrukcí.

D/ Nové materiály, technologie betonových konstrukcí:

- složky betonové směsi, speciální betony,

- výroba, doprava a ukládání čerstvého

betonu, technologické postupy,

- výztuže a vyztužování, konstrukční opatření,

- aplikace moderních výrobků pro betonové

konstrukce,

- zkušebnictví a diagnostika.

Další konferenční akce připravované Českou betonářskou společností (ČBS) v roce 2004:

• 25. února 2004

konference: Betonové podzemní a základové konstrukce, Praha

• 6. a 7. dubna 2004

3. konference technologie betonu 2004, Praha

• září 2004

seminář BETON v extrémních podmínkách

• 20. a 21. října 2004

3. konference „Zděné a smíšené konstrukce“, Brno

• 1. a 2. prosince 2004

11. betonářské dny 2004 + výstava BETON 2004, Pardubice

Bližší informace:

Sekretariát ČBS

Samcova 1, 110 00 Praha 1

Tel.: 222 316 173

Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.

člen Redakční rady ČKAIT

**Regionální sekce a oblastní
kancelář ČKAIT Brno**

E-mailová adresa trvalá:

brno@ckait.cz

dočasná do 31. 1. 2004

ckait@brno.anet.cz



Krajský úřad Jihlava, prestižní stavba Vysočiny 1992 – 2002



Tělocvična v Bystřici nad Pernštejnem



Mrazírny ve Velkém Meziříčí



Nemocnice v Třebíči